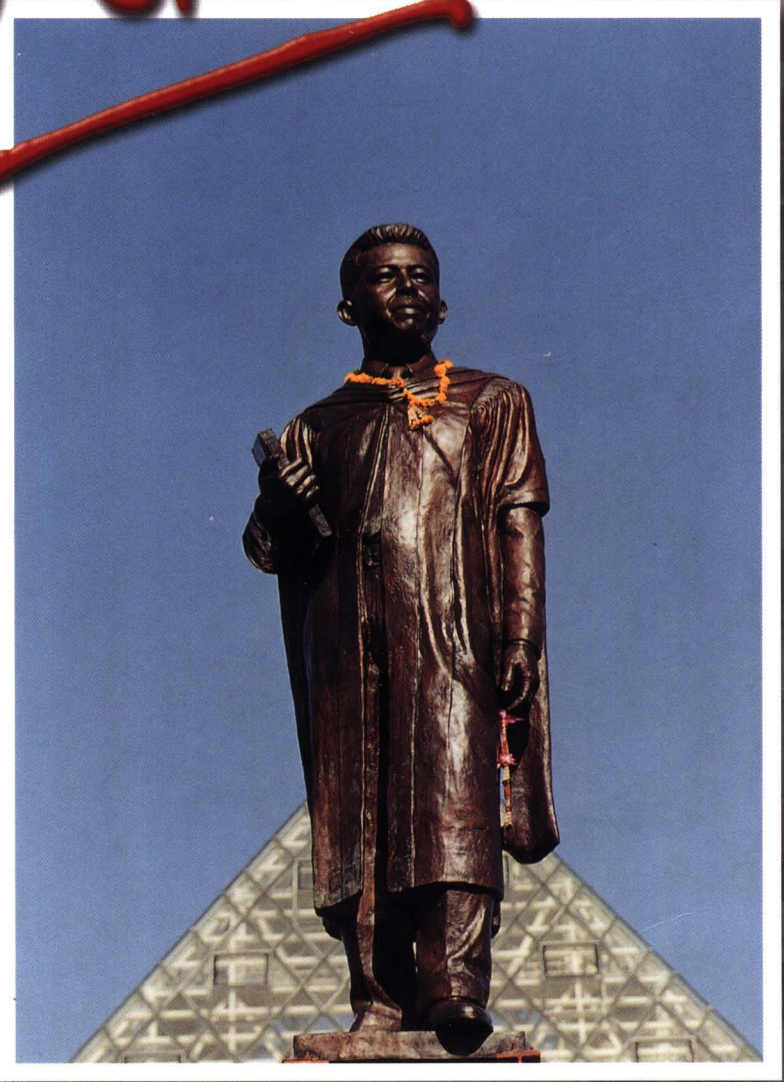
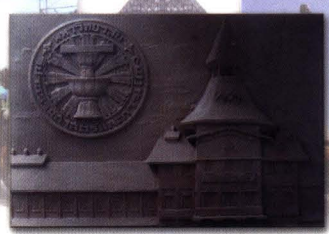

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ประวัติโรงเรียน

เพลงพสกิน

ประดับไว้ในใจชน

พิธีประดิษฐานและเปิดอนุสาวรีย์ ท่านผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์)

วันพุธที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2544

ณ บริเวณด้านหน้าอาคารยมเนี่ยม 2 มธ. ศูนย์รังสิต

เวลา 16.00 น.	- แขกผู้มีเกียรติมาถึงบริเวณพิธี
เวลา 16.45 น.	- ประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- พระสงฆ์ให้ศีล
เวลา 17.00 น.	- สมเด็จพระพุฒาจารย์ มาถึงมณฑลพิธี
- อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กล่าวรายงาน
เวลา 17.15 น.	- สมเด็จพระพุฒาจารย์ประกอบพิธีประดิษฐานและเปิด
อนุสาวรีย์ท่านผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ 10 รูป เจริญชัยมงคลคาถา
- สมเด็จพระพุฒาจารย์กลับสู่อาสนะ
- ถวายปัจจัยไทยธรรม
- พระสงฆ์อนุโมทนา
เวลา 17.30 น.	- ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา
และศิษย์เก่าแสดงคารวะอนุสาวรีย์ท่านผู้ประศาสน์การ
เวลา 17.45 น.	- เสร็จพิธี

www.pridi-phoonsuk.org

ChangeFusion

OPENBASE.in.th

เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-NonCommercial-Share Alike BY NC SA 3.0 Unported License ท่านสามารถนำเนื้อหาทุกชิ้นไปใช้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามนำไปใช้เพื่อการค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตชนิดเดียวกันนี้เมื่อเผยแพร่งานที่ดัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

สารอธิการบดี

เนื่องในงานพิธีประดิษฐานอนุสาวรีย์

ท่านผู้ประศาสน์การ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

วันพุธที่ 27 มิถุนายน 2544

ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

วันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เวียนมาถึงอีกวาระหนึ่ง แต่วาระนี้แตกต่างจากทุกๆ ปีที่ผ่านมา เพราะนอกจากมหาวิทยาลัยจะจัดงาน “วันสถาปนา” ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ตามที่เคยปฏิบัติมาแล้ว ในภาคบ่ายถึงค่ำจะจัดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

วันสถาปนามหาวิทยาลัยในปีนี้เป็นอีกวันหนึ่งที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพราะเป็นวันที่มหาวิทยาลัยจะประกอบพิธีประดิษฐานอนุสาวรีย์ท่านผู้ประศาสน์การ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ณ ลานอนุสาวรีย์ ด้านหน้าอาคารยิมเนเซียม 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เนื่องจาก โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีความพร้อมพอสมควรที่จะรองรับการขยายตัวจากท่าพระจันทร์ และจะพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ต่อไปในอนาคต สหประชาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์และชมรมเพื่อนโดม ตลอดจนศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องมีอนุสาวรีย์รูปเหมือนของท่านผู้ประศาสน์การ ไว้ ณ ศูนย์รังสิต เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ได้ระลึกถึงคุณูปการของท่านผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2477 เพราะ

“หากไม่มีท่านปรีดีในวันนั้น ก็ไม่มีธรรมศาสตร์ในวันนี้”

ในฐานะอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขอขอบคุณทุกท่าน ทุกฝ่ายที่ได้ร่วมมือร่วมใจ สละทุนทรัพย์ สละเวลาและร่างกายแรงใจ แสดงกตัญญูทศเวทิตาบูชาคุณท่านผู้ประศาสน์การด้วยการสนับสนุนการสร้างอนุสาวรีย์จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ในเวลาอันรวดเร็วเพราะถึงแม้ว่าอนุสาวรีย์จะเป็นเพียงวัตถุแทนความรักความอาลัยของผู้ที่ระลึกถึง แต่ที่สำคัญกว่านั้น คือ เป็นเครื่องหมายบอกคนรุ่นหลังว่า “ผลของการที่ได้ก่อสร้างไว้ดีแล้ว ย่อมไม่สูญหาย” นอกจากนั้นท่านได้วางหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัย จัดหาบุคลากร สถานที่ผู้บรรยายตลอดจนให้ความคิดเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง จนกระทั่งมหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้าพัฒนามาอย่างที่เราเห็นในทุกวันนี้ หากดวงวิญญาณของท่านผู้ประศาสน์การสามารถหยั่งรู้ได้โดยวิถีใดก็ดี ท่านคงจะปิติยินดีที่มหาวิทยาลัยได้ขยายไปในหลายๆ ด้าน “อุปมาประดุจบ่อน้ำบำบัดความกระหายของราษฎร ผู้สมัครแสวงหาความรู้อันเป็นสิทธิและโอกาสที่เขาควรมีควรได้” เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติอย่างกว้างขวางสมดังเจตนารมณ์ท่านผู้ประศาสน์การ อนุสาวรีย์ที่ประดิษฐานอยู่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต แห่งนี้มิได้เป็นเพียงวัตถุที่สร้างความชื่นชมแก่ผู้ผ่านไปผ่านมาเท่านั้น ที่สำคัญยังเป็นสื่อทางจิตวิญญาณให้ผู้ผ่านพบเคารพ ระลึกถึงพระคุณในเบื้องต้น ชวนให้ค้นหาสัจธรรมที่ท่านผู้ประศาสน์การตั้งใจจะให้ท่านทั้งหลายได้สืบสานเจตนารมณ์ของท่านต่อไป ไม่ว่าจะเป็นความรักชาติ รักแผ่นดิน รักเพื่อนมนุษย์ รักความซื่อสัตย์สุจริต รักเหตุผล รักประชาธิปไตย รักสันติ ที่สำคัญ คือรักความเป็นธรรมและต้องใช้ “ธรรม” นำหน้า “ศาสตร์” ทั้งปวง สมชื่อ มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองที่ท่านผู้ประศาสน์การได้ตั้งไว้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นริศ ชัยสูตร)

อธิการบดี

ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺจารี ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม

“นายปรีดี พนมยงค์ เกิดเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2443 ณ บ้านเรือนแพหน้าวัดพนมยงค์ ตำบลวาสุกรี อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรของนายเสียงและนางลูกจันทน์ พนมยงค์

เมื่อสอบไล่ได้ประถมบริบูรณ์ที่โรงเรียนวัดศาลาปูน อำเภอกรุงเก่าแล้ว ได้ย้ายไปศึกษาชั้นมัธยมเตรียมที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร พระนคร แล้วกลับมาศึกษาต่อที่โรงเรียนตัวอย่างมณฑลกรุงเก่าจนสอบไล่ได้ชั้นมัธยม 6 จากนั้นไปศึกษาต่อที่โรงเรียนสวนกุหลาบอีก 6 เดือน จึงลาออกเพื่อกลับไปช่วยบิดาท่านระหว่าง พ.ศ. 2458-2460

ต่อมาเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนกฎหมายกระทรวงยุติธรรม และใน พ.ศ. 2462 สอบไล่วิชากฎหมายชั้นเนติบัณฑิตได้ในวัย 19 ปี ในปีต่อมา เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ จึงได้เป็นสมาชิกสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2463 ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงยุติธรรมรับทุนไปศึกษาวิชากฎหมาย ณ ประเทศฝรั่งเศส เริ่มแรกศึกษาวิชากฎหมายที่มหาวิทยาลัยก็อง สอบไล่ได้ปริญญารัฐเป็น “บาเชอลิเออร์” กฎหมาย และสอบไล่ได้ปริญญารัฐเป็น “ลิซองซีเอ” กฎหมาย จากนั้นศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยปารีส สอบไล่ได้ปริญญารัฐ (Docteur d'Etat) เป็น “ดุษฎีบัณฑิตกฎหมาย” (Docteur en Droit) ฝายนิติศาสตร์ และสอบไล่ได้ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงในทางเศรษฐศาสตร์

นายปรีดี พนมยงค์ เป็นหนึ่งในผู้นำคณะราษฎร ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ

ในระหว่างปี พ.ศ. 2475 ถึง 2490 นายปรีดี พนมยงค์ ดำรงตำแหน่งที่สำคัญหลายตำแหน่งได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คนแรก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ผู้นำขบวนการเสรีไทยและนายกรัฐมนตรี

ในช่วงเวลาดังกล่าว นายปรีดี พนมยงค์ ได้มีผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและราษฎรไทยนานัปการ อาทิ ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ร่างรัฐธรรมนูญ การปกครองแผ่นดินชั่วคราวฉบับ 27 มิถุนายน 2475 และรัฐธรรมนูญฉบับ 10 ธันวาคม 2475 นอกจากนั้นได้ปรารภกับนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ 9 พฤษภาคม 2489 ในด้านเศรษฐกิจ ได้เสนอเค้าโครงการเศรษฐกิจ ปรับปรุงภาษีอากรให้เป็นธรรม ยกเลิกภาษีรัชชูปการ ประกาศใช้ประมวลรัษฎากร จัดตั้งธนาคารกลาง อันเป็นที่มาของ ธนาคารแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน

ในด้านบริหาร นายปรีดี พนมยงค์ ได้ร่าง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ร.บ. ปกครองท้องที่ ตั้งกรมโยธาเทศบาลและอื่นๆ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและท้องที่ อันเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ชนบท และเอื้ออาทรต่อความเป็นอยู่ของราษฎรผู้ยากไร้

ในด้านการศึกษา นายปรีดี พนมยงค์ ได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิด ให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทั้งในด้านวิชาการเมือง การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การเงิน การคลังและการทูต นอกจากนี้นายปรีดี พนมยงค์ ยังได้กำหนดนโยบายขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

ในด้านการต่างประเทศ นายปรีดี พนมยงค์ ได้ดำเนินการแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เสมอภาคกับมหาประเทศ โดยจัดทำสนธิสัญญาใหม่ ทำให้ประเทศไทยมีเอกราชและอธิปไตยที่สมบูรณ์ทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจและการศาล และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้ปฏิบัติหน้าที่คนไทยที่พึงรับใช้ประเทศชาติในการต่อต้านการยึดครองของญี่ปุ่น นำขบวนการเสรีไทยดำเนินการต่อสู้เพื่อให้ชาติไทย

ได้คืนซึ่งเอกราชและอธิปไตยสมบูรณ์ และประกาศสันติภาพของประเทศไทย

ด้วยเป็นที่ประจักษ์ในความซื่อสัตย์สุจริต และความปรีชาสามารถ บำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติเป็นเอกประการ ดังนั้น เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2489 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ยกย่องนายปรีดี พนมยงค์ ไว้ในฐานะรัฐบุรุษอาวุโส และให้มีหน้าที่รับปรึกษากิจราชการแผ่นดินเพื่อความวัฒนาถาวรของชาติสืบไป

นายปรีดี พนมยงค์ จำต้องลี้ภัยการเมืองในต่างประเทศนานถึง 36 ปี อันเนื่องจากคณะนายทหาร ได้ทำรัฐประหารเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490 ระหว่าง พ.ศ. 2492 ถึง พ.ศ. 2513 ได้พำนักในสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากนั้นพำนัก ณ ประเทศฝรั่งเศส จนถึงแก่อสัญกรรมอย่างสงบ เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2526 สิริรวมอายุ 82 ปี 11 เดือน 21 วัน

ด้วยเกียรติประวัติการทำงานของนายปรีดี พนมยงค์ ในที่ประชุมสมัชชาสามัญ ครั้งที่ 30 ขององค์การยูเนสโก ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2542 ได้มีมติประกาศให้ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส เป็นบุคคลสำคัญของโลก และกำหนดการไว้ในปฏิทินเฉลิมฉลองในช่วง ค.ศ. 2000 - ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2543 - 2544)

ในโอกาสฉลอง 100 ปี ชาตกาลของศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ และแสดงความกตัญญูตงต่อผู้ประศาสน์การฯ บรรดาศิษย์เก่า นักศึกษา คณาจารย์ ข้าราชการ ขาวธรรมศาสตร์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งประชาชนที่มีความศรัทธา จึงได้พร้อมใจกันสร้างอนุสาวรีย์ผู้ประศาสน์การ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งได้ประกอบพิธีตั้งอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 โดยมีพระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ เป็นประธานฝ่ายฆราวาส โดยได้มีพิธีการเปิดอนุสาวรีย์ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2544”

ประติมากร : นาย วัชร ประยูรคำ

ภูมิลำเนา : อ.บ้านแท่น จ.ชัยภูมิ

การศึกษา : ประถมศึกษา 2514-2521 - ร.ร.ชุมชนบ้านแท่น (แท่นประจันพิทยาลูกกร)

: มัธยมศึกษา 2521-2524 - ร.ร.แก่นนครวิทยาลัย จ.ขอนแก่น

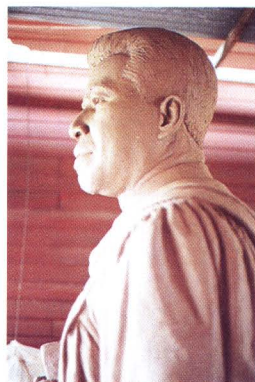
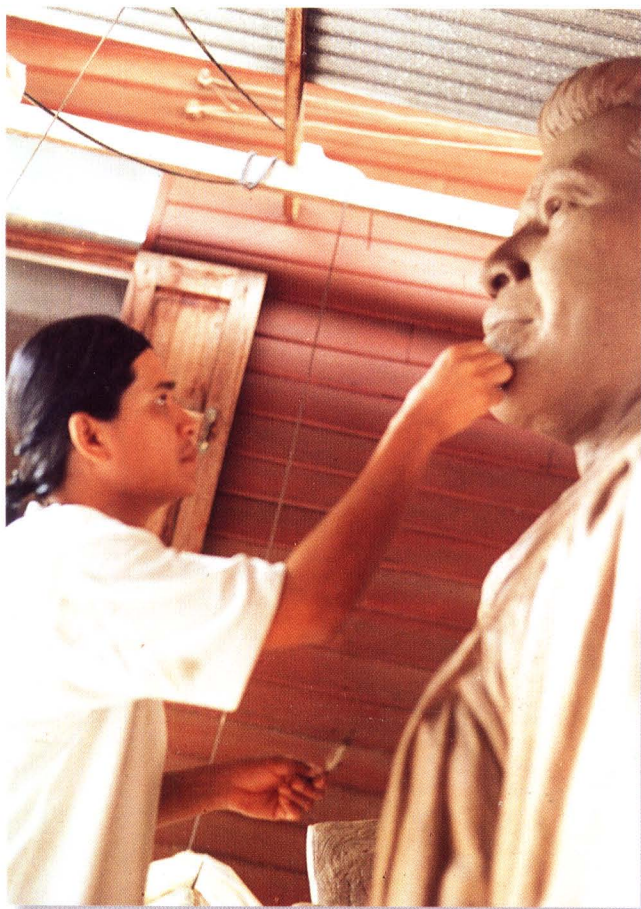
: ปว.ช. 2524-2527 - ร.ร.ไทยวิจิตรศิลป์อาชีว

: ปริญญาตรี 2527-2532 - ม.ศิลปากร คณะจิตรกรรมฯ เอกประติมากรรม

ประวัติการทำงาน : 2535 - 2537 - รับราชการประจำกรมศิลปากร กองหัตถ์ศิลป์

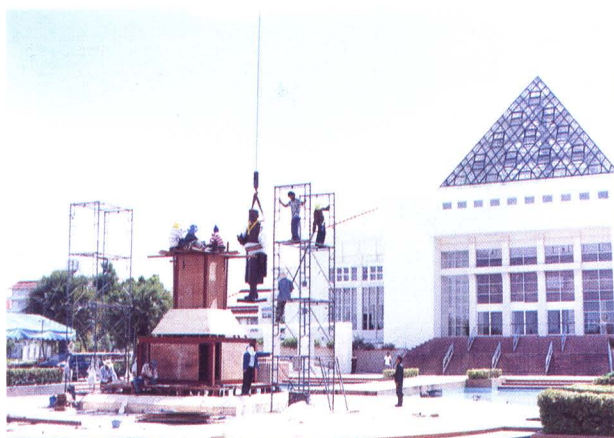
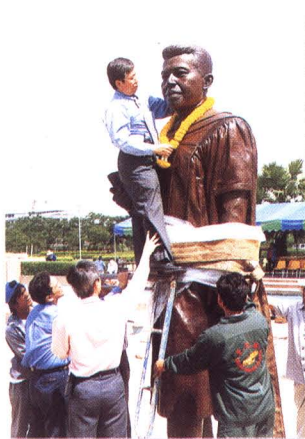
แผนกประติมากรรม

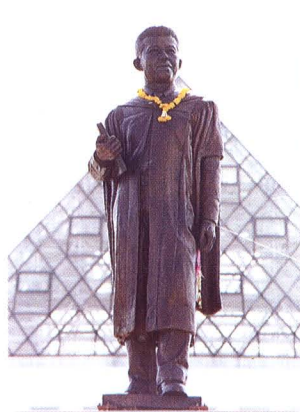
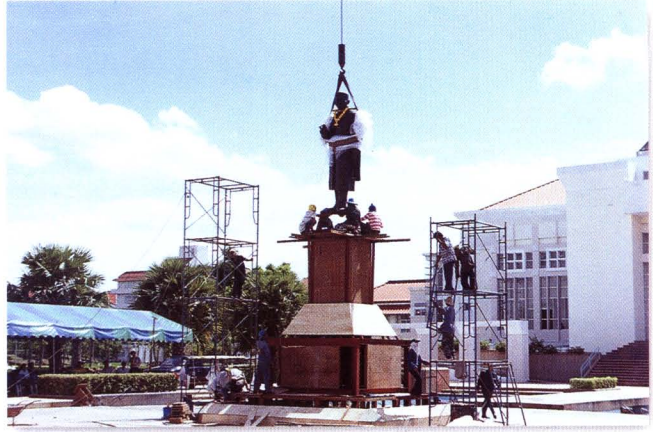
: ปัจจุบัน - ศิลปินอิสระ (อยู่ที่ สวนผักลิ่งซัน)

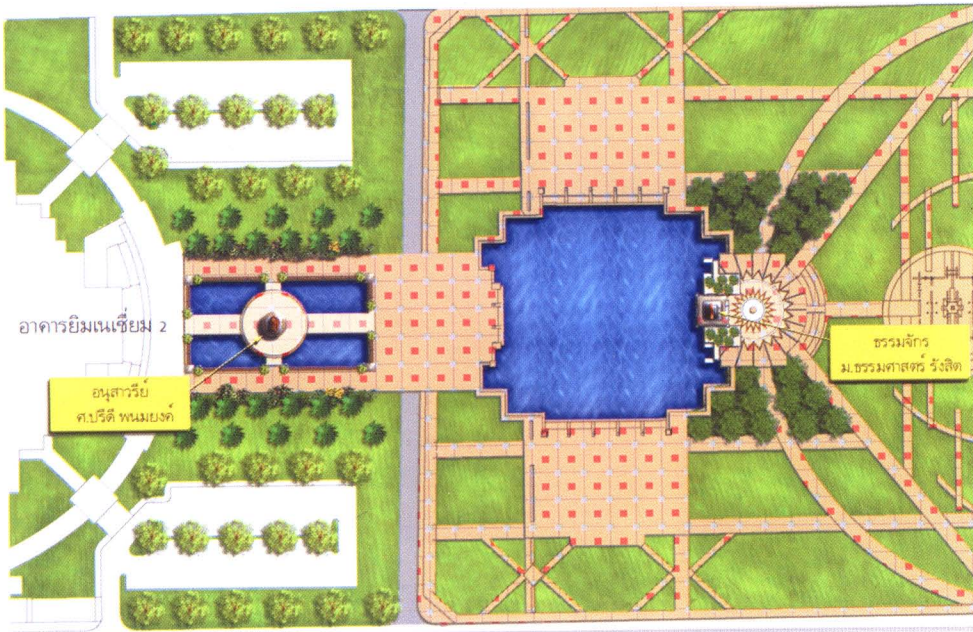

เนื่องในวาระเปิดอนุสาวรีย์นายปรีดี พนมยงค์ ผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัย
วิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ข้าพเจ้าใน
ฐานะทายาทของนายปรีดี พนมยงค์ ขอแสดงความขอบคุณมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์และคณะกรรมการการจัดสร้างและหาทุน ที่ท่านทั้งหลายแสดงจิตระลึก
ถึงรัฐบุรุษอาวุโส ขอให้กุศลกรรมในครั้งนี้ จงบันดาลให้ทุกท่านจงประสบความสุข
ความเจริญ และความสำเร็จในกิจการทั้งปวง

|

(ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์)

รัฐบุรุษอาวุโส “ปรีดี พนมยงค์”

รัฐบุรุษอาวุโส “นายปรีดี พนมยงค์” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสถาปนา การปกครองระบอบประชาธิปไตยขึ้นในประเทศไทย ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าในช่วง เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่นั้น นายปรีดี พนมยงค์ ได้อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต กล้าหาญ เสียสละ โดยมิได้ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แม้ภารกิจนั้นจะเสี่ยงภัยอันตรายเพียงใดก็ตาม

บนเส้นทางการเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2490 ท่านได้ดำรง ตำแหน่งสำคัญของประเทศหลายตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ นายกรัฐมนตรี และรัฐบุรุษอาวุโสคนแรกของไทย ตลอดจนเป็นผู้นำขบวนการเสรีไทยต่อต้านการรุกรานของประเทศญี่ปุ่นในสมัย สงครามโลกครั้งที่สอง และยังเป็นหนึ่งในคณะผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ซึ่งได้กลายเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญใน การเผยแพร่และปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตย อีกทั้งยังเป็นสถาบันที่ได้แสดง บทบาทในการส่งเสริมและเข้าร่วมปกป้องระบอบประชาธิปไตยในยามที่บ้านเมือง เผชิญวิกฤตการณ์ทางการเมือง

คุณูปการทั้งหลายที่รัฐบุรุษอาวุโสท่านนี้ได้สร้างสมไว้ ล้วนสะท้อนให้เห็นถึง ความยึดมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ว่า “สังคมจะดำรงอยู่ได้ก็โดยมวลราษฎร ดังนั้นระบบของสังคมที่ทำให้มวลราษฎรมีพลังผลักดันให้สังคมก้าวหน้าก็คือระบบ ประชาธิปไตย” ท่านจึงได้เพียรพยายามในการสถาปนาระบอบการปกครองของ ประเทศให้มีความมั่นคง โดยการวางรากฐานโครงสร้างทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและความยุติธรรมขึ้นในสังคม ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศในเวลาต่อมา จนได้รับการ

ยกย่องจากอนุชนรุ่นหลังให้เป็น “ผู้ให้กำเนิดประชาธิปไตยของไทย”

ในด้านชีวิตส่วนตัว ท่านเป็นแบบอย่างอันดีของผู้ที่ดำรงชีวิตอย่างสมถะ เรียบง่าย เป็นผู้สนใจในการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีบุคลิกภาพที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเลื่อมใสในหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา โดยยึดถือเป็นหลักทั้งในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อให้เกิดสันติสุขในสังคม

คุณงามความดีของท่านเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยทั่วไปทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ จะเห็นได้จากการที่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ประกาศยกย่องให้เป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญของโลก โดยได้มีการประกาศเกียรติคุณในปฏิทินการเฉลิมฉลองบุคคลสำคัญและเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของโลกสำหรับปี ค.ศ. 2000 - 2001 อันก่อให้เกิดความภาคภูมิใจต่อคนไทยทั่วประเทศ

การที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดสร้างอนุสาวรีย์รัฐบุรุษอาวุโส “นายปรีดี พนมยงค์” ขึ้นในครั้งนี้นอกจากจะเป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทิตาคุณต่อผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยแล้ว ยังเป็นการเชิดชูเกียรติคุณผู้ที่อุทิศตนเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนให้อนุชนรุ่นหลังได้ประจักษ์และยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนในอันที่จะทำนุบำรุงบ้านเมืองให้มั่นคงถาวรสืบไป

(นายอุทัย พิมพ์ใจชน)

ประธานรัฐสภา

“ระบอบประชาธิปไตย จะมั่นคงอยู่ได้ ต้องประกอบด้วย

กฎหมาย ศีลธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต”

(สุนทรพจน์ในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 7 พ.ค. 2489)

สมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ หรือ หลวงประดิษฐ์มนูธรรม เกิดเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2443 อันเป็นช่วงปลายสมัยรัชกาลที่ 6 ในครอบครัวชาวนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การศึกษาจบมัธยม 6 จากโรงเรียนหัวเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปี 2460 เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนกฎหมายกระทรวงยุติธรรม สอบไล่วิชากฎหมายเนติบัณฑิต เมื่อปี 2462 และได้รับทุนไปศึกษาวิชากฎหมาย ณ ประเทศฝรั่งเศส จนได้ปริญญารัฐ เป็นดุษฎีบัณฑิตกฎหมายฝ่ายนิติศาสตร์ และได้ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงเศรษฐศาสตร์

ในปี 2475 ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ได้ร่วมกับข้าราชการทหารและพลเรือน จำนวน 100 กว่านายในนาม “คณะราษฎร” ทำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตย และในสมัยที่ท่านดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมหาดไทย ท่านได้เล็งเห็นว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในการยกระดับความรู้ของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ จึงได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อประสิทธิประสาทความรู้ในวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองแก่พลเมืองให้มากที่สุด เปิดโอกาสให้พลเมืองใช้เสรีภาพทางการศึกษาให้กว้างขวาง ทำให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นแหล่งการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถออกไปรับใช้ประชาชน และประเทศชาติ

เพื่อเป็นการเผยแพร่เกียรติคุณ และร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ 100 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส ที่ได้รับยกย่องเป็นบุคคลสำคัญของโลก จากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

(ยูเนสโก) ประจำปี 2000-2001 สมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ชมรม ต.ม.ธ.ก.สัมพันธ์ ชมรมเพื่อนโดม สมาคมนักศึกษาเก่าคณะต่างๆ พี่น้องชาว ธรรมศาสตร์ และประชาชนทั่วไป ได้ร่วมบริจาคเงินโดยสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระ บรมราชูปถัมภ์ ได้บริจาคเงินเป็นทุนประเดิม 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน) สร้างอนุสาวรีย์ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ เป็นรูปหล่อด้วยโลหะสัมฤทธิ์ เป็น รูปยืนสวมครุยอาจารย์ ขนาด 2 เท่าตัวจริง ยืนเหนือแท่นที่มีรูปปั้นหุ่นต่ำเป็นภาพ ผลงานของท่านประดิษฐ์ฐานไว้หน้าอาคารยิมเนเซียม 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และกำหนดจะจัดงานพิธีเฉลิมฉลองเปิดอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ในวันที่ 27 มิถุนายน 2544

ท้ายที่สุดนี้ ผมขออวยพรให้การจัดงานพิธีเฉลิมฉลองเปิดอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ประสบความสำเร็จสมดังมุ่งหวังทุกประการ

(ศาสตราจารย์ ศุภชัย พิธิษฐวนิช)

ประธานที่ปรึกษาสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

“พลังแห่งความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสังคมนี้ๆ ก็คือ พลังของ
มวลราษฎรแห่งสังคมนี้ๆ นั่นเอง.....”

(อนาคตของเมืองไทยกับสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้าน : ปรีดี พนมยงค์)

ผู้กล้าหาญทางจริยธรรม¹

โดย : พระมหาทวีป กตปุญโญ

ขออน้อมคารวะพระเดชพระคุณหลวงปู่พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันท ภิกขุ) ขอเจริญพรท่านอธิการบดี, คณาจารย์, เจ้าหน้าที่และท่านสาธุชนผู้สนใจในธรรมทุกท่าน

บัดนี้ พระสงฆ์จำนวน 9 รูป อันมีพระเดชพระคุณเจ้าหลวงพ่อย เป็นประธาน ได้เจริญพระพุทธมนต์จบลงแล้ว ก่อนจะให้พรเป็นภาษาบาลี พระเดชพระคุณหลวงพ่อย ได้มอบหมายให้อาตมากล่าวธรรมกถาเพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงคุณความดีของท่านรัฐบุรุษอาวุโส ซึ่งเป็นบุคคลที่ท่านทั้งหลายให้ความรัก ความเคารพ จึงได้พร้อมใจกันมาสักการะบูชาคุณงามความดีของท่าน

ทุกคนคงตระหนักดีในคุณูปการที่ท่านรัฐบุรุษอาวุโสมีต่อสังคมไทยในด้านต่างๆ อาตมาเกิดมาภายหลัง ยังมีได้ติดตามค้นคว้าศึกษา ความเป็นมาความเป็นไปในแนวทางแห่งการดำเนินชีวิต ตลอดจนแนวความคิดในด้านต่างๆ ของท่านรัฐบุรุษอาวุโสอย่างทั่วถึง แต่ก็ได้รับรู้จากการฟังการอ่านข้อคิด บทความที่พระเดชพระคุณหลวงปู่ปัญญานันทะ และผู้ที่สนใจในด้านนี้บางท่านแสดงทัศนะและเขียนไว้

การบูชาที่ถูกต้อง

วันนี้เป็นวันคล้ายกับวันเกิดของท่านรัฐบุรุษอาวุโสท่านทั้งหลายจึงได้มาประชุมพร้อมกันเพื่อบำเพ็ญบุญกุศล อุทิศคุณงามความดีไปให้ท่าน ทั้งยังได้นำรูปปั้นของ

¹ธรรมกถา โดย : พระมหาทวีป กตปุญโญ (ป.ธ. 5, พธ.บ., อ.ม.) กล่าวในวโรกาสที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (รังสิต) ทำพิธีอัญเชิญรูปปั้นนายปรีดี พนมยงค์ ขึ้นประดิษฐานบนแท่นอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

2590
73
14-77

ท่านขึ้นประดิษฐานยังสถานที่ที่ได้จัดสร้างไว้ซึ่งจะเปิดเป็นอนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์ เป็นทางการในวันที่ 27 มิถุนายน ศกนี้

บุคคลดี มีปัญญา รู้คุณค่าของโลกและชีวิตเกิดขึ้นในตระกูล สังคมและประเทศชาติใด คุณความดีของท่านเหล่านั้น ย่อมยังประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นแก่ส่วนรวมอย่างกว้างขวางลึกซึ้งชั่วนาน ผู้มีสติปัญญา รู้จักแยกแยะมองเห็นคุณค่าของคนดีและความดี ย่อมได้ประโยชน์จากการเกิดขึ้นของคนดี การที่เราได้รับประโยชน์จากการเกิดขึ้นของคนดี แต่เราขาดความตระหนักรู้ ไม่คิดตอบแทนคุณความดีของท่าน ตามความรู้ความสามารถและโอกาสที่ควรจะเป็น นับเป็นความเห็นแก่ตัวที่เป็นสนิมร้ายภายใน ซึ่งจะคอยทำลายคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ในบุคคลนั้นๆ ให้เสื่อมถอยและลดน้อยลงไป

ท่านทั้งหลายมาประชุมพร้อมกันในวันนี้ เป็นการแสดงออกถึงความตระหนักรู้ เชิดชูความดี ประกาศเกียรติคุณของคนดี ช่วยเป็นภาระธุระจัดสร้างอนุสาวรีย์ท่านรัฐบุรุษอาวุโส ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้ นับเป็นการกระทำที่ควรแก่การอนุโมทนา

จากประวัติศาสตร์ที่ดำเนินมาของมวลมนุษยชาติ การประกาศเกียรติคุณของคนดี อาจทำได้ 2 ลักษณะ : ทำด้วยอามิสบูชา คือการน้อมนิกถึงคุณของท่าน และทำการสักการะด้วยวัตถุสิ่งของตามความรู้ความสามารถที่จะแสดงออกและแสวงหามาได้ การกระทำเช่นนี้ พุทธศาสนิกชนเคยแสดงออกต่อพระพุทธองค์ สมัยที่ยังทรงพระชนม์อยู่ ด้วยการนำดอกไม้ธูปเทียนมาบูชาสักการะพระพุทธองค์เป็นจำนวนมาก พระพุทธองค์ทรงเตือนสติแก่ชนเหล่านั้นว่า “หากเธอทั้งหลาย สักการะบูชา (ตถาคต) ด้วยอามิสบูชาเช่นนี้ พระธรรมวินัยที่เราแสดงบัญญัติไว้ จะไม่มั่นคงอยู่ในโลก” พระพุทธองค์มิได้ปฏิเสธอามิสบูชา แต่ทรงชี้ให้เห็นความจริงว่า การบูชาเช่นนั้นไม่เป็นไปเพื่อความเจริญ ความตั้งมั่นแห่งคุณความดี พระพุทธองค์ทรงเมตตาชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงถึงเพียงนี้ เราทั้งหลายควรให้ความสำคัญต่อการบูชาอีกอย่างหนึ่งคือการปฏิบัติบูชา อันหมายถึงการน้อมนำเอาคุณความดีในบุคคลและสิ่งของที่เราเคารพบูชามาปฏิบัติตามให้เป็นกรณีพิเศษ

ผู้กล้าหาญทางจริยธรรม

ท่านรัฐบุรุษอาวุโส (ปรีดี พนมยงค์) มิใช่เป็นคนมีเกียรติทรงคุณค่าเพียงแต่ในวงศักรและประเทศชาติเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ท่านเป็นบุคคลสำคัญแห่งยุคสมัย ดังที่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศเกียรติคุณของท่านให้เป็นที่ประจักษ์แก่ท่านผู้รู้โดยทั่วไป ความภูมิใจของพวกเราจะหยุดอยู่เพียงการจัดสร้างอนุสาวรีย์ประดิษฐานรูปปั้นของท่านกระนั้นหรือ ?

การสร้างอนุสาวรีย์ย่อมมีจุดมุ่งหมายหลายด้าน แต่จุดสำคัญก็เพื่อเป็นสิ่งเตือนใจให้

ระลึกถึงบทบาทและคุณความดีของบุคคลนั้นๆ ให้นุชนรุ่นหลังได้ศึกษา ค้นคว้า นำคติธรรม ปฏิปทาของท่านไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้เจริญก้าวหน้าตามแนวทางที่ถูกต้องสร้างสรรค์ ท่านปรีดี พนมยงค์ มีแนวความคิด ปฏิปทาในการดำเนินชีวิตที่สะท้อนความจริงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา การพระศาสนา และปรัชญาชีวิตด้านอื่นๆ ไว้มากมาย ในแต่ละด้านล้วนแต่ควรติดตาม ค้นคว้าศึกษาไม่เพียงแต่คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เท่านั้น ที่ควรสนใจ ค้นคว้าศึกษาแนวความคิดและปฏิปทาในการดำเนินชีวิตของท่าน แต่สังคมไทยโดยทั่วหน้าควรให้ความสนใจศึกษาผลงานของท่านแล้วนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ลึกซึ้งแพร่หลายกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สมมติว่าผู้มีศรัทธาสละทรัพย์เป็นจำนวนมากจัดสร้างอนุสาวรีย์ของท่านรัฐบุรุษอาวุโส ไว้ทุกคณะในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่คณาจารย์และศิษยานุศิษย์ทุกระดับในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ไม่รู้จักคุณค่าของ ชพณฯ ทั้งมีแนวความคิดและวิถีดำเนินชีวิตที่สวนทางกับปฏิปทาของท่าน อนุสาวรีย์นั้นจะมีคุณค่าที่ตรงไหน ?

สังคมไทยเราไม่ได้แห้งแล้งคนมีทรัพย์และปัญญา แต่เรายังขาดคนที่มีสติปัญญาและเพียบพร้อมด้วยความกล้าหาญ ท่านรัฐบุรุษอาวุโสเป็นผู้มีปัญญาและมีความกล้าหาญทางจริยธรรมแห่งยุคสมัย การเกิดขึ้นของท่าน ย่อมยังประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นแก่ส่วนรวมสุดที่จะพรรณาได้ มีแต่บุคคลที่หลับไหลอยู่ในดงแห่งอวิชชาเท่านั้นที่มองไม่เห็นคุณค่าของท่าน ชาวธรรมศาสตร์ควรภาคภูมิใจเป็นกรณีพิเศษที่มีท่านเป็นผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ตลอดถึงท่านได้วางรากฐานในด้านอื่นๆ ไว้อีกมากมาย

มุมมองทางด้านพระศาสนา

คนส่วนใหญ่มักรู้จักท่านรัฐบุรุษอาวุโสในมุมของนักเศรษฐศาสตร์และการเมือง มีน้อยคนนักที่จะรู้จักท่านในด้านพระพุทธศาสนา พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญญานันทะ เคยเล่าให้ฟังว่า ท่านเคยติดตามหลวงพ่อบุทธทาส ไปสนทนารธรรมกับท่านรัฐบุรุษอาวุโสบ่อยครั้ง ในการสนทนาแต่ละครั้ง ท่านปรีดี พนมยงค์ ได้สนทนารธรรมด้านต่างๆ อย่างกว้างขวาง ท่านเคยปรารภกับหลวงพ่อบุทธทาส ว่าจะสร้างวัดแนวสวนโมกข์ขึ้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจะอาราธนาหลวงพ่อบุทธทาส ไปประจำที่นั่น แต่ด้วยเหตุปัจจัยคือความไม่แน่นอน ท่านต้องลี้ภัยทางการเมือง ไปใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศจนสิ้นอายุขัย จึงไม่สามารถยังดำริที่ตั้งไว้ให้สำเร็จได้

แนวความคิดทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีคนสานต่อพอมีตัวอย่างให้เห็นอยู่บ้าง แต่แนวความคิดทางด้านจริยธรรมดูจะยังมีดมน แม้บุคคลที่ศรัทธาในบทบาทของท่าน แต่ยังแห้งแล้งทางด้านจริยธรรมในสังคมนี้ก็ยังมียู่มาก เพราะบางเรื่องที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์อันจะยังประโยชน์สุขให้เกิดขึ้นแก่ตนและส่วนรวม กลับมีความขัดแย้ง บางเรื่องที่เป็นไปเพื่อการทำลาย ไม่เป็นไปเพื่อเกื้อกูลแก่ใครๆ กลับมีผู้เห็นร่วมอย่างกว้างขวาง แสดงถึงการขาดวิสัยทัศน์ทางด้านจริยธรรม เชิญชาวธรรมศาสตร์ทั้งหลายปลุกวิญญาณทางด้านจริยธรรม เพื่อเทิดทูนบูชาท่านรัฐบุรุษอาวุโสอย่าได้ยิ่งหย่อนไปกว่าการสร้างอนุสาวรีย์ไว้เพื่อบูชาท่านเลย !

ธรรมศาสตร์มีผู้ประกาศนัการคนเดียว

ศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีนามเดิมว่า มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2477 เป็นเวลาสองปีหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475

ในงานพิธีเปิดมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง หลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยนี้ และได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ประกาศนัการ ให้เป็นผู้กล่าวถวายรายงานวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยต่อผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ องค์ประธานในพิธี มีความตอนหนึ่งว่า

“ในปัจจุบันนี้ประเทศสยามมีความประสงค์อันยิ่งใหญ่ที่จะปรับระดับการศึกษาราษฎรให้ถึงขนาดเหมาะสมแก่กาลสมัย ถ้าระดับการศึกษายังไม่เจริญถึงขนาดตราบไใด ความก้าวหน้าของประเทศก็ยังคงจะเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นไปอีกนาน ยิ่งในสมัยที่ประเทศของเราดำเนินการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญเช่นนี้แล้ว ก็เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมามีมหาวิทยาลัยสำหรับประกาศนัความรู้ในวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองแก่พลเมืองให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เปิดโอกาสให้พลเมืองใช้เสรีภาพทางการศึกษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติสืบไป”

ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองเป็นที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างบริเวณโรงอาหาร กองพันทหารราบที่ 4 ที่ตำบลท่าพระจันทร์ เมื่อ พ.ศ. 2477 คือที่ดินบริเวณเลียบบฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ประตูท่าพระจันทร์ไปจนถึงกำแพงประตูทางด้านข้างวังหน้า และในปี พ.ศ. 2479 ได้รับสิทธิประโยชน์จากที่ดิน

สาธารณสมบัติ มีเนื้อที่ประมาณ 11,529 ตารางเมตร จากหลังอาคารตึกโดมไปจนจรดสนามหลวง ที่ดินบริเวณนี้เป็นคลังแสงเก่า มีการขุดพบปืนใหญ่ และอาวุธเก่าจมอยู่ใต้ดินในบริเวณนี้

มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เป็นตลาดวิชาไม่มีการสอบเข้า ในระยะช่วงแรกให้โอกาสผู้ที่เข้าศึกษา ได้จำกัดเฉพาะผู้ที่สอบไล่ได้ประโยคมัธยมบริบูรณ์ (มัธยมปีที่แปด) ของกระทรวงธรรมการเท่านั้น แต่เปิดกว้างไปถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนตำบล (ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกมีการออกเสียงสองระดับคือ ระดับแรกราษฎรมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนตำบลก่อน แล้วผู้แทนตำบลเป็นผู้เลือกผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งจังหวัดอีกต่อหนึ่ง วิธีการเลือกตั้งแบบนี้มีเพียงครั้งเดียว เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2476 ต่อจากนั้นเป็นการเลือกตั้งโดยตรง โดยราษฎรเลือกผู้แทนโดยตรง) ข้าราชการระดับเสมียนพนักงาน และนายความชั้น 2 เป็นต้น

การเป็นตลาดวิชาโดยเปิดกว้างนี้เอง ทำให้บุคคลที่ขาดโอกาสเข้าศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่น้อยและค่าเล่าเรียนค่อนข้างสูง ได้มีโอกาสใช้เสรีภาพในการศึกษาอันควรแก่การเป็นพลเมืองของประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ดำรงตำแหน่งผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2477 จนถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2490

หลังจากสงครามมหาเอเชียบูรพาสิ้นสุดลง และประเทศไทยได้หลุดพ้นจากสภาพเป็นผู้แพ้สงครามในฐานะเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นผู้พ่ายแพ้ แต่กลับสามารถดำรงตำแหน่งสถานภาพเดิมก่อนเกิดสงคราม โดยผลของการปฏิบัติงานต่อต้านญี่ปุ่นของกระบวนการเสรีไทย ซึ่งมีท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ผู้ประศาสน์การมหาวิทยาลัยเป็นหัวหน้า เป็นผลดีแก่การศึกษาของพันธมิตร ซึ่งยอมรับการประกาศสงครามกับอังกฤษ และอเมริกา เป็นโมฆะ การเมืองภายในของประเทศกลับเกิดความยุ่งยากจากความขัดแย้งอย่างรุนแรง ซึ่งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองก็ได้รับผลกระทบกระทบกระทั่งแล้วครั้งแล้ว ครั้งเล่า ตำแหน่งผู้ประศาสน์การของท่านอาจารย์ปรีดี

พนมยงค์ สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2490 จากวันนั้นจนถึงเดือนมีนาคม 2495 มีผู้รักษาการแทนผู้ประศาสน์การขึ้นมาขัดตาทัพ 3 คน มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองดำรงชีพท่ามกลางมรสุมมาจน พ.ศ. 2495 อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เล่าไว้ว่า (ธรรมศาสตร์ 50 ปี)

“รัฐบาลสมัยนั้นเห็นว่า มีบุคคลหลายคน ซึ่งเป็นอันตรายแก่บ้านเมือง ไหม้มหาวิทยาลัยและการเมืองนี้ เอาการเมืองออกไปเสียดีกว่า ก็เลยกลายเป็น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เฉยๆ ส่วนผู้ประศาสน์การซึ่งนับเป็นผู้ที่บริหารสูงสุดของ มหาวิทยาลัยก็เลยเปลี่ยนกลายเป็นอธิการบดี”

ตั้งแต่เมษายน 2495 ลบชื่อมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองออก เหลือเพียงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และลบตำแหน่งผู้ประศาสน์การออกไปจาก ทำเนียบนามของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปลี่ยนเป็นอธิการบดีมาจนกระทั่งทุกวันนี้

อาจารย์ปรีดี พนมยงค์ จึงเป็นผู้ประศาสน์การคนแรก และคนเดียวของ มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

หลังจากผ่านปี 2500 ยุคของการเป็นมหาวิทยาลัยเปิดเป็นตลาดวิชา ก็ถึงการสิ้นสุดลง นักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องผ่านการสอบเข้า และมหาวิทยาลัยรับได้ใน จำนวนจำกัด การบริหารและงานธุรการของมหาวิทยาลัยถูกกลืนเข้าไปเป็นระบบ ราชการอย่างสมบูรณ์แบบ

อนุสาวรีย์ของท่านผู้ประศาสน์การที่หน้าตึกโดมได้ร่มเงาของแมกไม้หันหน้า สู่แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นสิ่งเตือนใจให้ระลึกถึงรัฐบุรุษอาวุโส ซึ่งนอกจากคุณงามความดีของท่านที่ได้บำเพ็ญให้แก่ชาติบ้านเมืองและประชาชนชาวไทย ในด้านอื่นๆ เป็น เอนกประการแล้ว ความดีงามของท่านที่มีต่อมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่สืบทอดสายเลือดต่อมานั้นชาว ธรรมศาสตร์ยังระลึกถึงด้วยความรักและเคารพ และถือเป็นแบบอย่างของบุคคลใน อุดมคติที่ควรต้องเอาเยี่ยงอย่าง และประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขของแต่ละคน

บัดนี้ โดมสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ไปก่อเป็นเรือนกายเด่น เป็นสง่า ณ หุ่นรังสิต ก็เป็นผลจากพัฒนาการของการศึกษาที่ขยายตัวตามเงื่อนไข

ของกาลเวลา และธรรมศาสตร์เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกกับรัฐบุรุษอาวุโส ผู้มีนามว่า ปรีดี พนมยงค์

อนุสาวรีย์ของท่านได้รับการสร้างขึ้นอีกรูปหนึ่งเพื่อมาติดตั้งที่ศูนย์รังสิตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อันจะเป็นเครื่องเตือนใจชาวศูนย์รังสิตของธรรมศาสตร์ ให้สืบทอดมรดกทางประวัติศาสตร์อันงดงามที่สร้างขึ้นบนแผ่นดินผืนเล็กๆ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลท่าพระจันทร์ของกรุงรัตนโกสินทร์ว่า โดมทั้งสองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีท่านผู้ประศาสน์การปรีดี พนมยงค์ เป็นสายใจร้อยรัดไว้ด้วยอุดมการณ์อันสูงส่งตราบนานเท่านาน

“การกระทำใดๆ เมื่อไม่ดำเนินจนกลับไม่ได้แล้ว การนั้นจะสำเร็จได้ยาก”

(เค้าโครงการเศรษฐกิจ : ปรีดี พนมยงค์)

ท่านปรีดี พนมยงค์ ที่ธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

มานิจ สุขสมจิตร

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2543 ตอนสายหลังจากไปร่วมพิธีทางศาสนาและวางพานพุ่มดอกไม้คารวะศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ที่อนุสาวรีย์หน้าตึกโดมในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ทำพระจันทร์แล้ว ศิษย์เก่าธรรมศาสตร์จำนวนหนึ่งได้นัดหมายกันข้ามสนามหลวงไปหารื้อกันที่ห้องอาหาร โรงแรมรัตนโกสินทร์หรือโรงแรมรอยัล เซิงสะพานผ่านพิภพลีลา

ผู้ไปหารื้อกันวันนั้น นอกจากกระผมเองในฐานะเป็นประธานชมรมเพื่อนโดมอันเป็นของผู้ที่เคยทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัยกับคุณยอดเยี่ยม โสภณ อุปนายกสมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์แล้ว ยังมีรุ่นพี่อีกเช่น คุณสัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์ ประธานชมรม ต.มธก. คุณระวี ฤกษ์จำนง คุณสุโข สุวรรณศิริ กับอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นเงาตามตัวคุณยอดเยี่ยมคือ คุณสุรศักดิ์ สุชาติที่พวกบันไดคาวบอยรู้จักดี

ผลจากการหารื้อกันวันนั้นก่อนจะรับประทานอาหารมีว่า งานเฉลิมฉลองชาตกาลครบรอบ 100 ปี ของท่านศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ผู้มีพระคุณแก่มหาวิทยาลัยอย่างล้นเหลือ เพราะเป็นผู้ให้กำเนิด ซึ่งได้รับยกย่องว่าเป็นบุคคลสำคัญของโลกและยูเนสโกได้จัดให้มีการเฉลิมฉลองตลอดเวลา 1 ปีซึ่งจะสิ้นสุดลงในวันที่ 11 พฤษภาคม 2544 สำหรับในประเทศไทยนั้น นอกจากจะมีการพิมพ์หนังสือที่ระลึกโดยหน่วยงานต่างๆ ที่ท่านได้เข้าไปเกี่ยวข้อง รวมตลอดถึงการอภิปรายปาฐกถาและแสดงนิทรรศการแล้วเห็นพ้องต้องกันว่า น่าจะมีพยานวัตถุสักอย่างหนึ่งเหลือไว้เป็นอนุสรณ์

อนุสรณ์ที่ว่ำนั่นน่าจะเป็นอนุสรณ์ประเภทรูปปั้นของท่าน โดยจะนำไปไว้ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต และรูปปั้นนั้นควรจะเป็นทำยืน เพราะที่ท่าพระจันทร์มีรูปปั้นท่านั่งของท่านประดิษฐานอยู่แล้ว

ทีนี้ก็มาถึงเรื่องขนาด อภิปรายกันอยู่นาน โดยได้นำเอาเรื่องความใหญ่โตโอ้อ่าของอาคารตึกยิม 2 ที่รังสิตมาคำนึงด้วย ก็ตกลงว่าควรจะเป็นขนาด 2 เท่าตัวคน เพราะถ้าเล็กกว่านั้นก็จะได้สัดส่วนกับอาคารที่อยู่เบื้องหลัง ส่วนแบบที่จะนำมาปั้น เห็นพ้องต้องกันว่าจะเป็นการทำยืนสวมครุยวิทยฐานะในตำแหน่งศาสตราจารย์ อายุของท่านน่าจะเป็นขณะที่มีอายุประมาณ 40 ปี

สำหรับเงินค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างนั้น มีความเห็นเหมือนๆ กันว่าเนื่องจากมีผู้ศรัทธาท่านมากเหลือเกิน เพียงเท่าที่มาร่วมพานพุ่มดอกไม้ตอนเช้าวันนั้นก็ทำเอาบริเวณลานปรีดี หน้าตึกโดมนั้นแคบลงไปจนไม่มีที่ที่จะยืน ถ้าหากระดมเงินจากศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน รวมทั้งคณาจารย์และประชาชนโดยทั่วไป ช่วยกันบริจาคคนละเล็กละน้อยก็น่าจะเพียงพอ ที่สำคัญกว่านั้นก็คือคณะทำงานอยากให้มีส่วนร่วมกันมากๆ

จากนั้นการระดมทุนก็เริ่มขึ้นโดยคุณยอดยิ่ง โสภณ ซึ่งมีโรงพิมพ์พิชการพิมพ์อยู่ในมือเพราะเป็นเจ้าของเองก็ออกจดหมายชวนเชิญให้บริจาคเงินสมทบกองทุน “อนุสรณ์ 100 ปี ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์” โดยชื่อนี้ได้มาจากการเสนอของที่ประชุมสมาชิกชมรมเพื่อนโดม เหตุที่ใช้ชื่อนี้เป็นชื่อกองทุนก็เพราะต้องการใช้เงินที่เหลือจากการก่อสร้างไปสร้างตารารธรรมจักร สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยวงวไวบนเนินเบื้องหน้ารูปปั้น ระยะห่างประมาณ 100 เมตร และหากยังมีเงินเหลือก็จะเก็บเอาไว้เป็นการบูรณะดูแลรูปปั้นในวันหน้า

จดหมายฉบับแรกที่บอกกล่าวเล่าแจ้งให้ชาวธรรมศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศทราบได้ออกมาเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2543 ซึ่งก็ได้รับการตอบสนองด้วยดี เงินทองทยอยบริจาคเข้ามายังกองคลังมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์บาทแล้วบาทเล่า จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2543 นับได้ 3 ล้าน 7 แสนบาทเศษ ส่วนการปั้นรูปปั้นนั้นหลังจากได้ตัวศิลปินผู้ปั้นคือ คุณวัชระ ประยูรคำ แล้ว คุณวัชระก็เริ่ม

สเก็ตช์โดยทำรูปปั้นย่อส่วนขนาดสูง 1 ศอกขึ้นมาเป็นแบบให้พวกเราดูชมแก้ไขโดย
นัดดูรูปสเก็ตช์หลายครั้งจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงได้นำไปให้ท่านผู้หญิงพูนสุข พนมยงค์
ดูที่บ้านท่านในซอยสวนพลู ท่านผู้หญิง
พูนสุขออกปากชมว่าปั้นได้เหมือนตัว
จริงหลังจากนั้นคุณวัชระจึงได้นำมา
เป็นแบบในการปั้นรูปขนาดใหญ่ 2
เท่าตัวจริง

ในระหว่างการปั้นรูปปั้นขนาด 2
เท่าตัวจริงนั้น แม้ว่าจะมีแบบที่ว่ากัน
ว่าเหมือนตัวจริง มีภาพถ่ายของท่าน
ในอิริยาบถต่างๆ จำนวนนับร้อยภาพไว้
เทียบดู แต่เรากียังไม่วางใจเสียทีเดียว
กระผมเอง คุณยอดยิ่ง คุณสัมพันธ์ และ
คุณสรศักดิ์ ได้นัดกันไปดูการปั้นถึงที่
บ้านคุณวัชระ ในซอยสวนผักเขตตลิ่งชันรวม 5 ครั้งจนกระทั่งปั้นเสร็จก่อนนำไปทำ
แบบหล่อทองแดง

สำหรับที่ประดิษฐานอนุสาวรีย์นั้น ก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วย
ศาสตราจารย์สมชาย วิริยะยุทธกร รองอธิการบดีศูนย์รังสิตเป็นธุระตั้งแต่การเสนอ
ให้เลือกสถานที่ บริเวณหน้าอาคารยิม 2 ซึ่งเป็นที่เหมาะสมอย่างมาก โดยตรา
ธรรมจักรที่จะทำขึ้นนั้นจะให้วางไว้เนินเบื้องหน้าที่ห่างออกไปประมาณ 100 เมตร
ที่สำคัญคือจุดที่ตั้งอนุสาวรีย์นี้เป็นถนนแกนกลางของมหาวิทยาลัยใช้ชื่อถนน “ปรีดี
พนมยงค์” อยู่ก่อนแล้ว ผศ.สมชาย นอกจากจะแนะนำสถานที่แล้วยังเป็นภาระนำ
เรื่องเข้าขออนุญาตคณะกรรมการกายภาพของมหาวิทยาลัยและรับผิดชอบในการ
ออกแบบและก่อสร้างฐานรากของรูปปั้นนี้ด้วย

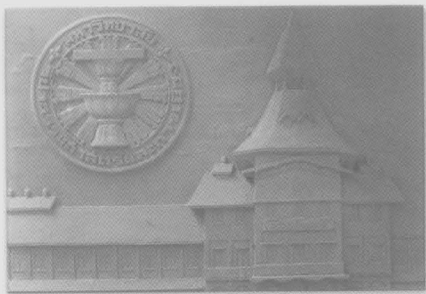
ส่วนที่เป็นฐานอนุสาวรีย์ จะปล่อยว่างไว้เฉยๆ ก็ใช่ที่ ตกลงกันว่าน่าจะใช้
พื้นที่นั้นบอกเล่าเรื่องราวผลงานของท่านที่ได้ทำมาแล้ว แม้จะบอกได้ไม่หมดก็เอา

เฉพาะงานสำคัญๆ จึงตกลงกันหลังจากไปหาหรือผู้หลักผู้ใหญ่ รวมทั้งนักประวัติศาสตร์แล้วจะเล่าเรื่องด้วยภาพสลักลายนูนต่ำ ทำด้วยทองเหลืองบุทาบกับหินอ่อนรอบฐานอนุสาวรีย์ทั้ง 4 ด้าน โดยคุณทวีป วรดิลก หรือ “ทวีปวร” กวีคนสำคัญของไทย ศิษย์เก่าธรรมศาสตร์เป็นผู้ให้คำที่ใช้เป็นชื่อของแต่ละเรื่องเล่า

คำที่คุณทวีปให้เป็น โคลงมีสัมผัสใน สัมผัสนอกคล้องจองกันดีมาก ดังนี้
แผ่นแรก ซึ่งจะอยู่ด้านทิศใต้ คือ “ยี่สิบสี่ มิถุนายนมหาอภิวัดน์ สิทธิเสรีศรีสวัสดิ์อุบัติ สมัย”

แผ่นที่ 2 อยู่ด้านทิศตะวันออก “ธรรมศาสตร์ สถิตย์เด่นเป็นหลักชัย ฐานประชาธิปไตยใน ธาตรี”

แผ่นที่ 3 ทิศเหนือ “แก้สนธิสัญญาด้วยสามารถ เศรษฐกิจเอกราชประกาศนศรี”

แผ่นที่ 4 ทิศตะวันตก “เสรีไทยเสี่ยงชีวิตอุทิศ พลี เอกราชปราชราศีชั่วดินฟ้า”

สำหรับท่อนบนของฐานอนุสาวรีย์ก่อนถึงรูปปั้นเป็นเรื่องของการสดุดี ประวัติและบอกที่มา

ของการสร้างอนุสาวรีย์ โดยด้านหน้าคือด้านทิศตะวันออกให้ใช้คำประพันธ์โดยผู้ใช้นามปากกาว่า “เงินชัน”* เขียนขึ้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2526/หลังจากที่ท่าน

ถึงแก่อสัญกรรมแล้ว 6 วันเป็นบทประพันธ์ที่ยอมรับกันว่าไพเราะมาก มีผู้นำไปใส่ทำนอง ร้องกันจนติดปากแล้ว มีข้อความดังนี้

คือวิญญูณเสรี	ชื่อปรีดี พนมยงค์
คือดาวที่ดำรง	อยู่คู่ฟ้าสถาวร
คือเทียนที่ลาร้าง	แต่ส่องทางไว้สุนทร
คือเกียรติที่กำจร	และจารใจผู้ไฝ่ธรรม
คือแสงธรรมที่นำฉาย	คือความหมายที่เลิศล้ำ
คือผู้ประศาสน์คำ	“ธรรมศาสตร์และการเมือง”
ผู้พลิกประวัติศาสตร์	ประชากราษฎรให้โลกเลื่อง
คือเสรีรุ่งเรือง	ระยับอยู่คู่ฟ้าดิน
อาลัยท่านอัมลา	จากประชาทั่วธานีนทร์
แต่เจตนาจินต์	จักสืบล่วงเป็นพลัง
คือหรีดและมาลัย	จากดวงใจชนรุ่นหลัง
สายใยไม่หยุดยั้ง	แต่ยังอยู่อย่างยืนยง
แม่โถมจักผองาด	ธรรมศาสตร์จักดำรง
ปรีดี พนมยงค์	ประดับไว้ในใจชน

ส่วนเบื้องบนของกลอนนี้ คือตราสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส ซึ่งใช้เป็นตราสัญลักษณ์เป็นทางการประดับในเอกสารเป็น

*นามปากกา “เดินชัน” นามจริง นายวิฤช สุนทรจามร เกิด 15 มกราคม พ.ศ. 2507 ที่ จังหวัดชลบุรี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา : โรงเรียนรัตนธิเบศร จังหวัดนนทบุรี
ระดับปริญญาตรี : ศศบ. (ประวัติศาสตร์) พ.ศ. 2529
เข้าเป็นนักศึกษาระบบธรรมศาสตร์ ปี พ.ศ. 2525 เป็นลูกศิษย์ก้นกุฎิของอาจารย์ชาญวิทย์ เกษตรศิริ ระหว่างเรียนได้ทำกิจกรรมนักศึกษาโดยตลอด เคยเป็นประธานชุมนุมวรรณศิลป์ อมว., เคลื่อนไหวกิจกรรมต่างๆ เช่น คัดค้านการขึ้นราคาค่าโดยสารรถประจำทางของ ขสมก. สมัยรัฐบาลพลเอกเปรม คัดค้านการบังคับให้ศ.แต่งเครื่องแบบในสมัยอาจารย์นงเยาว์เป็นอธิการบดี, เขียนบทกวีคัดค้านการย้ายมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไปรังสิตทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2527 ฯลฯ

หัวข้อหมาย สติ๊กเกอร์ หนังสือ โปสเตอร์ รวมทั้งของที่ระลึกต่างๆ ที่ทำขึ้นในวาระอันสำคัญยิ่งนั้น

โดยที่ท่านเป็นผู้ที่ใฝ่ในธรรม เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างยิ่ง คณะทำงานเห็นว่าก่อนจะเริ่มข้อความอันเป็นประวัติโดยย่อของท่านที่ฐานอีก 3 ด้านนั้นควรเชิญพุทธภาสิตที่ท่านปฏิบัติและแนะนำให้คนอื่นปฏิบัติตามคือ พุทธภาสิตที่ว่า “ธมโม หเว รกฺขติ ธมฺจารี” แปลว่า “ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม” ต่อจากนั้นก็ประวัติและความเป็นมาในการก่อสร้างอนุสาวรีย์ โดยได้หารือกับหลายฝ่ายแล้วเห็นว่าควรใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“นายปรีดี พนมยงค์ เกิดเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2443 ณ บ้านเรือนแพหน้าวัดพนมยงค์ ตำบลวาสุกรี อำเภอกรุงเก่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรของนายเสียงและนางลูกจันทน์ พนมยงค์

เมื่อสอบไล่ได้ประถมบริบูรณ์ที่โรงเรียนวัดศาลาปูน อำเภอกรุงเก่าแล้ว ได้ย้ายไปศึกษาชั้นมัธยมเตรียมที่โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร พระนคร แล้วกลับมาศึกษาต่อที่โรงเรียนตัวอย่างมณฑลกรุงเก่าจนสอบไล่ได้ชั้นมัธยม 6 จากนั้นไปศึกษาต่อที่โรงเรียนสวนกุหลาบอีก 6 เดือน จึงลาออกเพื่อกลับไปช่วยบิดาทำนาระหว่าง พ.ศ. 2458-2460

ต่อมาเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนกฎหมายกระทรวงยุติธรรม และใน พ.ศ. 2462 สอบไล่วิชากฎหมายชั้นเนติบัณฑิตได้ในวัย 19 ปี ในปีต่อมา เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ จึงได้เป็นสมาชิกสามัญแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2463 ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงยุติธรรมรับทุนไปศึกษาวิชากฎหมาย ณ ประเทศฝรั่งเศส เริ่มแรกศึกษาวิชากฎหมายที่มหาวิทยาลัยก็อง สอบไล่ได้ปริญญารัฐเป็น “บาเชอลิเออร์” กฎหมาย และสอบไล่ได้ปริญญารัฐเป็น “ลิซองซิเอ” กฎหมาย จากนั้นศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยปารีส สอบไล่ได้ปริญญารัฐ (Docteur d'Etat) เป็น “ดุษฎีบัณฑิตกฎหมาย” (Docteur en Droit) ฝายนิติศาสตร์ และสอบไล่ได้ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงในทางเศรษฐศาสตร์

นายปรีดี พนมยงค์ เป็นหนึ่งในผู้นำคณะราษฎร ทำการเปลี่ยนแปลงการ

ปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ

ในระหว่างปี พ.ศ. 2475 ถึง 2490 นายปรีดี พนมยงค์ ดำรงตำแหน่งที่สำคัญหลายตำแหน่งได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คนแรก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ประสานการณ์มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ผู้นำขบวนการเสรีไทยและนายกรัฐมนตรี

ในช่วงเวลาดังกล่าว นายปรีดี พนมยงค์ ได้มีผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและราษฎรไทยนานัปการ อาทิ ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ร่างรัฐธรรมนูญ การปกครองแผ่นดินชั่วคราวฉบับ 27 มิถุนายน 2475 และรัฐธรรมนูญฉบับ 10 ธันวาคม 2475 นอกจากนั้นได้ปรารภกับนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ 9 พฤษภาคม 2489 ในด้านเศรษฐกิจ ได้เสนอเค้าโครงการเศรษฐกิจปรับปรุงภาษีอากรให้เป็นธรรม ยกเลิกภาษีรัชชูปการ ประกาศใช้ประมวลรัษฎากร จัดตั้งธนาคารกลาง อันเป็นที่มาของ ธนาคารแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน

ในด้านบริหาร นายปรีดี พนมยงค์ ได้ร่าง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ร.บ. ปกครองท้องที่ ตั้งกรมโยธาเทศบาลและอื่นๆ เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและท้องที่ อันเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ชนบท และเอื้ออาทรต่อความเป็นอยู่ของราษฎรผู้ยากไร้

ในด้านการศึกษา นายปรีดี พนมยงค์ ได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทั้งในด้านวิชาการเมือง การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ การเงิน การคลังและการทูต นอกจากนี้นายปรีดี พนมยงค์ ยังได้กำหนดนโยบายขยายการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

ในด้านการต่างประเทศ นายปรีดี พนมยงค์ ได้ดำเนินการแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เสมอภาคกับมหาประเทศ โดยจัดทำสนธิสัญญาใหม่ ทำให้ประเทศไทยมีเอกราชและอธิปไตยที่สมบูรณ์ทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจและการศาล และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้ปฏิบัติหน้าที่คนไทยที่พึงรับใช้ประเทศชาติในการต่อต้านการยึดครองของญี่ปุ่น นำขบวนการเสรีไทยดำเนินการต่อสู้เพื่อให้ชาติไทยได้คืนซึ่งเอกราชและอธิปไตยสมบูรณ์ และประกาศสันติภาพของประเทศไทย

ด้วยเป็นที่ประจักษ์ในความซื่อสัตย์สุจริต และความปรีชาสามารถบำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติเป็นเอกปรีชาการ ดังนั้น เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2489 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ยกย่องนายปรีดี พนมยงค์ ไว้ในฐานะรัฐบุรุษอาวุโส และให้มีหน้าที่รับปรึกษากิจราชการแผ่นดินเพื่อความวัฒนาถาวรของชาติสืบไป

นายปรีดี พนมยงค์ จำต้องลี้ภัยการเมืองในต่างประเทศนานถึง 36 ปี อันเนื่องจากคณะนายทหารและพลเรือน ได้ทำรัฐประหารเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490 ระหว่าง พ.ศ. 2492 ถึง พ.ศ. 2513 ได้พำนักในสาธารณรัฐประชาชนจีน หลังจากนั้นพำนัก ณ ประเทศฝรั่งเศส จนถึงแก่อสัญกรรมอย่างสงบ เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2526 สิริรวมอายุ 82 ปี 11 เดือน 21 วัน

ด้วยเกียรติประวัติการทำงานของนายปรีดี พนมยงค์ ในที่ประชุมสมัชชาสามัญครั้งที่ 30 ขององค์การยูเนสโก ณ กรุงปารีส เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2542 ได้มีมติประกาศให้ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ รัฐบุรุษอาวุโส เป็นบุคคลสำคัญของโลก และกำหนดการไว้ในปฏิทินเฉลิมฉลองในช่วง ค.ศ. 2000 - ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2543 - 2544)

ในโอกาสฉลอง 100 ปี ชาตกาลของศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ และแสดงความกตัญญูตงต่อผู้ประศาสน์การฯ บรรดาศิษย์เก่า นักศึกษา คณาจารย์ ข้าราชการ ชาวธรรมศาสตร์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งประชาชนที่มีศรัทธา จึงได้พร้อมใจกันสร้างอนุสาวรีย์ผู้ประศาสน์การศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งได้ประกอบพิธีตั้งอนุสาวรีย์ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 โดยมีพระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ เป็นประธานฝ่ายฆราวาส โดยได้มีพิธีการเปิดอนุสาวรีย์ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2544”

ท่านศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ได้จากพวกเราไปแล้ว อนุสาวรีย์แห่งนี้จะเป็นเครื่องเตือนใจให้เรานึกถึงคุณูปการอันใหญ่หลวงของท่านที่มีต่อประเทศชาติต่อประชาชนและต่อชาวธรรมศาสตร์ทั้งมวล ในสมัยก่อนยังไม่มีคำว่า “วิสัยทัศน์” แต่ความคิดของท่านหลายต่อหลายเรื่อง ได้แสดงถึงวิสัยทัศน์ที่ไม่ได้ล้าสมัยเลยแม้แต่บัดนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลัก 6 ประการของคณะราษฎรที่ท่านได้วางไว้ เชื่อกันว่าถ้าผู้บริหารประเทศทุกยุคทุกสมัยได้ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของหลัก 6 ประการนั้นอย่างแท้จริงและเคร่งครัดแล้วประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้ากว่าที่เป็นอยู่เป็นอย่างมาก

หลัก 6 ประการที่ว่านั้นก็คือ 1. ต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชในทางการเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศไว้ให้มั่นคง 2. จะต้องรักษาความปลอดภัยในประเทศให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลงให้มาก 3. จะต้องบำรุงความสุขของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก 4. จะต้องให้ราษฎรได้สิทธิเสมอภาคกัน 5. จะต้องให้ราษฎรได้มีสิทธิเสรีภาพ มีความเป็นอิสระเมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก 4 ประการข้างต้นและ 6. จะต้องให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร

ผลงานของท่าน ความคิดความอ่าน ตลอดจนวัตรปฏิบัติของท่าน เป็นที่ชื่นชมและยึดถือเป็นแบบอย่าง ทำให้การก่อสร้างอนุสาวรีย์ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ดังที่เห็นและสำเร็จเรียบร้อยลงด้วยดี เพราะเมื่อออกปากบอกใคร ทุกคนต่างก็ยินดีให้ความร่วมมือทั้งนั้น กระผมในนามของคณะทำงานต้องขอขอบพระคุณในความร่วมมือทั้งหลายทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นการสละเงินสมทบทุน การให้คำปรึกษาหารือ การร่วมทำงานด้านต่างๆ

ท้ายที่สุดนี้ขอเรียนว่างานของคณะทำงานยังไม่เสร็จสิ้น นั่นก็คือ จะต้องสานต่อในการสร้างสัญลักษณ์ธรรมจักรอันเป็นตราของมหาวิทยาลัยให้เสร็จเรียบร้อยตามโครงการและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย

ท่านปรีดี พนมยงค์ กับการวางรากฐาน ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศไทย

ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตยทัตต์ประภาส

ท่านปรีดี พนมยงค์ ได้บำเพ็ญคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ เป็นอเนกประการ
ดังเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป ท่านจึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ให้ยกย่องท่านไว้ในฐานะรัฐบุรุษอาวุโส และให้มีหน้าที่
รับปรึกษากิจราชการแผ่นดิน ⁽¹⁾

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลงานของท่านปรีดีที่สำคัญบางอย่างซึ่ง
เกี่ยวกับการวางรากฐานทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศไทย

1. การวางรากฐานทางสังคม

1.1 การริเริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทย จากระบอบ
สมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ท่านปรีดี พนมยงค์ ซึ่งขณะนั้นมีบรรดาศักดิ์เป็น
หลวงประดิษฐมนูธรรม และเป็นสมาชิกสำคัญคนหนึ่งของคณะราษฎรที่ได้ขอพระ
ราชทานรัฐธรรมนูญจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ตระหนักดีว่า ในเวลานั้น
ราษฎรไทยส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ⁽²⁾ อันเป็นปัญหา

⁽¹⁾ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 62 ตอน 70 วันที่ 11 ธันวาคม 2488

⁽²⁾ ในระหว่างที่ผู้เขียนศึกษาวิชากฎหมายอยู่ในประเทศฝรั่งเศส เมื่อประมาณ 40 กว่าปีก่อน เคยได้อ่าน
หนังสือเล่มหนึ่งซึ่งแต่งโดยคนอังกฤษที่เคยมาทำงานในประเทศไทย เป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลภายหลัง
การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี 2475 ไม่นานนัก แต่นึกชื่อหนังสือและชื่อผู้แต่งไม่ออก แต่จำได้ว่าผู้
แต่งได้กล่าวไว้ในหนังสือเล่มนั้นว่าชาวนาไทยในชนบทได้ถามข้าราชการคนหนึ่งว่า "รัฐธรรมนูญเป็นลูกใคร?"

(Whose son is the constitution ?)

สำคัญในการเสริมสร้างระบอบการปกครองดังกล่าวให้มั่นคง ท่านจึงคิดที่จะจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพื่อเปิดสอนวิชากฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ และวิชาอื่นแก่ราษฎรทุกหมู่เหล่า แต่ท่านก็ไม่มีโอกาสทำตามที่ตั้งใจได้ เพราะได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้ท่านต้องเดินทางออกนอกประเทศไปพำนักอยู่ในประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลาหลายเดือน ⁽³⁾

ท่านปรีดี ได้เดินทางกลับสู่มาตุภูมิหลังจากที่คณะทหารบก ทหารเรือ และพลเรือนคณะหนึ่ง ซึ่งมีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนาเป็นหัวหน้า ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2476 และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ โดยมีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2476 แล้ว ⁽⁴⁾

⁽³⁾ การที่ท่านปรีดี ต้องเดินทางออกนอกประเทศในครั้งนั้น ก็เพราะมีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด กล่าวคือท่านได้ยกร่าง “เค้าโครงการเศรษฐกิจ” ตามที่รัฐบาลมอบหมาย เมื่อร่างเสร็จแล้วได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงการเศรษฐกิจดังกล่าว ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 14 คน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คณะกรรมการพิจารณาแล้วกรรมการบางส่วนข้างมากเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ต่อมา ในวันที่ 1 เมษายน 2476 พระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรีซึ่งไม่เห็นด้วยกับเค้าโครงการเศรษฐกิจดังกล่าว ได้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาให้ปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ โดยมีตนเองเป็นนายกรัฐมนตรี และในวันที่ 2 เมษายน 2476 รัฐบาลได้ออกแถลงการณ์ฉบับหนึ่ง มีสาระสำคัญว่า “ในคณะรัฐมนตรี ณ บัดนี้ เกิดแตกกันเป็นสองพวก มีความเห็นแตกต่างกัน และไม่สามารถคล้อยตามกันได้ ความเห็นข้างน้อยนั้นปรารถนาที่จะวางนโยบายเศรษฐกิจไปในทางอันมีลักษณะเป็นคอมมิวนิสต์ ความเห็นข้างมากนั้น เห็นว่า นโยบายเช่นนั้นเป็นการตรงข้ามแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวสยาม และเป็นที่เห็นได้โดยแน่นอนทีเดียวว่า นโยบายเช่นนั้นจะนำมาซึ่งความหายนะแก่ประชากรชาติ และเป็นมหันตภัยแก่ความมั่นคงแห่งชาติ”

หลังจากที่นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลให้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้รอการใช้รัฐธรรมนูญบางมาตราเป็นการชั่วคราวแล้ว ได้มีพระราชวิจารณ์เค้าโครงการเศรษฐกิจ ซึ่งท่านปรีดีเป็นผู้ร่างเสนอคณะรัฐมนตรีและพิมพ์เป็นแถลงการณ์แจกจ่ายประชาชนโดยทั่วไป และผู้มีอำนาจในเวลานั้นได้บังคับให้ท่านปรีดีเดินทางออกนอกประเทศ

เมื่อได้รับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ท่านปรีดีได้ดำเนินการยก ร่างและเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองให้คณะ รัฐมนตรีพิจารณา คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วย และให้เสนอสภา ผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ท่านปรีดีได้ชี้แจงหลักการ และเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

“หลักการเพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น เพื่อให้เป็น ตลาดวิชาอำนวยการศึกษาวิชากฎหมาย วิชาเศรษฐกิจ และวิชาการอื่นๆ อันเกี่ยว แก่วิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการและประชาชนมีที่ สำหรับศึกษาเพียงพอ เปิดโอกาสให้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ไม่จำกัดเพศ และอายุ จะไม่ไปฟังคำบรรยายด้วยตนเองก็ได้ มีตำรา คำสอนให้ ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง แล้วสมัครสอบไล่ได้ตามสมัยที่มหาวิทยาลัยประกาศ มีความ รู้ถึงขนาดแล้วก็ได้รับปริญญาตรีตามที่กำหนดขึ้น หวังที่จะให้ประชาชน ข้าราชการ เพิ่มพูนความรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในการปฏิบัติหน้าที่การงานของทาง

(4) ในปลายเดือนกันยายน 2476 หนังสือพิมพ์หลายฉบับได้ลงข่าวว่า ทางกรจะให้หลวงประดิษฐมนูธรรม ที่ถูกบังคับให้เดินทางไปต่างประเทศเดินทางกลับประเทศสยาม และนักข่าวได้ไปสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรี ในเรื่องนี้ท่านให้สัมภาษณ์ว่าเป็นความประสงค์ของรัฐบาลเช่นนั้นจริง และได้ติดต่อกับหลวงประดิษฐมนูธรรม เพื่อให้เดินทางกลับแล้ว แต่ได้รับคำตอบว่า ยินดีกลับประเทศสยาม แต่ขอให้รัฐบาลกราบบังคมทูลพระ กรุณาเสียก่อน ต่อมา นายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลฯ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้หลวงประดิษฐมนูธรรม เป็นรัฐมนตรี (รัฐมนตรีลอย) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2476 เป็นต้นไป หลังจากนั้น ท่านปรีดีได้เดินทางกลับประเทศไทย และได้ไปร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2476 ในระหว่างการประชุม นายกรัฐมนตรีได้เสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติให้ความไว้วางใจ แก่หลวงประดิษฐมนูธรรม ณ โอกาสนี้ ท่านปรีดีแถลงต่อที่ประชุมว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ โปรดเกล้าฯ ให้กลับประเทศไทยและโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีด้วย กับได้ชี้แจงว่า คำกล่าวหาต่างๆ นั้น เป็นการกล่าวหาฝ่ายเดียว ไม่ได้เป็นไปตามที่มีผู้กล่าวหาเลย ก่อนจบคำชี้แจง ท่านปรีดีได้ กล่าวคำปฏิญาณว่า “จะไม่ดำเนินวิธีการแบบคอมมิวนิสต์เป็นอันขาด” หลังจากนั้น สภาผู้แทนราษฎรได้ ลงมติไว้วางใจเป็นเอกฉันท์

ราชการ และส่วนตัว และเป็นการเผยแพร่ปลูกฝังระบอบประชาธิปไตยให้แก่คนไทย ให้นำหน้าที่การปกครองบ้านเมืองในระบอบนี้ไปในตัว และเป็นทางแก้ไขเกี่ยวกับนักศึกษา ไม่มีที่ศึกษาไปในตัวด้วย

สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายได้เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2476

ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ท่านปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้ประศาสน์การ มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2477 ตำแหน่งนี้ได้ถูกยุบเลิกไป โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2495 ⁽⁵⁾

⁽⁵⁾ การยุบเลิกตำแหน่งผู้ประศาสน์การ เป็นผลมาจากการกระทำของนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามที่มีการจัดตั้งเป็นกระบวนการที่มุ่งทำลายล้างท่านปรีดี ดังจะกล่าวต่อไปนี้

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2490 คณะบุคคลซึ่งเรียกตัวเองว่า “คณะรัฐประหาร” ซึ่งมีพลโทผิน ชุณหะวัณ เป็นหัวหน้า และประกอบด้วยนายทหารบกบางคน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนายทหารนอกประจำการ ซึ่งจงรักภักดีต่อจอมพล ป.พิบูลสงคราม อดีตนายกรัฐมนตรียุติ และเป็นปฏิปักษ์ต่อท่านปรีดี ได้ใช้กำลังทหารเข้าล้มล้างรัฐบาลซึ่งมีพลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นรัฐบาลที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ภายใต้รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2489 เมื่อทำการสำเร็จแล้ว ผู้นำคณะรัฐประหารได้ส่งกำลังทหารไปจับกุมท่านปรีดีที่ทำเนียบท่าช้างในตอนกลางดึกของวันนั้นแต่ท่านปรีดีได้หลบหนีไปเสียก่อน คณะรัฐประหารจึงได้ประกาศจับท่านในข้อหาพัวพันกรณีสวรรคต ท่านปรีดีจึงต้องลี้ภัยการเมืองไปอยู่ในต่างประเทศ นับแต่นั้นมา อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ก็ถูกเพ่งเล็งว่าเป็นพวกพ้องของท่านผู้ประศาสน์การและมีการกล่าวหาว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นที่ซ่อนสมุญคนและอาวุธเพื่อต่อต้านรัฐบาล ในสมัยนั้นอาจารย์และนักศึกษาหลายคนถูกจับในข้อหาเป็นกบฏภายในราชอาณาจักร ในที่สุด รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.ต่อสภาผู้แทนราษฎร หลักการใหญ่ของร่างพระราชบัญญัตินี้ก็คือ (1) เปลี่ยนชื่อมหาวิทยาลัยนี้จากเดิมเป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยตัดคำว่า “การเมือง” ออกไป โดยมีเหตุผลว่า เพื่อมิให้นักศึกษาฝักใฝ่การเมือง และ (2) ยุบเลิกตำแหน่งผู้ประศาสน์การ โดยกำหนดให้มีตำแหน่งอธิการบดีเป็นตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และให้ใช้เป็นกฎหมายได้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2495 เป็นต้นไป

ในยุคต้นของระบอบประชาธิปไตย คือ ตั้งแต่ปี 2475 จนถึงปี 2488 ซึ่งเป็นสมัยที่ประเทศไทยใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ได้ผลิตบัณฑิตและผู้ได้รับประกาศนียบัตรสาขาต่างๆ คือ สาขาธรรมศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และสาขาการบัญชี ออกไปปฏิบัติงานในภาครัฐบาล และภาคเอกชน ในปีหนึ่งๆ เป็นจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต ซึ่งมีความรู้ทั้งด้านกฎหมาย การเมือง (รัฐศาสตร์) และเศรษฐศาสตร์ ได้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยแก่ราษฎรไทย สมดังปณิธานของท่านผู้ประศาสน์การ บุคคลเหล่านั้นได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในกระทรวงทบวงกรมต่างๆ เป็นจำนวนมาก หลายท่านได้ประสบความสำเร็จในการรับราชการและได้รับตำแหน่งที่สำคัญๆ เช่น ประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา อธิบดี ปลัดกระทรวง และเอกอัครราชทูตไทยในต่างประเทศ นอกจากนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีบทบาทสำคัญในยุคนั้นจำนวนไม่น้อยที่เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิต (ธ.บ.) เช่น นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี และอดีตรัฐมนตรี นายจำลอง ดาวเรือง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม และอดีตรัฐมนตรี

อนึ่ง ในสภาเทศบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาเทศบาลนคร และสภาเทศบาลเมือง มักจะมีสมาชิกที่เป็นธรรมศาสตร์บัณฑิตเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญรวมอยู่ด้วย

ตามที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เป็นการเสริมสร้างสติปัญญาของคนไทย ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทางสังคม ดังนั้น การก่อตั้งมหาวิทยาลัยนี้จึงถือได้ว่าเป็นการวางรากฐานทางสังคมของประเทศไทย

1.2 การสร้างความเป็นธรรมทางภาษีอากร

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2481 ได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ซึ่งมีนายพันเอกหลวงพิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีหลวงประดิษฐ์

มณูธรรม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต่อมาในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2481 รัฐบาลได้แถลงนโยบายบริหารราชการแผ่นดินต่อสภาผู้แทนราษฎร คำแถลงนโยบายดังกล่าวประกอบด้วยนโยบายทั่วไป และนโยบายสำหรับกระทรวงต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายสำหรับกระทรวงการคลังนั้น นโยบายข้อหนึ่ง มีข้อความว่า “จะจัดการปรับปรุงภาษีอากรให้ยุติธรรมแก่สังคม ส่วนเงินรัชชูปการนั้นจะยกเลิกโดยหาเงินรายได้อื่นมาชดเชย”

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว กระทรวงการคลังได้จัดทำประมวลรัษฎากรขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลรัษฎากร พ.ศ.ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่หนึ่ง เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2481

ในการนี้ หลวงประดิษฐมนูธรรม ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรว่า “....ในการปรับปรุงภาษีอากรครั้งนี้ ได้คำนึงถึงความรู้สึกของผู้เสียภาษีด้วยและปรารถนาจะให้ผู้เสียภาษีเห็นว่า ภาษีอากรนั้นเสียไปก็เพื่อนำไปบำรุงประเทศ นำไปใช้บำรุงความสุขของประชาชนผู้เสียภาษีเอง เพื่อให้ประชาชนมีศรัทธา เต็มใจเสียสละ ภาษีใดๆ ที่ราษฎรเสียอยู่โดยไม่เป็นธรรม ก็ได้ยกเลิกไปในคราวนี้ อาทิเช่น เงินรัชชูปการ⁽⁶⁾ ซึ่งเคยเก็บจากคนมีเงินหรือคนจนที่ไม่มีรายได้อะไรเลย ก็เสียรัชชูปการเท่ากัน⁽⁷⁾ ภาษีพัสดรและอากรการเข้านา ซึ่งผู้เสียภาษีเหล่านี้ เป็นผู้ยากจน เป็นเสมือนกระดูกสันหลังของประเทศชาติก็ต้องเสียภาษีนี้ด้วย ซึ่งได้ยกเลิกเสียเช่นเดียวกัน”

จะเห็นได้ว่า การปฏิรูประบบภาษีอากรดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice) และทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นแห่งชาติ

⁽⁶⁾ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้อธิบายว่า รัชชูปการ คือ เงินช่วยเหลือราชการตามที่กำหนดเรียกเก็บจากราษฎรที่ไม่ได้รับราชการทหาร เป็นรายบุคคล

⁽⁷⁾ เมื่อผู้เขียนเป็นเด็ก เคยได้ยินผู้ใหญ่เล่าว่า ชายใดไม่ชำระเงินรัชชูปการ ต้องถูกบังคับให้ไปทำงานโยธาแทนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง

(National Solidarity)

2. การวางรากฐานทางการเมืองท้องถิ่น

เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2476 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ซึ่งมีนายพันเอกพระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต่อมาในวันที่ 21 ธันวาคม 2476 รัฐบาลได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีสองส่วน คือนโยบายทั่วไป และนโยบายสำหรับกระทรวงต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายสำหรับกระทรวงมหาดไทยนั้น มีการกล่าวถึง “เทศบาล” โดยมีคำอธิบายว่า “เทศบาลคือระเบียบการปกครองท้องถิ่นซึ่งราษฎรมีเสี่ยงในการดูแลและจัดการผลประโยชน์ท้องถิ่น รัฐบาลนี้จะได้จัดตั้งและขยายเทศบาลออกไปตามตำบลต่างๆ ทั่วราชอาณาจักรไทย โดยเร็วที่สุดเพื่อที่จะอบรมเจ้าหน้าที่ในการใหม่นี้ได้ เทศบาลเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งด้วย คือ เป็นวิธีที่ราษฎรจะได้รับการฝึกหัดอบรมวิธีการปกครองแบบรัฐธรรมนูญด้วย”

เป็นที่ทราบกันดีในหมู่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และนักการเมืองในสมัยนั้นว่า ท่านเจ้าคุณพหลฯ เชื่อมั่นท่านปรีดีและมีความไว้วางใจเชื่อใจมาก ดังปรากฏเสมอว่า ในเวลาที่สภาผู้แทนราษฎรมีปัญหาหรือข้อสงสัยเรื่องใดที่เกี่ยวกับการงานของรัฐบาล ท่านมักจะขอให้ท่านปรีดีเป็นผู้ชี้แจงเสมอ

ดังนั้น ท่านปรีดีจึงได้รับมอบหมายจากเจ้าคุณพหลฯ ให้จัดทำคำแถลงนโยบายดังกล่าวข้างต้น

เพื่อให้เป็นไปตามที่แถลงนโยบายไว้ข้างต้น รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลต่อสภาผู้แทนราษฎร และประธานสภาฯ ได้บรรจุเรื่องนี้ไว้ในระเบียบวาระการประชุม วันที่ 21 มีนาคม 2476 ก่อนที่ท่านปรีดีจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประมาณสองเดือน

ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะได้อภิปรายซักถามรัฐบาลเกี่ยวกับร่างพระราช

(8) รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรปี 2476 (สมัยที่ 2) ครั้งที่ 20 หน้า 1,800.

บัญญัติดังกล่าว นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ได้แถลงต่อที่ประชุมสภาว่า “หลวงประดิษฐมนูธรรม เป็นผู้ริเริ่มร่างกฎหมายฉบับนี้ จึงขอให้ท่านผู้นี้เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดต่างๆ” ^(๑)

ท่านปรีดีได้แถลงต่อสภาว่า “ร่างพระราชบัญญัติเทศบาลที่รัฐบาลเสนอมานี้ รัฐบาลได้มอบให้คณะกรรมการพิจารณาและยกร่างพระราชบัญญัติขึ้น เรื่องนี้มีข้อควรคำนึงอยู่หลายอย่าง ด้วยเหตุว่า การเทศบาลนั้น เราจำเป็นที่จะต้องมีการหลายอย่าง ไม่ใช่แต่การสุขาภิบาลอย่างในครั้งก่อน ซึ่งทำกันอย่างเดียวเท่านั้น กล่าวคือ เราจะต้องพิจารณาตลอดจนกระทั่งในเรื่องภาษีอากรที่จะแบ่งสันปันส่วนกันในระหว่างรัฐบาลกับเทศบาลอย่างหนึ่ง โดยจะต้องพิจารณาถึงเรื่องกิจการที่เทศบาลจะต้องกระทำเช่นเดียวกัน ในเรื่องสาธารณสุขก็ดี ในเรื่องรักษาความสงบเรียบร้อยในพระราชอาณาจักก็ดี และในกรณีอื่นๆ ดังที่ได้เห็นแล้วในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่การที่จะทำให้ครบถ้วนเช่นนั้น ก็จะต้องเสียเวลาอีกนาน เหตุฉะนั้น จึงได้หยิบเอารูปการณ์ของเทศบาลขึ้นร่างเป็นพระราชบัญญัติ และเสนอรัฐบาลเสียชั้นหนึ่งก่อน ขอให้เทศบาลได้มีโอกาสที่จะเริ่มจัดตั้งหรือจัดทำขึ้นในปีหน้า คือใน พ.ศ. 2477 และในต้นปีนี้ ก็คงจะเริ่มการได้ แต่ว่าการที่จะกระทำกิจการให้ครบถ้วนบริบูรณ์ เราจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายอีกหลายฉบับ กฎหมายที่จะออกต่อไปในขั้นต้นก็คือ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยภาษีอากรซึ่งเป็นกฎหมายที่จะแบ่งภาษีอากรในระหว่างเทศบาลกับรัฐบาลนั้น อย่างหนึ่ง และเราจะต้องมีร่างพระราชบัญญัติอื่นๆ อีกที่บัญญัติถึงทรัพย์สินว่า ทรัพย์สินชนิดใดบ้างที่จะให้เป็นทรัพย์สินของเทศบาล ดังเช่นที่ดินที่เป็นที่หลวงอยู่ในปัจจุบันนี้ และได้กระจัดกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ เราก็อาจพิจารณาได้เหมือนกันว่าที่เหล่านี้ แทนที่จะให้เป็นที่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของรัฐบาล เราอาจจะมอบที่นั้นให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่เทศบาลเสียทีเดียว ในการนี้ เราจำเป็นต้องทำเป็นร่างพระราชบัญญัติอีกอันหนึ่ง และจำเป็นต้องพิจารณาให้ละเอียดต่อไปอีกว่า ที่ชนิดใดบ้างเราจะยกให้เป็นี่ของเทศบาล นอกจากนั้น เรายังจำเป็นที่จะต้องออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร ซึ่งเวลานี้ การปกครองบ้านเมืองที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร

เราก็อาศัยพระราชบัญญัติว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 แต่การที่เราได้มีระเบียบการปกครองใหม่ และทำรูปเป็นไปในทำนองที่ว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยในราชอาณาจักร และนอกจากนั้น เรายังจะต้องออกพระราชบัญญัติซึ่งว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งไม่ใช่หมายความว่าแค่รักษาทางเดียวเท่านั้น กล่าวคือจะต้องรักษาและป้องกันไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บอย่างใดอีกด้วย ยิ่งกว่านั้น เรายังมีวิธีการต่างๆ ดังเช่นวิธีการออมสิน วิธีการโรงจำนำ และวิธีการของเทศบาล ซึ่งเราจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีระเบียบด้วยเหมือนกัน และอีกอย่างหนึ่ง พระราชบัญญัติที่จะควบคุมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ก็จะต้องทำด้วย นอกจากนั้นแล้ว สิ่งที่จะต้องทำอีกก็มี เช่น กฎกระทรวงที่เราจะต้องออกตามพระราชบัญญัตินี้ วิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวแก่เทศบาล หรือวิธีการที่เกี่ยวแก่พระราชบัญญัติที่จะออกในภายหลัง ตามที่แถลงไปแล้วนั้น เป็นแต่ข้อความที่สังเขปเท่านั้น และการที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นมา ก็เพื่อปรารถนาที่จะให้เพื่อนสมาชิกทั้งหลายลงมติรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น ส่วนการที่เราจะดำเนินต่อไป เราจะวางรูปแบบนี้ คือดำเนินการคล้ายๆ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามเหมือนกันกล่าวคือ จะเห็นได้จากเทศบาลตำบล คณะมนตรีตำบล ⁽⁹⁾ และสภาตำบล ⁽¹⁰⁾ เพื่อให้ราษฎรได้รู้จักวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญไปในตัว คือราษฎรจะได้ฝึกการปกครองในตำบลย่อยๆ ของตน เพื่อประโยชน์แก่การที่จะเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรในสภาต่อไป...”

สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลและตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาเสร็จแล้ว สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบและให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2476 หลังจากที่ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งท่านปรีดีเป็นรัฐมนตรีว่าการ

⁽⁹⁾ และ ⁽¹⁰⁾ คำว่า “คณะมนตรีตำบล” และคำว่า “สภาตำบล” เป็นถ้อยคำตามร่างพระราชบัญญัติเทศบาลที่เสนอต่อสภา ต่อมาคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้แก้ไขคำว่า “คณะมนตรีตำบล” เป็น “คณะเทศมนตรีตำบล” และ “สภาตำบล” เป็น “สภาเทศบาลตำบล”

กระทรวงมหาดไทยแล้วสองวัน

จะเห็นได้ว่า ในการจัดระเบียบเทศบาลดังกล่าวข้างต้น ท่านปรีดีได้นำระบบรัฐสภา (parliamentary system) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 ไปใช้กับระบบเทศบาล ซึ่งเป็นระบบการเมืองท้องถิ่น ดังจะเห็นได้ว่าสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ประชุมปรึกษาและพิจารณาให้ความเห็นชอบเทศบาลบัญญัติ ซึ่งเป็นข้อบังคับท้องถิ่น ตลอดจนควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรี มาจากการเลือกตั้งของราษฎรเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนคณะเทศมนตรีซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่บริหารราชการส่วนท้องถิ่น และปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินั้น ประกอบด้วยสมาชิกที่สภาเทศบาลที่ได้รับเลือกตั้งจากสภาเทศบาล

การนำรูปแบบของระบบรัฐสภาไปใช้กับระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น ก็เพื่อให้ราษฎรในท้องถิ่นได้เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในระดับประเทศ ดังที่ท่านปรีดีได้แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณารับหลักการของร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2476 ว่า “....เราจะวางรูปแบบนั้น คือ ดำเนินการคล้ายๆ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามเหมือนกัน.... เพื่อให้ราษฎรรู้จักวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญไปในตัว คือราษฎรจะได้ฝึกการปกครองในตำบลย่อยๆ ของตน เพื่อประโยชน์แก่การที่จะเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรต่อไป

ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่า การจัดระเบียบเทศบาลของรัฐบาลเจ้าคุณพหลฯ โดยมีท่านปรีดีเป็นผู้ริเริ่ม และดำเนินการดังกล่าวข้างต้น เป็นการวางรากฐานของระบบการเมืองท้องถิ่นซึ่งยังคงฝังลึกอยู่กับระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ตราบเท่าจนถึงทุกวันนี้ แต่น่าเสียดายว่าระบบการปกครองท้องถิ่นของไทยได้ล้มลุกคลุกคลานพร้อมกับระบบรัฐสภาเกือบทุกครั้งที่เกิดการรัฐประหารหรือการใช้กำลังทหารเข้ายึดอำนาจรัฐ⁽¹⁾ มิฉะนั้น ราษฎรในท้องถิ่นคงจะได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยท้องถิ่นมากกว่านี้

3. การวางรากฐานทางเศรษฐกิจ : การจัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทย

ท่านปรีดีได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในรัฐบาลที่มีนายพันเอกหลวงพิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2481 ในการแถลงนโยบายบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2481 ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายสำหรับกระทรวงการคลังนั้น รัฐบาลได้แถลงไว้ในนโยบายข้อ (2) ว่า “จะจัดให้มีเครดิตหมุนเวียนเพิ่มเติมขึ้นตามกำลังของประเทศที่จะทำได้”

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทยต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2482 ท่านปรีดีในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้แถลงหลักการและเหตุผลต่อที่ประชุมสภา ดังนี้

“รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทย พุทธศักราช 2482 โดยมีหลักการว่า เพื่อจัดตั้งสำนักงานธนาคารแห่งชาติไทยขึ้นในกระทรวงการคลัง และให้มีฐานะเป็นทบวงการเมือง เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ประกอบ การอันเป็นธุระของธนาคารกลาง และเตรียมการที่จะจัดตั้งธนาคารชาติไทย เพื่อจัดระเบียบการเงินตราและรักษาทุนสำรองไว้ให้เป็นหลักแห่งความมั่นคงในทางการเงิน และดำเนินวิธีเงินตราและเครดิตของประเทศ”

ท่านปรีดีได้กล่าวต่อไปว่า “ทุกประเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี

⁽¹¹⁾ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ (จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นหัวหน้าคณะ) ฉบับที่ 34 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2501 ในกรณีนี้สมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาลว่างลง และการตั้งซ่อมจะต้องกระทำโดยวิธีเลือกตั้งก็ให้กระทำได้โดยการแต่งตั้ง คือ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเสนอบุคคลผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณา ดำเนินการแต่งตั้งต่อไป

ต่อมา คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ซึ่งมีพลเรือเอก สงัด ชลออยู่ เป็นหัวหน้าได้เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 และได้มีคำสั่งฉบับที่ 21 ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2519 ว่า เมื่อมีตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงก่อนครบกำหนดวาระไม่ต้องมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง

ธนาคารชาติเป็นองค์การที่จะช่วยให้เครดิตของประเทศหมุนเวียนขึ้น กระทรวงการคลังจึงดำริให้มีธนาคารชาติไทย แต่ว่าในการที่เราจะจัดตั้งธนาคารชาติไทยนั้น เป็นกิจการอันใหญ่โตและจะต้องกระทำไปด้วยความระมัดระวังและดำเนินการไปที่ละขั้น เหตุฉะนั้นทางรัฐบาลจึงมีความประสงค์ในขั้นแรกนี้ที่จะจัดตั้งองค์การขึ้นให้เป็นทบวงการเมือง ขึ้นอยู่ในกระทรวงการคลัง กิจการยังหาใช่เป็นธนาคารชาติซึ่งเป็นรูปบริษัทเหมือนดังกับในต่างประเทศไม่ ในขั้นแรกที่จะให้มีสำนักงานธนาคารชาติไทยนี้ก็มีความประสงค์ที่จะให้สำนักงานธนาคารชาติไทยนี้ได้กระทำหน้าที่อันเกี่ยวแก่ธนาคารกลางไปชั่วคราวก่อน และไม่ใช่ว่าจะให้กระทำกิจการหน้าที่ของธนาคารกลางทั้งหมดก็หาไม่ได้ จะต้องค่อยทำค่อยไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด และในระยะนี้เองจะเป็นระยะเตรียมการขึ้นไปสู่ธนาคารชาติไทยที่สมบูรณ์ในภายหลัง”

อนึ่ง ในการจัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทยดังกล่าวนั้น กระทรวงการคลังไม่ได้นำเงินภาษีอากรมาใช้เลย แต่ได้ใช้จากผลกำไรแห่งทุนสำรองเงินตรา และจากผลดอกเบียอันเกิดแก่ทุนสำรองเงินตราและจากเงินคงคลัง ดังที่ท่านปรีดีได้แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรว่า “.....ในเวลานี้ก็ประจวบกับที่ทางรัฐบาลได้ซื้อทองมา และในประเทศอังกฤษก็ได้มีการกำหนดราคาทองกับเงินปอนด์ไว้แล้ว ก็เป็นที่หวังได้ว่า ในการที่เราได้ซื้อทองและซื้อเหรียญดอลลาร์ที่อเมริกา ก็จะทำให้หลักทรัพย์ของรัฐบาลในการนั้นมีค่าเพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ก็ถือว่าเป็นผลกำไรส่วนหนึ่ง ซึ่งเราอาจนำมาใช้จ่ายเป็นทุนของสำนักงานนี้ได้ รัฐบาลจึงเห็นว่า เป็นการอันสมควรแล้วที่เราจะได้เริ่มเรื่องธนาคารชาตินี้เสียทีหนึ่ง ทูนั้นเราจะกำหนดไว้ไม่เกิน 10 ล้านบาท”

ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า ถึงแม้ว่าสำนักงานธนาคารชาติไทยจะยังมิได้กระทำการกิจซึ่งเป็นหน้าที่ของธนาคารกลางทั้งหมดก็ตาม แต่การจัดตั้งสำนักงานดังกล่าวขึ้น ก็เป็นการวางรากฐานของธนาคารแห่งชาติ ที่จะจัดตั้งขึ้นในวันข้างหน้า ดังจะเห็นได้ว่า หลังจากที่สำนักงานธนาคารชาติได้ดำเนินงานมาแล้วสามปี ก็ได้มีการจัดตั้งธนาคารแห่งประเทศไทยขึ้น ตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา 12 บัญญัติให้ออนสินทรัพย์

และหนังสือของสำนักงานธนาคารชาติไทยไปให้ธนาคารแห่งประเทศไทย

อนึ่ง ในระหว่างการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (พลตรี เภา เพียรเลิศ บริภัณฑ์ยุทธกิจ) ได้แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร มีความตอนหนึ่งว่า “รัฐบาลเห็นเป็นการสมควรที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามความหมายของพระราชบัญญัติจัดตั้งธนาคารชาติไทย คือ ธนาคารชาติที่กล่าวในพระราชบัญญัติเมื่อนี้ ก็คือธนาคารแห่งประเทศไทยนี้เอง คือ ทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางแทนสำนักงานธนาคารชาติไทย”

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ยังได้แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎรตอบข้อสงสัยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า “เมื่อสมาชิกถามข้าพเจ้าว่า ธนาคารชาติ ธนาคารกลาง หรือธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ มีความประสงค์เพียงใดนั้น ข้าพเจ้าขอให้ท่านย้อนไปดูพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทย เมื่อปี 2482 คือธนาคารเดียวกันนั่นเอง สำนักงานธนาคารชาติก็ตั้งไว้สำหรับเตรียมกิจการงานที่จะรับโอนงานตามมาตรา 4 และมาตรา 5....” ⁽¹²⁾

เมื่อพิจารณาคำแถลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังกล่าวข้างต้นก็เข้าใจได้ว่า สำนักงานธนาคารชาติไทยได้แปรสภาพมาเป็นธนาคารแห่งประเทศไทยนั่นเอง

กล่าวโดยสรุป การจัดตั้งสำนักงานธนาคารชาติไทยเป็นการวางรากฐานทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศมั่นคง บนพื้นฐานของการเงิน การคลังของประเทศที่เข้มแข็ง

[REDACTED]

หมายเหตุ : บทความนี้เรียบเรียงขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือ “รัฐสภาในรอบสี่สิบสองปี (2475-2517) โดย ประเสริฐ บัทมสุคนธ์ ธ.บ. อดีตเลขาธิการรัฐสภา

⁽¹²⁾ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 16/2484-2485 ครั้งที่ 31 สมัยที่ 2 ชุดที่ 3 วันพฤหัสบดีที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2485

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เมืองมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ

ผศ.สมชาย วิริยะยุทธกร

รองอธิการบดีฝ่ายปฏิบัติการ ศูนย์รังสิต

จากทัศนะของท่านศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เรื่องทิศทางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการขยายมหาวิทยาลัยไปยังทุ่งรังสิต ที่ว่า

“ในระยะแรกเห็นควรว่าน่าจะได้ขยายการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ไปให้ถึงขั้นปริญญาตรี ทั้งนี้ ก็เพราะว่าวิทยาศาสตร์มีเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรม เห็นว่า นักสังคมที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น เป็นที่พึงปรารถนาอย่างยิ่ง สำหรับสังคมในปัจจุบัน เช่นเดียวกับนักวิทยาศาสตร์ที่สนใจในศิลปวัฒนธรรมและปัญหาของสังคม นอกจากนี้แล้ว ก็หวังที่จะได้มีการขยายการสอนและการค้นคว้าในทางที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เช่น ในเรื่องนิเวศวิทยา ประชากรศาสตร์ รวมทั้งการวางแผนครอบครัว โภชนาการ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ศิลปวิทยา และวัฒนธรรม เป็นต้น”

ประกอบกับความจริงทางด้านกายภาพของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ที่มีเนื้อที่ประมาณ 50 ไร่ ไม่เพียงพอต่อการขยายตัวทางวิชาการ และการพัฒนามหาวิทยาลัย ศ.ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ จึงได้เจรจาขอใช้ที่ดินพื้นที่นคมอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรมที่รังสิต ประมาณ 2,400 ไร่ เป็นการริเริ่มเพื่อการรองรับการขยายตัวดังกล่าว ต่อมาในปี 2510 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขยายตัวไปยังรังสิต

ในปี 2522 สมัยที่ ศ.ประกาศน์ อวยชัย เป็นอธิการบดี ได้ดำเนินการขยายตัวไปยังรังสิตต่อ โดยเริ่มงานวางผังแม่บท ออกแบบอาคารและสาธารณูปโภคต่างๆ

ในปี พ.ศ. 2525 ศ.คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี เป็นอธิการบดี ได้เสนอขอความเห็นชอบต่อสภามหาวิทยาลัยในหลักการ ได้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ดูแลรับผิดชอบทั่วไป คือ กองงานศูนย์รังสิต ในปัจจุบัน และมีนโยบายให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เรียนที่ศูนย์รังสิต รวมทั้งคณะที่เปิดใหม่ คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้จัดตั้งคณะที่ศูนย์รังสิต ด้วย

เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2528 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์อาคารโดมบริหารศูนย์รังสิต

วันที่ 9 มิถุนายน 2529 ได้เปิดการศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นรุ่นแรก ในปีเดียวกันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันจันทร์ที่ 3 พฤศจิกายน 2529

ต่อจากนั้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการพัฒนาทางด้านกายภาพด้านวิชาการ และกิจกรรมต่างๆอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ.2541 มธ.ศูนย์รังสิต ได้มีโอกาสจัดแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ได้มีการใช้พื้นที่ในการจัดสร้างอาคารรวมทั้งสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย

ในการดำเนินงานให้บรรลุถึงหน้าที่หลัก คือ การผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศ การวิจัย การให้บริการชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นั้น มหาวิทยาลัยฯ จำเป็นต้องขยายการเรียนการสอนไปยังศูนย์รังสิตอย่างสมบูรณ์แบบ และสร้างศูนย์รังสิตให้เป็นเมืองมหาวิทยาลัย ให้มีความพร้อมที่จะเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการเป็นแหล่งศึกษาที่พร้อมด้านเทคโนโลยี และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีสถานที่ให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมด้านต่างๆ อย่างพร้อมมูล

สำหรับการขยายกิจกรรมไปยังศูนย์รังสิต ที่จะเริ่มในปีการศึกษา 2544

มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ไปดำเนินการที่ศูนย์รังสิตและเพื่อพัฒนาศูนย์รังสิตให้เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการ ให้เป็นเมืองมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งได้เตรียมการมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2539 จนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ เช่น โครงสร้างการบริหารแผนจัดการเรียนการสอน แผนงานด้านนักศึกษา แผนกายภาพ การจัดบริการและสวัสดิการให้แก่บุคลากร ฯลฯ โดยเฉพาะแผนกายภาพรองรับการขยายตัวจากท่าพระจันทร์ที่ดำเนินการเกือบเสร็จสมบูรณ์แม้ในด้านการวิจัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมีโอกาสมากขึ้นเมื่อสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้ย้ายเข้าไปปฏิบัติงานในอุทยานวิทยาศาสตร์ (SCIENCE PARK) ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณศูนย์รังสิต และมีข้อตกลงให้ความร่วมมือแก่มหาวิทยาลัย ในด้านต่างๆ หลายประการ เช่น การให้บุคลากรของ มธ. เข้าไปใช้สถานที่ห้องทดลอง เครื่องมือ ตลอดจนเชิญผู้บรรยายเป็นอาจารย์พิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยการเรียนการสอน รวมทั้งให้ทุนการศึกษา ทุนสนับสนุนการวิจัย แก่อาจารย์ ข้าราชการ และนักศึกษา นอกจากนี้ จุดเด่นของอุทยานวิทยาศาสตร์ คือ การพัฒนาโรงงานต้นแบบ ซึ่งเป็นโครงการที่ คณะวิชาต่างๆ ทั้งในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สามารถทำวิจัยร่วมกันได้ และร่วมกันสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ ร่วมกันสร้างองค์ความรู้ที่จะส่งผลประโยชน์เชิงพาณิชย์และผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาวอีกด้วย

สำหรับความพร้อมด้านการเรียนการสอนในศูนย์รังสิต นอกจากคณะทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ 8 คณะ ที่ขยายการศึกษาระดับปริญญาตรีมาที่ศูนย์รังสิตแล้ว ยังมีคณะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องดังนี้

1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์
3. สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร
4. คณะแพทยศาสตร์
5. คณะสหเวชศาสตร์

6. คณะทันตแพทยศาสตร์
7. คณะพยาบาลศาสตร์
8. โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์

อาคารเรียน ประกอบด้วย อาคารเรียน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มอาคารเรียนด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มอาคารเรียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มอาคารเรียนด้านวิศวกรรมศาสตร์ และกลุ่มอาคารเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งจะมีห้องเรียนอย่างเพียงพอ รวมทั้งอาคารสนับสนุนการเรียนการสอนต่างๆ เช่น ห้องสมุด Resources Center, Media Training Center อาคารปฏิบัติการต่างๆ โรงอาหารที่ถูกต้องสุขลักษณะ อาคารกิจกรรมนักศึกษา และในระยะยาวจะมี หอประชุม ความจุ 5,000 คน

วัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพิ่มเติมให้ได้สัดส่วนกับจำนวนผู้ใช้

เทคโนโลยี มีพร้อมที่จะสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้าด้วยตนเอง มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ และเพิ่มศักยภาพของระบบเครือข่ายเพื่อใช้งานได้อย่างรวดเร็ว

ศูนย์กีฬา ประกอบด้วย สนามกีฬาที่ได้รับมาตรฐานโลกประเภทต่างๆ อย่างครบถ้วน

ระบบสาธารณสุข มีการรองรับการใช้ไฟฟ้า ทำให้มั่นใจว่าการขาดแคลนกระแสไฟฟ้า จะเกิดขึ้นเฉพาะเหตุสุดวิสัยเท่านั้น และระบบส่งน้ำได้ใช้น้ำประปา แทนน้ำบาดาลมาตั้งแต่ ปี 2543

ความปลอดภัย นอกจากจะมีการจัดเวรยามตลอด 24 ชม. แล้ว ยังมีสถานีตำรวจย่อย ภายใต้การดูแลของผู้บังคับบัญชาตำรวจภูธรภาค 1 เข้ามาร่วมด้วย

ที่พักนักศึกษา บุคลากร ขณะนี้มีอาคารที่พักเอเชียนเกมส์ จำนวน 23 หลัง แบ่งเป็น 4 โซน คือ A B C และ D และหอพักภายในมหาวิทยาลัยอีก 9 หลัง ซึ่งเพียงพอที่นักศึกษาและบุคลากรเข้าพักได้

โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ บริการตรวจรักษา 13 แผนก คือ

สุติ-นารีเวช อายุรกรรม เวชปฏิบัติทั่วไป กุมารเวชศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์
ศัลยกรรมทั่วไป ศัลยกรรม-ออร์โธปิดิกส์ หู คอ จมูก ตา ทันตกรรม กายภาพบำบัด
OPD-ER เปิดบริการทั้งในและนอกเวลาราชการ

เส้นทางคมนาคมไปยังศูนย์รังสิต

1. ทางด่วนแจ้งวัฒนะ - บางพูนบางไทร
2. ทางด่วนยกระดับดอนเมือง
3. ถนนวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออก - บางปะอิน - บางพลี
4. ถนนวิภาวดี - รังสิต
5. ทางแยกต่างระดับบางชันท์

ระบบขนส่งมวลชนไปยังศูนย์รังสิต

รถประจำทาง

สาย 39	ปอ.39	วิ่งระหว่างสนามหลวง - ศูนย์รังสิต
ปอ.29		วิ่งระหว่างหัวลำโพง - ศูนย์รังสิต
สาย 356		วิ่งระหว่างปากเกร็ด - ศูนย์รังสิต
ปอ.10		วิ่งระหว่างอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ - ศูนย์รังสิต
ปอ. 4		วิ่งระหว่างสีลม - ศูนย์รังสิต

ไมโครบัส บริการระหว่างท่าพระจันทร์ - ศูนย์รังสิต โดยใช้

ทางด่วนสายยมราช - เชียงราก ค่าโดยสาร 40 บาท ตลอดสาย นอกจากนั้น
ยังจัดให้มีรถตู้เอกชนวิ่งจากถนนสายสำคัญๆ มายังธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อีกด้วย

การบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยฯ ได้มีการเตรียมการในการปรับ
โครงสร้างการบริหารไม่ว่าจะเป็นการจัดการห้องเรียนรวม การปรับโครงสร้าง
บริหารภายในกองต่างๆ ของสำนักงานอธิการบดี การเตรียมการเรื่องสวัสดิการ
ที่พึงอาศัย การจัดระบบรถบริการ ระบบขนส่งภายใน ซึ่งได้มีการดำเนินการคืบ
หน้ามาโดยตลอด

โรงเรียนสวัสดิการ ในเรื่องการศึกษาของบุตรหลานของบุคลากร
มหาวิทยาลัยฯ ได้จัดเตรียมโรงเรียนสวัสดิการของมหาวิทยาลัยฯ ไว้ทั้ง 3 ระดับ คือ

โรงเรียนอนุบาลแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในพระอุปถัมภ์ฯ ขณะนี้มีสถานภาพเป็นโรงเรียนเอกชน มีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นเจ้าของ รับนักเรียนอายุ 3 - 6 ปี เปิดสอนชั้นอนุบาล 1 - อนุบาล 3 ซึ่งสามารถเบิกค่าเล่าเรียนได้

โรงเรียนประถมศึกษาธรรมศาสตร์ เป็นโรงเรียนในสังกัดการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เปิดสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน จึงได้เปิดการเรียนการสอน ชั้นมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2544 จะเปิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 และเปิดสอนระดับ ปวช.1 - 3

โรงเรียนสวัสดิการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้ง 3 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียนสวัสดิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ทั้งในด้านวิชาการ และกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่บุคลากรในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนและให้เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของชุมชนต่อไป

นอกจากนั้น สิ่งสำคัญอีกประการ คือ การปลูกฝังจิตวิญญาณแห่งธรรมศาสตร์ ความเป็นธรรมศาสตร์ ไม่ว่าจะเรียนที่ใด ทำพระจันทร์ รังสิต ลำปาง พัทธยาอุดรธานี นราธิวาส และประเทศลาว ก็เป็นธรรมศาสตร์ ถึงแม้จะไม่ได้เรียนที่ ทำพระจันทร์ก็ยังคงเป็นธรรมศาสตร์ เพราะจิตวิญญาณไม่ได้อยู่ที่สถานที่ แต่อยู่ที่นักศึกษา อยู่ที่บัณฑิต อยู่กับการอบรมบ่มสอน และบทบาทของอาจารย์ในการ ชื่อนักศึกษา ชื่อนักสังคม ให้มีจิตใจเป็นสาธารณะ และพัฒนาการศึกษาที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกใหม่ ขณะนี้ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้เตรียมการเพื่อปลูกฝังและเพาะบ่มจิตวิญญาณความเป็นธรรมศาสตร์ที่ศูนย์รังสิต

ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2544 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ

ชมรม ต.ม.ธ.ก. สัมพันธ์ ชมรมเพื่อนโดม และสมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมศิษย์เก่า ได้กำหนดจัดงานวันปรีดี ประจำปี 2544 ขึ้น โดยมหาวิทยาลัยจะอัญเชิญรูปปั้น ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ไปประดิษฐานที่หน้ายมเนเชียม 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งจะกำหนดพิธีเปิดอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ในวันที่ 27 มิถุนายน 2544 และมูลนิธิสถาบันปว้ย ได้จัดเตรียมรูปปั้น ดร.ปว้ย อึ้งภากรณ์ ขนาด 2 เท่าของตัวจริงไปประดิษฐานไว้หน้าอาคารเรียนรวมอีกด้วย

สิ่งที่จะเป็นศูนย์รวมใจของประชาคมธรรมศาสตร์ อีกอย่างหนึ่งก็คืออาคารหอพระและเอนกประสงค์ศาลา ซึ่งเกิดจากการที่มหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการจัดสร้างพระพุทธรูปประจำมหาวิทยาลัย คือ พระพุทธรธรรมทิวาสดา ได้ประดิษฐานไว้ ณ ท่าพระจันทร์ ศูนย์รังสิต ศูนย์พัทยา และสมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประกอบกับวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนม์พรรษา ครบ 72 พรรษา ใน พ.ศ. 2542 รวมทั้งการที่มหาวิทยาลัยจะดำเนินการขยายการเรียนการสอนไปยังศูนย์รังสิต ในปี พ.ศ. 2543 มหาวิทยาลัยเห็นสมควรก่อสร้างหอพระและเอนกประสงค์ศาลา เพื่อประดิษฐาน พระพุทธรูปประจำมหาวิทยาลัย ณ ศูนย์รังสิต เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และเป็นที่ระลึกในโอกาสอันเป็นมหามงคล โดยอาคารเอนกประสงค์ศาลา จะก่อสร้างในบริเวณใกล้เคียงต่อเนื่องจากอาคารหอพระ ในการก่อสร้างอาคารดังกล่าวนี้ ได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ปิฎก โสวรรณศิริ ศิลปินแห่งชาติ เป็นผู้ออกแบบอาคารดังกล่าว งบประมาณในการก่อสร้าง จำนวนประมาณ 34 ล้านบาท

จากความพร้อมที่มหาวิทยาลัยได้จัดเตรียมไว้นี้ หากมหาวิทยาลัยสามารถรวมคณะทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ไว้ ณ ศูนย์รังสิต เมืองมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบแห่งนี้ ก็จะสามารถหลอมรวมบูรณาการวิทยาการต่างๆ นักศึกษาจะเลือกเรียนได้ทุกสาขาวิชาอย่างสะดวก เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เก็บเกี่ยวความรู้และประสบการณ์อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ก็เพื่อหล่อหลอมความเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความเป็นสากล สามารถพัฒนาตนเองให้ทันโลกทันเหตุการณ์

“ปริญญาที่มอบให้นั้น เปรียบประดุจเพียงแต่ยื่นกุญแจให้เท่านั้น ขอให้ท่านนำกุญแจนั้นไปไขคลังมหาศาลแห่งความรู้ของมนุษยชาติที่ได้สะสมมา และกำลังพัฒนาอยู่ในทุกวันนี้ และกำลังจะพัฒนาต่อไปในอนาคต”

1. ฝ่ายการนักศึกษา, หนังสือปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2544 หน้า 22, 37, 2544
2. ทิศทางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ - รังสิต
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทัศนะของ
ศาสตราจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ หน้า 18
3. ฝ่ายวางแผนพัฒนาและเทคโนโลยี, การขยายการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีไปยังศูนย์รังสิต
หน้า 6, 9, 2544
4. ฝ่ายวางแผนพัฒนาและเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เมืองมหาวิทยาลัยที่
สมบูรณ์แบบ, 2543

แต่ สามัญชนผู้ยิ่งใหญ่

ยอดยิ่ง โสภณ

อุปนายกและเลขาธิการสมาคมธรรมศาสตร์ฯ

นักศึกษาเก่าคณะบัญชี ปี 2499

โสดิตที่ผมได้มีโอกาศเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเตรียมงานเชิดชูเกียรติ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ ในโอกาสครบรอบ 100 ปีชาตกาล เมื่อวันจันทร์ ที่ 9 สิงหาคม 2542 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เตรียมงานเฉลิมฉลองไว้อย่างยิ่งใหญ่ มีกิจกรรมต่างๆ มากมายกว่า 15 โครงการ รวมเป็นเงินที่จะต้องใช้อย่างประมาณ 8 ล้านบาท

เกียรติประวัติของ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ มีมากมายเล่าขานกันมาจกอดีตถึงปัจจุบัน หนังสือก็เขียนกันมานับร้อยๆ เล่มก็ยังไม่จบ มีเกร็ดเล็ก เกร็ดน้อย ให้ศึกษาเป็นวิทยาทานอย่างต่อเนื่อง ท่านได้สร้างคุณูปการอันใหญ่หลวงให้แก่ประเทศชาติมากมาย อาทิ

- 24 มิถุนายน 2475 ท่านเป็นผู้นำฝ่ายพลเรือน คณะราษฎร ทำการอภิวัฒน์ เปลี่ยนแปลงการปกครองฯ
- 27 มิถุนายน 2477 ท่านสถาปนามหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ขึ้นเป็น “ตลาดวิชา” เพื่อให้บรรลุปณิธานข้อสุดท้ายของหลัก 6 ประการ ที่ว่า รัฐบาลจะให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎร
- 2480-2481 ได้เป็นผู้นำในการแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เสมอภาค กับประเทศมหาอำนาจ 13 ประเทศ
- เป็นผู้ยกร่างเค้าโครงเศรษฐกิจแห่งชาติ
- เป็นผู้ยกเลิกเงินภาษีรัฐูปการ ยกเลิกอากรค่านา และตราประมวลรัษฎากร ขึ้นใช้เป็นฉบับแรกของประเทศไทย
- 16 สิงหาคม 2488 ประกาศสันติภาพฯ ประเทศสัมพันธมิตรรับรองเอกราช และอธิปไตยของชาติไทย รับรองฐานะผู้นำขบวนการเสรีไทย

ในวาระครบ 100 ปี ชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ 11 พฤษภาคม 2543 องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ UNESCO ได้มีมติให้ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ เป็นบุคคลสำคัญของโลก ประจำปี ค.ศ.2000-2001 ท่ามกลางความปลาบปลื้ม ปีติยินดีแก่มวลธรรมศาสตร์โดยทั่วกัน

ทอดกฐินพระราชทาน

๒ เพื่อเป็นการร่วมกิจกรรมเฉลิมฉลอง ครบ 100 ปี ชาตกาล ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ สมาคมธรรมศาสตร์ฯ รับเป็นเจ้าภาพทอดกฐินพระราชทาน ณ วัดกษัตราธิราช จ.พระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2542

ผมได้รับมอบหมายจาก ศ.ศุภชัย พิศัยชูวนิช นายกสมาคมธรรมศาสตร์ฯ ให้เป็นประธานดำเนินงาน ถวายผ้ากฐินพระราชทานในครั้งนั้น ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของสมาคมฯ ในรอบ 36 ปี ถึงแม้จะมีเวลาเตรียมงานไม่มาก สมาคมฯ ก็ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย ชมรม ต.ม.ธ.ก.สัมพันธ์ ชมรมเพื่อนโดม สมาคมศิษย์เก่า

คณะต่างๆ สมาคมธรรมศาสตร์ภาคเหนือ สมาคมธรรมศาสตร์แห่งแคลิฟอร์เนีย สมาคมธรรมศาสตร์นครนิวยอร์ก ชมรมธรรมศาสตร์อยุธยา และศิษย์เก่าทุกรุ่น ทุกวัย เป็นอย่างดี สามารถรวบรวมเงินจากผู้มีจิตศรัทธา ได้ถึง 1,408,911.99 บาท และได้ จัดสรรเงินให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของผู้บริจาค ดังนี้

- มอบเงินให้วัดกษัตราธิราช	1,286,243.99
- มอบเงินสมทบทุนสร้างอนุสรณ์สถาน “ปรีดี พนมยงค์” ผ่าน “กองทุน 100 ปีชาตกาล ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์	122,668.-
รวมเงิน	<u>1,408,911.99</u>

สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประมาณ 3 แสนบาท ก็ได้รับการสนับสนุน จากหลายสถาบัน โดยมีได้หักจากเงินของผู้ร่วมบริจาคเลยแม้แต่บาทเดียว กล่าวคือ

1. สมาคมธรรมศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพิธีทางศาสนา ค่ายานพาหนะเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการทัศนศึกษา และมอบเงินบำรุงโรงเรียน วัดกษัตราธิราช	128,884.40
2. บ.บพิตรการพิมพ์ จก.	
- ค่าใช้จ่ายในการจัดทำหนังสือเวียน ค่าพิมพ์โปสเตอร์ และค่าพิมพ์หนังสือที่ระลึก	62,000.-
3. ชมรมธรรมศาสตร์ อยุธยา	
- โดย รอง ผวจ. พระนาย สุวรรณรัฐ จัดอาหารและเครื่องดื่ม รับรองผู้ร่วมงานประมาณ 500 คน	40,000.-
4. คุณวิทยา บุรณศิริ (นายก อบจ.)	
- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ติด 4 มุมเมือง จ.พระนครศรีอยุธยา จัดอาหาร เครื่องดื่ม และการแสดงที่คุ้มขุนแผน คืนวันที่ 6 พ.ย.42	30,000.-
5. คุณศักดิ์ ดำรงชัยจิตร (เจ้าของโรงแรม กรุงศรีวิเวอร์)	
- จัดเรือล่องเจ้าพระยา เพื่อชมโบราณสถาน 2 ลำ	15,000.-
รวมค่าใช้จ่ายที่ไม่ต้องจ่าย	<u>275,884.80</u>

สร้างอนุสาวรีย์ ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์

6เพื่อเป็นสัญลักษณ์ ของการจัดงานฉลองครบ 100 ปี ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ 11 พ.ค.43 ภาครัฐและเอกชนได้จัดงานเฉลิมฉลองที่ยิ่งใหญ่กันไปแล้วทั้งใน จ.พระนครศรีอยุธยา และ กทม. แต่ บรรดาศิษย์เก่ายังไม่มีโอกาสทำอะไรเพื่อ เป็นการตอบสนองพระคุณของท่านผู้ประศาสน์การเลย

สมาคมธรรมศาสตร์ฯ จึงรับเป็นแกนนำ ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชมรม ต.ม.ธ.ก.สัมพันธ์ ชมรมเพื่อนโดม สมาคมนักศึกษาเก่า คณะต่าง ๆ ได้ปรึกษาหารือ และเห็นพ้องต้องกันว่าสมควรจะจัดสร้าง

อนุสาวรีย์ ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ เพื่อประดิษฐานไว้ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี รุ่นน้องๆ ได้มีโอกาสรู้จัก และทำการสักการะ

โครงการจัดสร้างอนุสาวรีย์ ครั้งนี้ คณะทำงานได้ประมาณการไว้ว่า จะต้องใช้เงินประมาณ 3 ล้านบาท เพื่อให้ชาวธรรมศาสตร์ทุกคนทั้งในประเทศ ต่างประเทศ และผู้มีจิตศรัทธา ได้มีส่วนร่วมในการจัดสร้างอนุสาวรีย์ครั้งนี้ คณะทำงานจึงได้จัดตั้ง “กองทุนอนุสาวรีย์ ปรีดี พนมยงค์” ขึ้นเพื่อเป็นการระดมทุนโดยเริ่มงานตั้งแต่ 19 ก.ค.43

เนื่องจากระยะเวลาเป็นตัวกำหนด การทำงานทุกขั้นทุกตอน ต้องแข่งกับเวลา เพื่อให้ทุกอย่างต้องแล้วเสร็จ และทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์ในวันสถาปนามหาวิทยาลัย 27 มิถุนายน 2544

11 พฤษภาคม 2544 เวลา 16.00 น. ทำพิธีประดิษฐานรูปปั้น ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ บนฐานหินอ่อน ณ ลานอนุสาวรีย์ ด้านหน้าอาคารยิมเนเซียม 2 โดยนิมนต์ พระธรรมโกษาจารย์ เจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฎ์ เป็นประธานพิธี

27 มิถุนายน 2544 เวลา 17.15 น. ทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์ ศ.ดร.ปรีดี พนมยงค์ โดย สมเด็จพระพุทธราชาจารย์ เจ้าอาวาสวัดสระเกศ เป็นประธานพิธี หลังเสร็จพิธีแล้ว จะมีการเฉลิมฉลองกันที่ยิมเนเซียม 2

สรุป ยอดรายรับ-รายจ่าย ณ วันที่ 4 มิถุนายน 2544

รายรับ

- รับจากผู้มีจิตศรัทธา 1,520 ราย	เป็นเงิน	3,822,938.77	
- รับจากผู้ไม่ประสงค์จะออกนาม หลายราย	เป็นเงิน	<u>20,165.65</u>	3,843,104.42

รายจ่าย

- ค่าหล่อรูป ศ.ดร.ปรีดี ขนาด 2 เท่าตัวจริง			
ด้วยทองแดงสัมฤทธิ์รมดำ	รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม	963,000.-	
- ค่าหล่อภาพปั้นปูนดำ บันทึกเหตุการณ์ 4 ชั้น			
และค่าหล่อมาลัยรอบบนฐาน 4 ชั้น	รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม	800,000.-	
- ค่าก่อสร้างฐานอนุสาวรีย์สูงประมาณ 5 เมตร			
สลักลวดลายด้วยหินอ่อนขาว	รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม	1,650,000.-	
- ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์เอกสาร 20 ครั้ง จำนวน 15,000 ชุด(ราคาทุน)		46,200.-	
- ค่าดวงตราไปรษณียากร และพัสดุไปรษณีย์		47,686.-	
- ค่าเช่ารถเข็น ขนาดใหญ่ ยกรูปปั้นตั้งบนแท่น เมื่อ 10 พ.ค.44		<u>18,000.-</u>	3,524,886.-
ยอดเงินที่รับจากการบริจาคคงเหลือ			<u><u>318,218.42</u></u>

หมายเหตุ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแต่ไม่ได้ตัดเงินจากรายรับ ซึ่งถือว่าเป็นการร่วมบริจาคในการสร้างอนุสาวรีย์ ซึ่งต้องขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อไว้ ณ ที่นี้ด้วย คือ

1. บ.บพิศการพิมพ์ จก.

1.1 ค่าพิมพ์หนังสือเวียน 4 สี 20 ครั้ง จำนวน 15,000 ฉบับ	50,000.-
1.2 ค่าพิมพ์ซองขาวยาว 3 สี 15,000 ซอง	15,000.-
1.3 ค่าพิมพ์ซองขาวกลาง 1 สี 15,000 ซอง	6,000.-
1.4 ค่าแรงช่างพับ และช่างเย็บ	7,500.-
รวมเงิน	78,500.-

2. นายยอดยิ่ง โสภณ

- ค่าใช้จ่ายในการประชุมเตรียมงาน ตลอดเวลาเกือบ 1 ปี และค่าใช้จ่ายในการเตรียมเอกสาร ฯลฯ ประมาณ 30,000.-

3. นายวัชร ประยูรคำ

- เป็นประติมากร ในการปั้นรูปอนุสาวรีย์ และภาพหุ่นต่ำ

4. บ.นารายณ์ อาร์ต จก. (จ.อ่างทอง)

- เป็นผู้หล่อรูปอนุสาวรีย์ และภาพหุ่นต่ำ

5. บ.สถาปนิกหนึ่งร้อยสิบ จก.

- เป็นผู้ออกแบบ และควบคุมงานก่อสร้าง

ค่าใช้จ่าย 3,524,886.-บาทนี้ เป็นเพียงโครงการฯ ระยะแรก เท่านั้น ส่วนโครงการ ระยะที่ 2 ท่านทราบแล้วจะหนา

สรุปบัญชีแสดงปริมาณวัสดุ อุปกรณ์ แรงงานและประมาณการค่าก่อสร้าง

โครงการก่อสร้างอนุสาวรีย์ ฯพณฯ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ระยะที่ 2

1. งานปรับปรุงผิวพื้นลานและทางเดินรอบอนุสาวรีย์ ประกอบด้วย	=	2,922,350 บาท
2. ติดตั้งราวกันตกสเตนเลส ขอบสะพานข้ามสระน้ำ	=	144,000 บาท
3. งานประปาปรับปรุงทางเท้าและถนน	=	402,000 บาท
4. งานปรับปรุงท่อลอด	=	150,235 บาท
5. ระบบไฟฟ้า	=	386,829 บาท
รวมเป็นเงิน		4,005,414 บาท
Factor F		1.28103
รวมเป็นเงินทั้งหมด		5,131,055 บาท

6. ยื่นไว้โยม สำหรับโครงการฯ ระยะที่ 2 นี้ มีถึง 5 รายการ ก็ต้องรอพิสูจน์ฝีมือ ของคณะทำงานชุดต่อไป ค่อยทำ ค่อยไป ทีละ 1-2 รายการ ตามกำลังเงิน ที่จะพึงหาได้ในโอกาสต่อไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากบรรดาศิษย์เก่าและท่านที่มีจิตศรัทธาช่วยกันบริจาคอีกสักครั้ง เพื่อให้โครงการก่อสร้างอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตั้งเป็นตระหง่าน สมศักดิ์ศรี แต่ สามัญชนผู้ยิ่งใหญ่ เป็นอนุสรณ์แด่อนุชนรุ่นหลัง ตราบชั่วฟ้าดินสลาย ●

รายนามผู้บริจาค “กองทุนอนุสาวรีย์ ปรีดี พนมยงค์”
เพื่อสร้างอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์
ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
19 ก.ค. 43 - 4 มิ.ย. 44

1. รายละ 300,000 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 300,000 บาท
สมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

2. รายละ 100,000 บาท

จำนวน 5 ราย เป็นเงิน 500,000 บาท
บ.วังเพชรบูรณ์ จก.
โดย คุณวิรุฬ เตชะไพบูลย์
บ.บ้านปู จก. (มหาชน)
โดย คุณชนันท์ ว่องกุศลกิจ
สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
โดย คุณชัยวัฒน์ พลภักดิ์
สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ
โดย ดร.สุณี ศรีอรทัยกุล
คุณอุดร ดันติสุนทร

3. รายละ 50,000 บาท

จำนวน 2 ราย เป็นเงิน 100,000 บาท
ชวลิต เศรษฐเมธิกุล
วีระ ปิยะพัฒน์กุล

4. รายละ 44,937 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 44,937 บาท
สมาคมธรรมศาสตร์ นครนิวยอร์ก

5. รายละ 40,000 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 40,000 บาท
สมาคมธรรมศาสตร์ จ.ขอนแก่น

6. รายละ 30,000 บาท

จำนวน 2 ราย เป็นเงิน 60,000 บาท
เกรียงไกร เศรษฐไกรกุล
บ. เจ.เอ็ม.ที พับลิชชิ่ง จก.

7. รายละ 25,000 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 25,000 บาท
ศ.วิโรจน์ เลหาะพันธุ์

8. รายละ 20,000 บาท

จำนวน 6 ราย เป็นเงิน 120,000 บาท
จินตนา พันธุโสภณ
ประดิษฐ์ รอดลอยทุกข์
คมคาย รอดลอยทุกข์
ศรีสว้าง พัววงศ์แพทย์
ปรีชา ปิตสันต์
บ.สามารถ คอร์ปอเรชั่น จก. (มหาชน)

9. รายละ 12,110 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 12,110 บาท
ว่าที่ ร.ต.สมไทย ไชยศักดิ์คานนท์

10. รายละ 12,000 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 12,000 บาท
ชูเกียรติ ตั้งพงศ์ปราชญ์

11. รายละ 10,000 บาท

จำนวน 72 ราย เป็นเงิน 720,000 บาท
เกรียง วิศิษฐ์สรอรรถ
กิตติพงศ์ เศวตกิตติธรรม
กนกนาฏ รังษิ์เทียนไชย
โกเมนทร์ เกียรติปานอภิกุล
จำรัส ปิงคลาศัย
เจริญใจ กิตติกุล
เฉลียว พิศาลบุตร
ชัยยะ จูทะพุทธิ (ต.มธก.2)
ชำนาญ ยุวบูรณ์
พล.อ.ชำนาญ นิลวิเศษ
ชาญชัย เหมวิทิตธรรม
ชัชวาล อภิบาลศรี

ชัยยะ-พยอม พงษ์เจริญ
บ.เซอร์ซิลส์โพรซ์ แคปปิตอล พาร์เทนเนอร์ (เอเชีย) จก.
ชมรม X-MBA ธรรมศาสตร์
ชมรมนักเรียนปกครอง กท.มหาดไทย
ชมรม ต.ม.ธ.ก.สัมพันธ์
ดุสิต พนมยงค์
ดารณี วัธนเวคิน
ถาวร ไทยจงรักษ์
ทรง ศิวะบรร
ทวี ทวีวงศ์
เทอด รังสิธรรม
คุณหญิงอิราณี กรวรรณสูตร
นิติพร ตันติธรรม
นคร วิชาลัตถพันธ์
นันทชัย สุนทรพิพิธ
นัทรี พุดยาภรณ์
บุญชู โรจนเสถียร
ปัญญา สติธิต
ประพันธ์ ชลวีระวงศ์
ปราโมทย์ ผลาภิรมย์
ไพศาล กุมาลย์วิสัย
ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์
ไพโรจน์ เอื้อบุญกุล
พิบูลย์ เอ็งบริบูรณ์พงศ์
พิมพ์กาญจน์ หล่อศิริไพบูลย์
บ.เภา แอนด์ แอลโซซิเอตส์ ลอว์ ออฟฟิส จก.
มนูญ พุดทอง
มนตรี ชินประทีป
ดร.มัน พัทธินัย
ยงยุทธ ตั้งศรีสงวน
บ.วิ.ซี.ที.โฮลดิ้ง จก.
วาณี พนมยงค์
วิชม ทองสงค์
วรี-มล.พิรพล นพวงศ์
วีระ รมยะรูป

ดร.วิรวัดน์	กาญจนกุล
วิศิษฐ์	เหลื่องวิไล
วัฒนา	ยุละสุนทร
ศุขปรีดา	พนมยงค์
ศักดิ์	เดชาชาญ
เสรี	เวชไช
สุดา	พนมยงค์
สุชาดา	นิมากร
โสภณ	ธรรมเปาโล
ศ.ดร.สม	จาคศิริพิทักษ์
สถาพร	ลัมมณี
สุวรณ์	ตั้งวงศ์ศานต์
สารัตถ์	จิตตะสนธิ
สุนนา	ตั้งวิฑูรธรรม
เสรี	พัฒน์พันธ์ชัย
สุริยะ	โรจนพุทธิ
สมรฤ	สฤณีพันธุ์
บ.สำนักพิมพ์ วิทยุชน จก.	
สมาคมรัฐศาสตร์ มธ.	
สมาคมธรรมศาสตร์ จ.ภูเก็ต	
ศ.ทริฎ	รติศรี
ดร.อาษา	เมฆสวรรค์
อนุกุล	คุณวงศ์
อภัย	อัศวานนท์
อรุณี	วิชรานนท์

12. รายละเอียด 9,000 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 9,000 บาท

โสภา	จันทชาติ
------	----------

13. รายละเอียด 8,630 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 8,630 บาท

เฉลิมพล.	เอกอุรุ
----------	---------

14. รายละเอียด 7,777.77 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 7,777.77 บาท

กนก	ภูษาทอง
-----	---------

15. รายละเอียด 5,100 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 5,100 บาท

เจ้าศรีรัตน์	ณ ลำปาง
--------------	---------

16. รายละเอียด 5,009 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 5,009 บาท

นวรรตน์-สิทธิพงษ์	วิศเวท
-------------------	--------

17. รายละเอียด 5,000 บาท

จำนวน 86 ราย เป็นเงิน 430,000 บาท

กาญจนา	จรรยารุ่งโรจน์
กิตติภาพ	เชียวสมุทร
กิตติศักดิ์	ปัญญารัตน์
คงศักดิ์	ลั่วมโนมนต์
จงอาษฐ์	โพธิสุนทร
จินดา	บุญลาภทวีโชค
จรินทร์	ลิ้มปโชติ
จิราพรรณ	ชัยโรจน์
ชุติมา (นิรมล)	ชุมพลกุลวงศ์
ชัยชาญ	วิบูลศิลป์
บ.ชั้นยาง อุตสาหกรรมอาหาร จก.	
เด่นดวง	เก็บเงิน
ดารณี	มานะวานิชเจริญ
เตรียม ม.ธ.ก. รุ่น 6	
เตรียม ม.ธ.ก. รุ่น 5	
ทรงวุฒิ	อัมศุณย์
ทิพากร	แสงอุทัย
ทวิล	ชินชูศิลป์
ทวี	วิริยะชุกรย
ธีรศรี	นุดาลัย
ศ.ธวัช	ภูษิตไทยโคย
พล.ต.ต.ธวัช	ภักดีบุตร
พ.ต.ท.นิติรัตน์	บัวศรี
บุญปลิว	อภิสิทธิ์
บรรพต	วงษ์ไทย
บัญชา	จุณทสวัสดิกุล
ประจวบ	ชนะภัย
ประพิธ	พิกุล
ปัญญา	โพธิ์รอด
ปราโมทย์	จุลมูล
บ.ผลิตไฟฟ้าอิสระ จก.	
พวงสุวรรณ	เต็งอำนวย
พล.ต.ไพฑูรย์	วิเศษโกสิน
พรชัย	ชินชมลดา
พิมพ์ไธย	เลิศไพบุลย์
พงศ์เทพ	เทพกาญจนา
พิมล	รัฐปัติย์
ศ.ดร.พนัส	ลิ้มเสถียร
พงษ์ชัย	จินดา
ภักิรา	ตันติวงศ์
ภักติ	กาญจนาลัย
มานิต	วิทยาเต็ม

มนัส	พิพัฒน์นันท
ยุทธ	วรฉัตรธาร
ยงยุทธ	ตะโกพร
บ.รอยัล เครสต์ จก.	
รัตน์	ศรีไกรวิน
ดร.วิเชียร	วัฒนคุณ
เวทย์	ลินานุไชย
บ.เวลล์ เทรดตั้ง จก.	
วิจิตร	วุฒิอำพล
วิรัช	ณ สงขลา
วุฒินันท์-เพลินจิตต์ พงศ์อารยะ	
วิทยา	รุตยานารถ
ไววิทย์	เทสวาทวิทย์
วิฑูรย์	ไวยนันท์
ศิริวัฒน์	โอสธานุเคราะห์
สุวิทย์-อรพินท์	เนติมชิต
สมุทธ	หัตถสิงห์
สมพงษ์	เนอญไชค
สุวรรณา	เดชรุ่งเรือง
สงวน	วาลิกศิริ
สุเมธ	ชลิตาพงศ์
สมบัติ	วงศ์สิทธิอาจารย์
สุรัชย์	พฤกษ์บำรุง
สำราญ	กัลยาณกุล
เสาวรส	ณ ลำพูน
สุนีย์	สุวิวัฒน์ธนชัย
สนิท	วรปัญญา
สุพรี	เรืองสัตวิวัฒน์
สมบูรณ์	เมธเกรียงชัย
สมศรี	ธัญญะวี
สมชาย	เอี่ยมโสภาส
สมาคมนักศึกษาเก่าพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มธ.	
สำนักเสริมศึกษาและบริการสังคม มธ.	
สมาคมธรรมศาสตร์ จ.นราธิวาส	
อุระ	หวังอ้อมกลาง
เอมอร	ณรงค์
อรทัย	วงษ์วิบูลย์สิน
ดร.อมร	จันทร์สมบูรณ์
อภัย	จันทนจุลกะ
อัญชลี	ภูพวงไพโรจน์
บ.เอช.เอช.เค.เค. จก.	
บ.เอฟ.วาย.ซี จก.	
หจก.แอนตี้ เอ็กซ์พอร์ต	
ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	

18. รายละเอียด 4,999 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 4,999 บาท

บ.เค.พี.ที.เคอร์ปอเรชั่น (ไทยแลนด์) จก.

19. รายละเอียด 4,322 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 4,322 บาท

ชวพจน์ ฤกษ์สุวรรณ

20. รายละเอียด 4,160 บาท

จำนวน 3 ราย เป็นเงิน 12,480 บาท

พรพิไล ฐจิระมณฑกุล
อนุสรณ์ อัครโกวิท
บุญศิริ โด-นอม

21. รายละเอียด 4,000 บาท

จำนวน 9 ราย เป็นเงิน 36,000 บาท

พล.ต.พิบูลย์ จันทโรจน์วงศ์
เสน่ห์ โพธิ์ปฐม
ศักดิ์สิทธิ์ ศรีสอน
จรัสรัตน์ วัฒนทวีกิจ
เบญจพร สังข์ตกุล
พนิต มาซรงค์
เจริญ จีระวิสัย
อาคม จีระวงศ์
ชาวธรรมศาสตร์ จ.หนองบัวลำภู

22. รายละเอียด 3,500 บาท

จำนวน 2 ราย เป็นเงิน 7,000 บาท

พระศรีปริยัติโมลี
ชมรมธรรมศาสตร์ จ.พะเยา

23. รายละเอียด 3,000 บาท

จำนวน 50 ราย เป็นเงิน 150,000 บาท

กานดา ภูริเทเวศน์
คำรณ ณ ลำพูน
จันทภาส สมบัติสุข
จิระพงษ์ สีวาระวิโรจน์
จิตสิน ชำนาญวนิชกุล
เฉลิมพล เผ่าทองจีน
เจริญ ณ พัทลุง
ฉัตรแก้ว สัตตวัฒน์พงษ์
ร.ต.ชุมพล พุ่มรักษา
ไชยวัฒน์ อนุตระกูลชัย
เชียงราย สุพรรณพงษ์

ช่วยเหลือ

เอกพงศ์ไพศาล
ปตะวานิช
โชตินุชิต
รัตนวราภรณ์
สิลาวัฒนสุข
ทวีพาณิชย์
สิริวันสาณห์
พิพัฒน์กุล
อัครนุพงศ์
ชาติบัญชาชัย
ศิวะศรี
อนุชิตชาญชัย
แก้ววงศ์
เรื่องอารีย์รัตน์
ลี้มนัสนันท์
อนันตธนาชัย
จันทร์สุวรรณ
ภัทรรวมมาศ
เจริญศรี
ทวีสิทธิ์
วีวัฒน์ เปรมปรีดี และร้านนายดี เกาะรัตนโกสินทร์
บ.วิคตอรี แอนด์ วรชัย จก.
ศรีพล ลีหมทอง
ศ.ศิริ เกวลิณสฤตย์
ศรีพงษ์ ศิริวรรณ
ร.ต.สมหวัง ศรีชัย
สมชาย สวธานุภาพ
สมลักษณ์ สุทธิรัตน์
พล.ต.อ.สมชาย ไชยเวช
สุเทพ เจริญประเสริฐ
พล.อ.สันต์ จิตรปฏิมา
สมภพ กมลสกุล
พล.ท.สมพร กองสุวรรณ
โสภณ บุญยรัตนพันธ์
สมเกียรติ อังศรีทอง
สุภา ลีทธิมงคล
สมควร คงสบาย
สมาคมเตรียมธรรมศาสตร์-จุฬาฯ อาสาศึก
ไอริน นิตยวรรณะ

24. รายละเอียด 2,543 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 2,543 บาท

กลั่น คำชำนาญ

25. รายละเอียด 2,500 บาท

จำนวน 4 ราย เป็นเงิน 10,000 บาท

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์
ระพีณ บุญสิทธิ์
วิจิตร สุวรรณภักดี
ศรีเศวต พุดทอง

26. รายละเอียด 2,350 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 2,350 บาท

นักศึกษาคณะบัญชี กลุ่ม จ.รหัส 23-24

27. รายละเอียด 2,300 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 2,300 บาท

รัฐศาสตรธรรมศาสตร์ รุ่น 23

28. รายละเอียด 2,000 บาท

จำนวน 185 ราย เป็นเงิน 370,000 บาท

กัลยา ฤกษ์ศุภสมพล
การุณ กิตติสถาพร
กอบเกียรติ รัตนพานิช
กำธร พูนจิระเดชมหา
โกศล กุลละพัชรินทร์
กำแหง สุทธิอุไรพรรณ
กมลรัตน์ แจ่มจิตร
กุลรัตน์ สุพรรณชลธิดา
พล.ต.ต.โกวิท ดรินานนท์
จินดา อีสริยกลการ
จำกัต์ รื่นศิริ
เจตนา โชติศาลิกร
จงจันต์ ปิตีวรรณ
จินดารัตน์ ชมาภานต์
จิรพันธ์ ศิริราช
จิระภา เจริญชาศรี
จินตนา อนันต์ประภฤติ
จุฬาลักษณ์ พรหมดวง
เจียบ กนิษฐสุด
เฉลิม ทิรัญเนตร
เชาว์ สายเชื้อ
เชิดพงษ์ ลีวิชัย
ชาย สุนทรนันท์
เชิดพงษ์ อุทัยสา
ชุมฉวี อินทรแพทย์
พล.ต.ท.ชนม์เจริญ สมบัติศิริ
ชาญชัย ลีธรรมธรรม

รายละเอียด 2,000 บาท

พ.อ.เชษฐภณท์	คงศรี
ชูรัตน์	สุคนธ์รัต
दनัย	ศรียาภัย
ดวงพร	สุจิตานูวัต
ดร.ณิ	จรัสสุริชาวณิช
ดวงธรรม	นันทวิสารกุล
พ.อ.ถนอม	ยิ้มเต็ม
แท้	เต็มปิติพงศ์
ทวีศักดิ์	ปานะนนท์
ทวีวรรณ	บุญมาศ
ดร.ธวัชชัย	ยงกิตติกุล
ธนพันธ์	โกวิทรัตน์
ธีระ	งามวัฒน์
ธงชัย	กิตติบำรุงสุข
ธเนศ	เชียวเดชากุล
ธนัญ	หวังเจริญ
นที	แสงอุดมเลิศ
นวลฉวี	วิจิตวาทิ
นันทวัฒน์	สืบสุข
บุญสิทธิ์	คงสุวรรณ
บุญส่ง	พิมพ์พัฒน์
บรรจง	เนติวิวัฒน์
บุญส่ง	ไตรรัตน์นาถ
บุญมา	กิณเรศ
ร.อ.ปรีดา	เพิ่มภูศรี
อ.ประนอม	โมวินวิวัฒน์
ประพร	ใหญ่อรุณ
ประทีป	ยงปิยะนันท์
ประยงค์	พรหมพิทักษ์
พล.ต.ปรุ่งศิลป์	ศศะนาวิน
ประกอบ	นพวรรณ
ปรีดา	พูนคำ
ประเกียรติ	นาสิมมา
ปัญญา	อ่องสกุล
ปราโมทย์	วงศ์ภาพสินธุ์
ดร.ประสิทธิ์	ตงยั้งศิริ
ประสาน	สุขรังสรรค์
ประพันธ์	สุจิตพานิช
ประยุทธ	พานิชการณ
ประเสริฐ	ภูพงษ์
ปิยะศรี	ตันติวัฒน์
พล.ต.ต.ปิติ-จามรี	เหรียญอัมพร
ประเสริฐ	ชัยกาญจนาศักดิ์

ปรีดา	จิโนรส
พงษ์อินทร์	โพธิมาศ
พิชัย-อุไรศรี	ธรรมรัตน์
พงศ์สุดา	ศรีอรุณ
ไพโรจน์	ไวกาสิ
พันทิพา	สุนทรสวัสดิ์
พ.ต.อ.พิจิตร	ชื่นกุล
พงษ์ศรี	หาญสงคราม
พรศรี	ฉายภกุล
ศ.เพชร	ชุมทรัพย์
พิธาน	สงวนพงษ์
พัชรี	กิติไพจิตร
พงษ์เทพ	ศิริพงศ์กานนท์
พลวัน	เดชประมวลพล
พงษ์ศักดิ์	พรรณเชษฐ์
พล.ต.เพ็ญศักดิ์	สืบสมาน
พยงค์	สิริสิงห์
พโยมพร	สุวรรณมาศ
ไพสิทธิ์	กนกเวทย์นันท์
พรทิพย์	อุยะกุล
มารุต	ลิ้มเสถียร
มานะ	ไตรพงษ์
มานิต	เอื้อนการกิจ
มลิวัลย์	อันตรกุล
แมรี	ศุภโชคชัยวัฒนา
มนัส	ทับทอง
ยุทธนา	อดิพัฒน์
ยงยุทธ-รัตนา	จำนงศิลป์
เยาวลักษณ์	ภาคบัณฑิต
ยุพา	ชัยชนะพานิช
ยุพิน	เรืองชัยชนะวงศ์
ระวีวรรณ	เลขาพันธ์
เรวัต	วิวัฒนาการณ
รัมภา	เลวิกุล
รุ่งทิวา	หนูเพชร
รุจิลักษณ์	วัชรานู
พ.ต.อ.วิชา	พงษ์พาณิชย์
วิชัย	ธรรมรัตน์นางกูร
วิทยา	ปัตตพงศ์
วันทนา	ไชยพร
วิระ	เอื้ออารักษ์
วนิดา	ปิยะมาตา
วิระพงษ์	ศรีนวลกุล
บ.โยโกะโจ	แอฟฟลายส์ จก.

วัฒนา	เพ็ญเจริญ
วรวิทย์	สุทธิมันทนกุล
ลดาวัลย์	พยานยง
วิภาวี	อาจริยะกุล
วิชัย	ทริญวงศ์
วิศาลินิ	ศักดิ์สุจริต
วิจารณ์	เด่นธรรม
วรวิทย์	เจนธนากุล
วรพจน์	แสงทอง
วรลักษณ์	กังวาลชิรธาดา
วรนุช	เกษร
วิเชียร	ประทุมมาศ
ศุภกิจ	นิมมานนรเทพ
ศรีพร	พุทธวุฒิไกร
ศิวะพงศ์	พันธุ์พัก
คันท์คันท์ ศิวะเกื้อ	และอาภรณ์ อินทชัย
ศิวพร	ทองนพ
เศรษฐ์	เหวบบัตย์
ศุภร	เสวีรัตน์
ศิริพร	เอี่ยมพึงพร
สมมาตร	สังขะทรัพย์
สุขวัฒน์	ครุฑะเสน
สมพร	ฐรเจน
สุชาติ	พิพิธแสงจันทร์
สุโย	สุวรรณศิริ
สุรพงศ์	ทองสวัสดิ์
สมโชค	เลขากุล
สุนทรี	เหมทัต (เตียสมุพร)
ดร.สุนทร	เสถียรไทย
สมปอง	อินสว่าง
สมควร	มุสิกอินทร์
แสวง	อินทสุด
สมใจ	ธมะสุนทร
เสริน	ปุ่นณะพิตานนท์
สท้าน	ศิริบุญย์
เลิม	เหวียนระวี
สมสุข	ธีระกาญจน์
สมจินต์	ศรไพศาล
พล.ต.เสรี	สุทธิกุล
สุวิทย์-ผาณิต	อังกะพานิช
พ.อ.สำเนา	นาที
สวง	แก้วภรตัย
สมพงษ์	ยิ้มสกุล
สุมาลย์	แจ้งศิริเจริญ

รายละเอียด 2,000 บาท

สัมพันธ์	ธเนศการ
ลจิตรา	อุณเมตตาจิต
สุภาภรณ์	อึ้งชัยสุขศิริ
สุพรรณิ	พงศ์เลิศฤทธิ์
สุธารักษ์	จัยศรีวิบูลย์
สุรพล	วงศ์ธนากรชัย
สง่า	ภูสกุล
สมจิตต์-นงเยาว์	อินสิงห์
โสภณ	ทรัพย์ไพบุลย์
สันติสุข	โสภณศิริ
สรรพสุข	นัยสวัสดิ์
สะอาด	ชุมทรัพย์
เสาวลักษณ์	ตรังอดิศักดิ์กุล
หิรัญ	วิลาสนิวรรณ
ยาทิพย์	บำรุงเอื้อ
อนุริย์	พงศ์ประพทธี
ยารีย์	เทพกาญจนา
ยุทัย	ทองภักดี
ยุษา	सानะเสน
พ.อ.องอาจ	อัมพะผลิน
ยววรรณ	อมตภรณ์กุล
ยรุธ	เกตุสุริยงค์
ยณรงค์	โตโพธิ์ไทย
ยงุ่น	ปิยะเวช
อภิสิทธิ์	เหลือองสุขวิเชียร
ยุตมลักษณ์	ภัทรโกศล
อุไร	วนานุกูล

29. รายละเอียด 1,500 บาท

จำนวน 11 ราย เป็นเงิน 16,500 บาท

เคล้า	นรปติ
พ.อ.เจริญ	มีพิชน
เชิดศักดิ์	โพธิ์ทอง
ชวนพิศ	สิงห์เดโช
ฉราทิพย์	อร่ามวัฒนานนท์
บุญส่ง	คล้ายแก้ว
ประพิน	ทัศนียะเวช
บ.เพลคาโนว่า จก.	
สมพงษ์	วนาภา
สุรัตน์	ศรีสุวรรณ
ยรุธ	แววเพชร

30. รายละเอียด 1,313 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 1,313 บาท

ปรีชา	ชื่นเจริญสุข
-------	--------------

31. รายละเอียด 1,300 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 1,300 บาท

บ.สยามเดนโซ จก.	
-----------------	--

32. รายละเอียด 1,250 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 1,250 บาท

วรวัฒน์	เมธารักษ์
---------	-----------

33. รายละเอียด 1,200 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 1,200 บาท

พรรณงาม	วรชาติ
---------	--------

34. รายละเอียด 1,000 บาท

จำนวน 592 ราย เป็นเงิน 592,000 บาท

รศ.ดร.กำชัย	จงจักรพันธ์
กาญจนา	เทศวิศาล
กมล	อุณจิตต์
โกศล	ฉันทิกุล
กมล	พัชรานิช
กอบกุล	สรานนท์
กาญจนา	เกาฏีระ
กรกมล	เทียนประทุม
ผศ.ดร.กิตติพงษ์	หังสฤกษ์
กมล	เอกอินทุมาศ
กฤษ	เทพปฏิพันธ์
เกษม	พุกกะมาน
เกียรติศักดิ์	คุณาจิตพิมล
กระจำง	ธัญญพิช
กรรณิการ์	ทานาฮาชิ
กฤษณพันธ์ุ	สุพรรณโรจน์
พล.ต.ต.เกรียงไกร	วิระวานิช
เกียรติคุณ	สุวรรณกุล
กองแก้ว	ศุภามณี
พล.ร.ต.เกษม	สุวรรณมาโจ
กำธร	โพธิ์สุวัฒนากุล
กฤษณ์	เต็งประทีป
กนกพัชร	ปัญจพิสิฐ
กาญจนา	เดชะเทศ
กรรณิการ์	ไตรสนาคม
เกษม	ธีรวงศ์

กฤตยา	แลพวงมลัย
กองแก้ว	วงศ์มุกดาพร
กุหลาบ	สมบูรณ์
กอบบุญ	วัดจินดา
พ.อ.กำธร	นิลพันธ์
ชนิษฐา	จุฑาวัฒนานนท์
ขวัญชัย	ชัยเปรม
เขนา	เวสรัชช
รศ.ชนิษฐา	อุทวนิช
คณิง	ชัยพิมล
เครือสิริ	ปามทุ่งคานนท์
คารม	คุรัตน์
ใจทิพย์	เอี่ยมปรีดี
เจริญ	โกลมศิริณย์
เจริญ	เล้าเจริญ
เจ้าพงษ์สุวรรณ	ณ ลำพูน
เจริญ	ลัมพานิช
จุไร	โกโคยกานนท์
จิรภา	โกลมกิติ
จำรัส	รักษะเจริญ
จรรยา	บุญวานิช
จุมพล	ณ สงขลา
จรี	เพ็งปรีชา
จรรย์	อัครจรรยากุล
เจริญผล	ฮิซามาซู
เจริญ	พงษ์ประดิษฐ์
เจนคณิต	สุขเสริมสังชัย
จิตจำนง	ช่างเพชร
จิรเดช	ศิรินทร์ภาณุ
จรูญ	เมฆมุสิก
จรัส	แสงจิตร
จิรศักดิ์	สถิรกุล
จงกล	โศคารักษ์
จาววรรณ	บุญศิริโรตย์
จันทร์เพ็ญ	ชูประวัตติ
จ่าบุญ	ปิยมปุตระ
จิระพา	รัตนวิบูลย์
จังหวัด	วิเชียรสรณ์
จิพร	กิตติสุรพันธ์
จินดา	สุวรรณไพบุลย์
จินดาวัฒน์	อังกุวัชรการ
จุฬารัตน์	พงศ์พุทธรักษา
จทิพย์	วัฒนภาพพล
จำนง	โสภณ

รายละเอียด 1,000 บาท

จุโรวรรณ	อุตตโมท
จันทร์เพ็ญ	จาปะเกษตร
พ.อ.จตุพร	โสภณ
ฉล่อง	กล้าแข็ง
ฉอุ่ม	พลับจำง
ฉันทนา	ปรีชาชาญ
ฉวีวรรณ	วงศ์สวัสดิ์สุริยะ
ฉวี	พจน์พัฒนากุล
เฉลิมพล	สุวรรณเกษร
ชูลี	สินธุภิณโย
ชลิตา	สาครตานันท์
ชุมสาย	แย้มศรีบัว
ชัชวาล	วิสุทธากร
ชาลี	จันทร์พรายศรี
ชินวิทย์-จินดา	แต้มแก้ว
ชาติสง่า	โมฬีชาติ
ชิตชัย	อติยศพงศ์
พ.อ.ชาญ	เพ็ญสุวรรณ
โชคดี	เสาวมลมาศ
ชัยวัฒน์	ชัยสิทธิ์เมฆินทร์
ชินวร	อัศวาดิขยางกูร
ชูศักดิ์	กันทรพิชัย
ชูศักดิ์	วุฒิวโรภาส
ไชยยศ	ปิตุฤทธิ์
โชคชัย	ภมรชัยศิริกุล
ชูชาติ	จงอยู่สุข
ชลุด	ชูทรัพย์
ณรงค์	กฤตสัมพันธ์
ณรงค์	จันทร์ประสิทธิ์
ณัฐพงศ์	เรืองช่วย
ณรงค์	ชกฝึกฝน
พล.ต.ท.ดร.ณ	โสทธิพันธุ์
เต็ดดวง	สุคนธ์รัตน์
ดวงเดือน	จรเวชวานิช
ดำรงฤทธิ์	ปิ่นทะบุตร
ดิลก	อินทรีย์
ตะวัน	ทรัพย์พรธนา
ธรรณ (ปรานิต)	คงถาวร
ถวัลย์	โมรากุล
ถนอม	วรรณนะ
ถวิล	โพประยูร
ทวิล	รญาพร
พล.ต.ต.ทวี	ธีระกุล

บ.ไทยคาร์แคร์ จก.

ทัศนีย์	จันทร์เรือง
ทัศนีย์	ตันทวีวงศ์
ทองย้อย	ยะคะเสน
ทวี	จันทร์โชติ
ทนต์ชัย	มูลเมฆ
ทิพย์สุนนท์	ทิชาชล
ทองมินทร์	กิจจาธิป
ทวีศักดิ์	ศิริสินทักษ์
ทวีศักดิ์	แก้วรัตนปัทมา
ทรงศรี	สุวรรณประสพ
พ.ต.ธวัช-ชวลา	ภาวเดช
ธงชัย	สรณารักษ์
ธวัชชัย	พิทักษ์ผล
ธวัช	สุวณิกุล
ธิดารัตน์	พฤษะชะอุ่ม
ธีรยุทธ	หล่อเลิศรัตน์
ธีรชัย	ประเสริฐจิระพงษ์
ร.ต.ธวัชชัย	สาครพันธ์
ธเนศ	วงศ์ส่องจำ
ธีระศักดิ์	เจนเกียรติฟู
ธีระ	จินดาสาทร
ธีรเดช	รัตนธรรม
ธวัช	ศรีวัชรวัฒน์
ธนะพัฒน์	แจ่มจันทร์
ธนสรณ์	แขวงโสภา
ธรรมบุญ	แสงเสโย
ธรา	วรสินธพ
ธนาธิป	สุรัชสิทธิกุล
ฐิติวุฒิ	สุพรชินกุล
บ.นันทพันธ์ การบัญชี จก.	
นิพนธ์	ฤทธิคุปต์
นิพนธ์	ศรีทองอินทร์
นพดล	เอยเจริญ
นงเยาว์	เพ็ชรวรรณ
นิตย	โชติณัฐ
นิรันดร์	ตั้งไตรรัตน์
นิรันดร์	อภิรัตน์กุล
นิรันดร์	ศรีเฉลิมพลาณา
นิพนธ์	โดนดแก้ว
นพพร	ปานะนนท์
นพวรรณ	ศิริพงษ์
นัททิ	สำราญสำรวจกิจ
นิกร	ศิริสุต

รศ.นวนินิต

นิวัฒน์	ศรีภา
นิคม	นวลพงษ์
นิมอณงค์	มหาสันทนะ
นล	มหาสันทนะ
นิตยา	เต่งตระกูล
นวลรักษ์	ชอบชื่น
นิรันดร์	เมืองพระ
บุญสม	เกษะประดิษฐ์
บุษบา	น้ำเพชร
บุญรังษี	นามวงศ์
บุผา	อนันต์วัฒน์
บุญเลิศ	มหาดินดานนท์
บุญนาม	ไกรนาม
บดินทร์	เยี่ยมสมบัติ
บุญชัย	วงศ์จรรยา
บุญเลิศ	เย็นทรวง
บรรเทา	วรรณจำปี
เบญจวรรณ	ขุนหาญจน์
บุญสม	จิรัตติยานนท์
บัญชา	อัจฉรามงคล
เบญจวรรณ	สุขเกียรติภัย
บุษยามาลย์	วรรณโกวิท
บุญธรรม	เล็กสุวรรณ
บุญส่ง	คล้ายแก้ว
พ.ต.อ.บรรยง	พงษ์ดนตรี
ปรีชา	เฉลิมวณิชย์
ประทีป	ดันทประศาสตร์
ปรีชา	สุภาวุฒิ
ปรีชญา	กลมกล่อม
พล.ท.ประดิษฐ์	พิชผล
ประกอบ	ดุษยไพรี
พ.ต.ประชา	ธรรมโชติ
ปกรณ์	กล้าชื่น
ประธาน	ดาบเพชร
ประทุม	ศิลปสุวรรณ
ประพิพรรณ	แจ่มศรี
ปรีดา	อภิรัตน์
ประมูล	สระกำเนิด
เปล่ง	เกตุแย้ม
ประพิมพรรณ	พัชรานันทนา
ประเสริฐ	ลิวพันธ์
ประทีป	อัมบำรุง
ปรีดี	บุญญโณภาส

รายละเอียด 1,000 บาท

ปกาลิต	สุวรรณฉนวนนท์	พจนา	โพธิผละ	มนัส	แจ่มเวหา
ประจิตร	บำรุงราชหิรัญย์	ไพรัตน์	แผ้วพาลชน	เมฆินทร์	เมธาวิกุล
ประดับ	แสงผล	เพ็ญศรี	กัวยสุวรรณ	มณฑนา	จิระวัฒน์พงศ์
ปราโมทย์	บุญนาค	พงศกร	เลาหวิเชียร	ไมตรี	กลั่นนุรักษ์
ประสพ	ค่ายกนกวงศ์	พัฒนะ	สุวรรณพาณิชย์	มานิต-อ้อยทิพย์	ปางมณี
ประสาธ	สุภาพ	พิมวดี	ม้าทอง	มารีวิภา	สาระเกษตริน
ปราณี	ใบแก้ว	เพาพงา	พิโรจน์รัตน์	มนู	จรรยาศรี
ประเภท	ศรีชัย	พ.ต.อ.นพชัย	ปิ่นทะคุปต์	มนูญ	ศรีวัฒนา
ประสม	เศรษฐบุตร	พิมล	ศิริวรรณ	มลิวลย์	ธนโสภณ
พล.ต.ประสาน	ดุยธรรมสถิตย์	บ.พิ.แอนด.โอ.เน็ตลอยด์ (ประเทศไทย จก)		เนียรนารถ	ชมปรีดา
ประเวศ	เขมณวงศ์	ไพรัช	พร้อมกมล	มงคล	วัลย์เพชร
ปิยรัตน์	อ่องล่อ	พิมล	ยศพล	มนัส	ชัยสวัสดิ์
ปรีดี	โอสถสงเคราะห์	พ.ต.ท.พรา้งเพชร	นิลสุข	มาฆะวรัตน์	บุญยศิริโรจน์
ปรัชญา	นรมัตถ์	พงษ์ศักดิ์	วรสิทธิ์	มานิช	ปิลิโพ
ประสาน	ธีระพงษ์พันธ์	ไพฑูรย์	เดชะลิมิต	มณี	เทพภักดี
ระพีร์	ประทีปะเสน	พิชัย	สันติภรณ์	พ.ต.อ.มณฑิเยร	ศรธานี
ริชา	ยัมเจริญ	พวงรัตน์	วงษ์โพธิ์	มนัส	หงษ์ดวง
ริชา	จันทร์ชวนิทร์	พูนศักดิ์	สิทธิกุล	มลลดา	สุริย์พรหมศิลป์
ปิตินาติ	ไตรสรณ์	ไพศาล	แจ่มเหมือน	มานิตย์	ชัยมงคล
ปรางค์มาศ	ปิตธิธรรม	พิสิทธิ์	ก่อวุฒิกุลรังษี	มาลี	สุทธาธิชัย
ประมวล	จงโยธา	พรรณา	นุรณอรรณชัย	ยงยุทธ	ชุมศิลป์
ประสิทธิ์	โพธิกิจ	ไพบุลย์	รัตนดิลก	ยรรยง	เพิ่มประยูร
ปรีดา	วิบูลย์สวัสดิ์	พิชัย	ดุษฎาภิรมย์	ยรรยง	ถาวโรฤทธิ์
ประดิ่ง	ปรัชญางกูร	เพลินพิศ	แวนนกุล	พ.ต.อ.ยมก	นวกุล
ประชา	แสงสร	ไพจิตร	วิเศษโกสิน	ร.ต.ยงยุทธ	กลั่นชื่น
ผศ.ประภัสสร	เลียวไพโรจน์	เพ็ญศรี	ชาญไววิทย์	ยงค์	ทัพโพธิ์
ปริญญา	การณยธร	ไพพร	วงศ์สวัสดิ์	ยง	ศรีนาม
ประสิทธิ์	ทัศนาศลิ	พัฒน์นภา	มลายามา	ยรรยง	ณ บางช้าง
ประทีป	สานกุล	พรศิริ	ธรรมฤาษ	ยุพดี	วัฒนกิจจาพร
ปรียา	พิศาลบุตร	พิมล	กิตตินนท์	ยงขจร	หนองหาญพิทักษ์
ประไพ	ศุพลมิต	พิบูล	ทัสสนนท์	ยอด	โคตรจันทร์
ประวิทย์	พิพัฒน์กุลสวัสดิ์	ไพบุลย์	บุญธรรมช่วย	เรืองชัย	ศิริวรกุล
พ.อ.ปัญญา	มุลาลินท์	พิเชณ	เหรียญมหาราช	รัตน์	ศยามานนท์
ปิยะพรรณ	อุรณานนท์	พิศาล	ม่วงอ่ำ	เรืองเดช	กำภู
ประเสริฐ	ใช้เทียบองค์	พยอม	สการกุล	โรจน์	โรจน์อนนท์พงษ์
พล.อ.ต.ผ่อง	สิดะปะดล	พิมล	พรรณรุกข์	ระวี	ปัญญายัง
พันธ์พิมพ์	กฤตสัมพันธ์	ภัทราวดี	รัศมีโกเมน	รุ่ง	เรืองโรจน์
ดร.เพียรชัย	นิลสุวรรณากุล	พ.อ. (พิเศษ) ภิเชก	พิเศษนครกิจ	รัตนา	พงษ์พานิช
ไพศาล	ศรีบุญยงค์	ภัทรา	จารุจินดา	โรจน์	โรจน์อกนิษฐ์กุล
ไพโรจน์	พานิชสมบัติ	ภรณ์	ทวิสุวรรณ	รัชฎา	โรจนายน
ร.ต.พูนศักดิ์	ลัดยานุรักษ์	ภัทรา	สายสอาด	ราชัย	ชาญนิติ
มนัส	ทัศนียานนท์	ดร.โกสิน	พลกุล	รจนา	เชียว
ไพโรจน์	เบญจทิศมงคล	ศ.มารุต	บุญนาค	ลิขิต	เทอดสถิรศักดิ์
		มนัส	อรรณานนท์	ศ.ลิขิต	ธีรเวคิน

รายละเอียด 1,000 บาท

กลอน	เชงริคมี
เลิศศรี	พนมยงค์
วินิจดา	รังษิเทพนปฏิมา
วินัย	อินสว้าง
วิชาญ	ฤทธิรงค์
วิจิต	ลือชัยประสิทธิ์
วิรัตน์	ปิตินานนท์
วรรณดี	พงษ์เทียบทอง
วิมุต	บัวจันทร์
น.อ.วีระการ	บุญแก้ว
วิสาข	พันชนะ
ผศ.วรลักษณ์	สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
วิบูล	ลิขนะจุล
วัชร	ทัศนโกวิท
วิริยา	คุณานุตร
วิไล	ตันติประภา
วิภา	ศรีสวนพันธุ์
วิบูลย์	นิติธัญญรัตน์
วรนิติ	สงส์สวัสดิ์
เวทิน	สุวรรณศิริ
วรวรรณ	โรจนอนนท์พงษ์
วัฒนา	อรุณวิโรจน์
วัฒนา	มณีนุชย์
วีระ	คงพันธุ์
วุฒินัย	ทุมวรธายี
วิรัตน์	ลัทธวิงศกร
ร.ต.อ.วิทยา	วงศาโรจน์
วิชัย	มนโอพิเชฐวัฒนา
วิลาวรรณ	เทพโสธร
วิเศษ	ทองคง
วันเพ็ญ	ธรรมรักคิด
วิบูลย์	บุญยศโรตม์
วงจันทร์	พุทธเกื้อกุล (วรรณศรี)
วิรัช	อนุชปริดา
วิพงค์	ดวงอุทา
วิชัย	สิโรจน์วงศ์
วันชัย	โกศลสวัสดิ์
วาสนี (ซูลี)	ปรียะเวท
วรวุฒิ	อัศวปรีดี
วิชาญ	โทณสิน
วรวิทย์	สุปัยพันธ์
วีระ	โพธิกิจ
วิวัฒน์	บุรพฤตศรั

วีระพันธ์	อัศวชีพ
วิเศษ	พัลลภานุทัต
ร.ท.วิเชียร	บุญอำพล
วิทยา	เนติวิวัฒน์
วงศ์ภิญโญ	เชียงทอง
วุฒิกัดดี	ผดุงไทย
วิวัฒน์	ถิรวันธุ์
วรารักษ์	ชั้นสามารถ
วรรณมา	สิมากร
วิมลรัตน์	โชติพัฒน์นันท์
วิชา	กันตามระ
ศ.คุณวารี	หะวานนท์
วโรตม์	ศิรณวัฒนากุล
วิชาญ-เสาวณี	ฤทธิรงค์
วิรัชกัฏ	ศรีวิภา
ศุภวัฒน์	เกษตรหัต
ศุภลจิต	เปมะวิภาต
ศิริโสม	เสนากิจ
ศิวดล	ดวงพลอย
ศักดิ์ชัย	บำรุงพงศ์
ศิริชัย	ชัยทิพย์อาสน์
ศรีสอร	จันประดับ
ศุภร	ไพโรธานท์กุล
สุชาติ	วัฒนสินธุ์
สมพงษ์	ณรงค์ชัย
สุเทพ	สุขสงวน
สุเมธ	จิรเมธอาร
สุภรณ์	พรหมพันธุ์
เสน่ห์	โพธิปฐม
ดร.สังคิด	พิริยะรังสรรค์
สุขสันต์	จิรจริยาเวช
แสงจันทร์	นันทธรรม
สุวรรณา	เต็งอำนาจ
สุพรรณแข	สมะลาภา
สมชาย	มหาสันติปิยะ
สุวัฒน์	ลีลาภัทธานุรักษ์
สุวิทย์	ลีละเศรษฐกุล
สมปอง-จันทรัตน์	เปี่ยมศิลป์
โสภณ	กาญจนาพันธ์
สมทรง	เจริญศักดิ์โยธิน
สกล	หลักรุ่งเรือง
สำเนา	จุลกะรัตน์
พ.ต.ท.สุพรรณ	บุรณากาญจน์
สนั่น	อัครมาภชาติ

สมสมาน	โสธกิตต์
สมบัติ	วรามิตร
สนอง	จันทร์กระจ่าง
สนั่น	พิมลสุข
สุธี	สุทธิสมบุรณ์
พล.ร.ท.สมนึก	จุลกะเสียน
พ.ต.สโรตม์	สุวรรณาพันธ์
สังกรณ์	แสงสกุล
สหัส	แสงฉาย
สมิง	สภาระจำนง
สมปอง	ศรีชุมพวง
สาณิต	อินทรโยธา
สมบุรณ์-สาวิกา	พุงสาคร
สมเจตน์	วัฒนาธร
สุรเดช	ตันเจริญ
สังวร	ดวงพลอย
สามารถ	ถนอมรักษ์
สุดา	เขาวาณันท์
ลัก	กอบแสงเรือง
สุทธิรา	ประทีปะวัฒน์
สถิตย	ไม้จั่ว
สมชาย	วงศ์สงวน
สุนทร	อาจอำนาจวิภาส
สุรพล	ปฏิธนาวรรณ
สัญญา	สาราสุทธิ
พ.ต.อ.สกล	คังคะเกด
สุริยะ	เดชดำน
สมบัติ	ศรีอนุพันธ์
พ.ต.ท.สมพร	มารศรี
สุกิจยา	ชั้นศิริ
สมศักดิ์	ชูวาทิวัฒน์
สุรภี	โยธะพันธุ์
สะอาด	ทุมทรัพย์
สุจิตรา	วราภรณ์
สมิต	สัชนกร
สุขสันต์	สุคันสนีย์
สุชาติ	โสภณวสุ
สุรพล	เลิศประเสริฐกุล
สุพจน์	ชลาดล
สุนทร	กาศักดิ์
สมศักดิ์	पालวัฒน์วิไชย
สุวัฒน์	รัตนสาร
สุขใจ	วงศ์อาทิตย์
สมบุญ	วงศ์รักศักดิ์

รายละเอียด 1,000 บาท

สุพงศ์	เพ็ญจันทร์
สุริศา	สถิตินุรณ์
สมจิตร	นพจวัญ
สุวรรณ	สมานหัตถ์
สุพัฒน์	ถิ่นคำ
สุรีย์	ประดิษฐยนต์
สมเกียรติ	พงษ์กันทา
สุคนธ์	รักติประการ
สุรงค์	ทวิวัฒน์
สมานจิตต์	วิไลรัตน์
สุพร	เพชรวิสัย
สุพัฒน์	ไทยอยู่
พ.ต.ต.สนั่น	ปัญญาโรจน์
เสาวรักษ์	งามอภิชน
ดร.สุชาติ	จุฑาสมิต
ผศ.สมยศ	เชื้อไทย
สมพร	อมรทิพย์สกุล
สนั่น	เกิดลาภผล
สมศักดิ์	เทวรักษ์กุล
น.อ. (หญิง) สมพร	พูลเกษ
สกล	พวงประยงค์
สิทธิพร	ยุวชิต
สุรวิทย์	ศิริวิเชียร
สมบัติ	วรามิตร
สุวรงค์	ศรีพิทักษ์
สุริยันต์	กาญจนาศิลป์
เสถียร	ศรีดี
สมทรง	สุนทรคารพูล
สุพิชา	สาทร
สรวง	ฉายากุล
สุดสวาท	อัสสานุพงศ์
สมศักดิ์	ธินวันทนายนนท์
สารนิตี	สงวนล้ำ
สุรัตน์	สุขแสงศรี
เสถียร	พลภูมิพรธานี
สุธีรา	ท้าวประโคน
สุดา	ติวตระกูล
แสงชัย	ตั้งในสรณะ
สุภาณี	ปรีดีวิชกานต์
สุภา	จินดาประชา
เสาวณีย์	นุตรสวรรณ
สุรพงษ์	ชำนาญกิจ
สุรศักดิ์	หล่อสุทธิธรรม

สุจนา	หงษ์ภาววิ
สุภาพรรณ	โสมิตสกุล
ว่าที่ ร.ต.สุวิทย์	วงศ์สารภี
สันต์	เฉลิมศิริกุล
สุพัตรา	ธนเสนวัฒน์
พ.ต.อ.แสวง-บุปผา	จิตนุวัฒน์
สุทธิ	เจียรพันธุ์
สุวิทย์	ปิตรชาติ
สุวิมล	จรัสวงศ์จักร
สินี	ขุนหวัด
สุทัศน์	ทองประพนธ์
สิโรจน์	แก้วภูศรี
สมศักดิ์	สุทธิผลไพบุลย์
สุกัญญา	เวชศิลป์
สัมพันธ์	พึงประดิษฐ์
สมโภชน์	แสงอำ
สุมิตร	พฤทธิอินปัจ
สาโรจน์	พฤษชนม์
สำเร็จ	วิระชนัน
สิริณภรณ์	เชษฐาภกุล
พ.ต.ท.หาญ	อินวงศ์
หาญนเรศ	ประกายหงษ์มณี
เพ็ญแข	ลัสมสุวรรณโรจน์
อรุณ	งามดี
อำนวย	ทองศรีสุข
อนงค์	ภัทรนุภาพ
อารี	มกรานนท์
อนุกุล	สาสนสิทธิ์
ดร.อักษราพร	จุฬารัตน์
อัศววิทย์	สุมาวงศ์
อภัย	อัสวสิทธิชัย
พ.ต.ต.โอภาส	สุพรรณโอชากุล
อนันต์	กังสนันท์
อมรา	อยู่มั่น
อาลัย	อิงคะวนิช
อำนาง	อุไรรัตน์
อรพินธ์	ปัตตะพงศ์
อำนาง	พูลทรัพย์
อุไร	วิทยาภกุล
อัมภร	เลี้ยงธนสาร
อนันต์	โรจน์เนืองนิตย์
อาทิตย์	สินธพานนท์
อัครา	มธุรพฤษ
อำไพศรี	ศรีธารณพ

อัมพา	ทองไทย
อำไพ	ไวณนอมลัตย์
อดิพันธ์	แสงธีรย์
อมรา	อินทวงศ์
อุมาพร	เวียนขุนทด
สุภาภรณ์	พูนสิน
อารีย์	สุสายัญ
อุไร	วงศ์โรจน์
ว่าที่ ร.ต.อนันต์	ชวกรานต์ทอง
อุทัย	โกศลิตถานนท์
อภิรักษ์	เกตุราภกุล
อาทิตย์	นันทิพย์
อวยพร	ศิริวิเชียร
อภิรักษ์	อุดระชัย
อำรุง	สรรพสิทธิ์วงศ์
อุดมสุข	เจนวิริยะ
อภิชาติ	บุรณธรรม
พ.ต.อ.แสนสุข	สร้างสมวงศ์
อภิชัย	บุญศิริพันธ์
อำนาง	งามสุริย์โรจน์
พล.ต.ต.โอภาส	สาณะเสน
อุดมศรี	พิทักษ์พงษ์
อภิรักษ์	คูวิโรจน์กุล
เอมอร	โลกใบ
พ.ต.ท.อุดม	วงศ์สุคนธ์
อุบลวรรณ	เฮงรัมย์
อุทุมพร	เจียรสุด
อนงรักษ์	เทียนตะวัน
เอกชัย	จินตาวุฒิ
องอาจ	นาครพรรพ
อดิคร	ธนนันทนราพ
อุษณา	ภัทรมนตรี
อร่าม	พงศ์ศรี
อมรวิทย์	จารุเอียร
อัมพร	จุนณานนท์
อุบลรัตน์	จุฑาวัน
อภิรักษ์	บุญญเศรษฐ์
เอนก	เรืองศรี
อมรรารณ	ภักดีพลเกษตร
อิสระ	ว่องวิญญ
อุทัย	คุณะกาญจน์

35. รายละเอียด 999 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 999 บาท

อาบ-ลัดดา พรณณสังข์

36. รายละเอียด 900 บาท

จำนวน 4 ราย เป็นเงิน 3,600 บาท

บังอร อิมโอชา
พยุ่ง ย. รัตนารมย์
วราภา ลินะสมิต
सानิตย์ เสวกคเชนทร์และเพื่อน

37. รายละเอียด 800 บาท

จำนวน 2 ราย เป็นเงิน 1,600 บาท

จงจินต์ จันทมงคล
ศิษย์เก่า มธ.ฝ่ายสืบสวนและ
สอบสวน ภาษีอากร สทท.12

38. รายละเอียด 600 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 600 บาท

วัน ศรีเปารยะ

39. รายละเอียด 599 บาท

จำนวน 2 ราย เป็นเงิน 1,098 บาท

วิโรจน์ เทียนรุ่งโรจน์
สถาพร โคธธีรานุรักษ์

40. รายละเอียด 551 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 551 บาท

ยุทธชัย ตั้งสิทธิศิลป์

41. รายละเอียด 520 บาท

จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 520 บาท

วรนนท์ กิตติอัมพานนท์

42. รายละเอียด 500 บาท

จำนวน 352 ราย เป็นเงิน 176,000 บาท

กรรมนิภา ธรรมเกษร
กมลทิพย์ สุทธิพินิจธรรม
กมลทิพย์ สุขุมานนท์
กัจจา มนธาตุผลิน
กำจัด วงศ์สุริยะ
พ.ต.ท.ภุชงค์ เวชสวรรค์
โกศล ธรรมากรนนท์
ภุชงค์ จุฑาศฤงค์

ก้าน สิบศิริกุล
กรรมนิภา เจริญศักดิ์
การณย์ ดันธีรธรรม
เกร็ดแก้ว กิจวิบูลย์
กันยุมมา เมธากาญจน์
ร.อ.กำพล อุดลยศักดิ์
กรรมนิภา โควิสุทธิ
กานดา ภาณุผล
กัมพล เอกมานะชัย
โกศล ถ้วยงาม
กำธร วรธนะเลาหะ
กัลยา นักดนตรี
กองแก้ว สุรามณี
เกษม พิศลยบุตร
กรรมนิภา ธัญญานิษฐ์
พล.อ.ด.คณิง ฤทัย
คมน์ ชมอินทร์
จินต์ เชษฐจินตนิบ
จำเนียร ชวนะพงศ์
จรัส หัตถกรรม
จงรักษ์ ชูภิรมย์
จรินทร์ ลิ้มละมัย
จรัสรัตน์ ดันติเวชกุล
จรัสแสง วัฒนศิริโรจน์
จุฑาทิพ คล้ายทับทิม
จิตราพร มากบุญส่ง
จิรนนท์ นุชอนงค์
ดร.เฉลิมชัย วสินนท์
ฉวีวรรณ เจริญใจ
ฉาน โรจน์วิภาต
ฉลวย หิรัญบุรณะ
เฉลิมรัฐ ชัมพานนท์
เฉลิมพล เบญจกาญจน์
ชัยศรี สิงขรัตน์
พล.ต.ด.ชาติชาย อุปพงศ์
ชาญ พิริภักต์
พล.อ.ด.ชาญ พวงจินดา
ชูศักดิ์ อมรเลิศ
ชุนต์ สันติवासะ
ชัยวัฒน์ เกตุปรีชาสวัสดิ์
พ.อ.ช่วง บุญโยธา
พล.ต.ท.จรัส จันทระจร
ชัยณรงค์ สุทธิศิริกุล
ชูศรี ฉลองชัยสิทธิ์

พ.ต.ท.จรัส มัคเจริญ
ชุมพร รัตนมงคล
ชลัช ลีวณิช
ชูศักดิ์ ภมรบุตร
ชูลิน สุขประเสริฐ
ชูจิต คุ่มทุกทิศ
ชัยพร ศิริดารานนท์
ชัยโชค อังศวรรมรัตน์
ณรงค์ แจ่มจิราวรรณ
พล.ต.ณรงค์ สุนทรนนท์
ณรงค์ รุ่งศรี
พ.ต.ท.ณรงค์ โสติดิมัย
ณรัตน์ เกตุผาสุข
ณัฐ ทับทองคำ
ดิเรก เสตสุวรรณ
พ.ต.อ.โดม วิศิษฐ์อรอด
ดรุณี ยืนยง
เดชา ทิพย์ภวัง
ดวงกมล ลิ้มพานิช
ดวงพร ส้าราญเกษ
เรืออากาศเอก ดำรง ยุคลอดิษฐ์
ดวงสมร จุลฤกษ์
ดรุณี โกอุดมวิทย์
ดวงรัตน์ วรประเสริฐ
ดวงตา จานทอง
ดรี ภาณุตานนท์
ดรีรัตน์ ไวยวุฒิ
แถบชัย สิทธิไตรย์
ถนอม กำเนิดมณี
พ.ต.ท.ถนอม ทรงประโคน
ทวีพันธ์ สิงหะ
ทรงศิริ สีสานนท์
ทรงพล โชติเวทธารัง
ทิวา สุภรณ์นท์
พล.ต.ด.ทศ ธรรมกุล
ทองพิน สุเมธวิชย์
ทิพวรรณ ลัดยาลัย
ทองปลาย พันธุ์พิช
ทัศนีย์ กอปรวิริยะกิจ
ธรรมลลิตย์ อีระกุล
ธานินทร์ สีสานนท์
ธงชัย ลำดับวงศ์
ธเนศวร พัฒนศรี
ธานี โรจนาวาทิพนธ์

รายละเอียด 500 บาท

วีระศักดิ์	เทศศิริ
ธีรยุทธ	วศินสกุลพงศ์
พล.อ.นิยม	คันสนาคม
นภาพร	ปัทมราพร
นารี	บุณนาค
นิพนธ์	สถาพร
ร.ต.ท.นรลัท	มังสิทธ์
นารถน้อย	นิลจุ
นิสิต	พุลเกษม
นิมล	จันทร์ประณีต
นิรมล	วงศ์เทียนชัย
นิวัฒน์	แก้วเกิดเคน
นัยนา	ณ ระนอง
เบญจวรรณ	อุณโกล
บุปผชาติ	อักษรรันนทร์
บุญชู	สภากรรยาวัฒน์
บุญสืบ	วิทยาภรณ์
บุญทิพย์	มัธยมจันทร์
บุญมา	มณีกุล
บุญเที่ยง	บรรจง
บุปผา	มัชนโม
บรรจง	ต่อศรี
บุญเลิศ	กาญจนะโกศล
บุญชร	พานิชเจริญ
ประเสริฐ	นาสมพันธ์
ประกาศรี	สุวรรณกิจ
ประภา	อนสุทธิเวช
ประนอม	พิชผล
ประสาน	บัณฑิตน์
ปรีชา	พานิชวงศ์
ประจวบ	พึงรักวงศ์
ประเสริฐ	เปี่ยมนิเวศน์
ประมวล	วีระวัฒน์
ประยงค์	ธรรมลิต
พ.อ. (หญิง) บุญสม	หงษ์ทอง
น.ต.ปราโมทย์	กัณห์สิงห์
ปรีโชติ	สุกรีเขตร
ประสงค์	ปทุมโรจน์
ประพันธ์	บุญยรัตพันธุ์
ประสิทธิ์	ชลวณิช
น.ท.ปรีชา	เพ่งพินิจ
พ.ต.อ.ประดับ	ธีระเกาศัลย์
ปรีชา	จันทร์วางกูร

ประจวบ	เจริญลาก
ประจวบ	บุญประเสริฐ
ประยุทธ	สมความคิด
ประกิจ	สว่างเนตร
ประสาน	แจ่มผล
ประจัญ	เจริญพิทยา
ปรีเยเมธ	ศิลปนาวิน
พ.อ.ปรีชา	กิตติโกมล
ปราณี	ตั้งชลทิพย์
พล.ต.ประวิตร	ภูปรัสนานนท์
ผาสุข	รอดเกิด
ไพศาล	โรจนธรรม
เพ็ญศรี	จัมปาสุด
พวงทอง	เครือมังกร
พล.ต.ต.ไพโรจน์	ศิริโรจน์
พิระพล	เชาวนศิริ
พิมพ์ใจ	เจริญใจ
เพ็ญศรี	สรณารักษ์
พินิต	วินิจฉัยกุล
พวงหยก	ประสพไชย
พรรณวิภา	ธรรมาภรณ์
เพียรทิพย์	เอี้ยวสวัสดิ์
ไพโรจน์	รัตนสาชล
ไพศาล	อินทวงศ์
พัลลภา	วรายน
ร.ท. (หญิง) พรทิพย์	มีรักดี
พลาพรรณ	คำพรรณ
พินิตา	ตรีนก
เพียงใจ	ชินวิภาส
พระมหาบรรณ	แก้วดี
เพ็ญศรี	เจริญกุล
พรพรรณ	ศิริจันทร์
น.อ. (พิเศษ) พินัย	อายุตตะกะ
พรรณนภา	เมธาทิ
ไพโรจน์	ลัมศรีสกุลวงศ์
พิบูลย์	หัตถกิจโกศล
เกตรา-สุนัย	เอลอุ้ย
พล.ต.มนตรี	ธรรมนารถ
เมธี	ภัทรธรรมกุล
น.ต.มโหสถ	บริบาลบุรีภัณฑ์
เมธี	เมธนาวิน
มนรัตน์	เทพวัลย์
มาลีวรรณ	อาชารัตน์
เมธา	ผกาชล

มลิวลย์	จันทร์แสนโรจน์
ยงยุทธ	ศรีวัฒนพงศ์
ยุพดี	ไฉดิลก
เย็นฤดี	วงศ์พุด
ระวิ	เอี่ยมสอาด
รุ่งทิพย์	โหลยวงค์
ริน	วิริยาภรณ์
รัตน	วิไลศักดิ์พิพากรณ์
รัตน์	คยามานนท์
เรณู	ศาสตร์ภัก
พ.อ.รังสรรค์	รัตโนทยานนท์
รัตน	ตั้งชลทิพย์
โรจนา	มโนบุรุษย์เลิศ
ละเอียด	หงษ์หทัย
ลิลิต	ศิริปาลกะ
ลักขี	วาลิกศิริ
ลดาวัลย์	อัศพรสิริ
ลออ	พุลพงษ์
ลัดดา	ช้างชัย
ลัดดา	หงษ์เทิน
เลียบ	แสงแก้ว
ลัดดา	ศิริโกศ
วิระชัย	กิจแก้วโกศล
วิวัฒน์	มิลินทจินดา
วัลลภ	วรรณาดิเรก
วิไลลักษณ์	อัญมณีรัตน์
วิบูลย์	ไฉดิลก
วรรณ	แจ้งจรัส
วิทยา	เจนโชติสุวรรณ
รศ.วิสุทธิ	โพธิ์แทน
วิสุทธิ	เหล็สมรังสี
วัฒนา	ดุชนันท์
วัฒนา	รุ่งเรืองวัฒน์
วิญญู	พานิชการ
วิชัย-ศานสนัย	ศิริชุมแสง
วิสุทธิ	คุณานิช
วิจิต	กวิวงศ์โกวิท
พ.อ.วิเชียร	หาลำเจียก
วันรักษ์	มังมณีนาคิน
วิไล	ฐิติจร
วิธาน	วัฒนธรรม
วิลาวัลย์	โกสุวรรณจินดา
วันทนิย์	อินทรเชียรศิริ
วิโรจน์	จริญญาโรจน์

รายละเอียด 500 บาท

อุดมศักดิ์	หทัยพิทักษ์
วนิดา	ปิ่นยารชุน
วราภรณ์	วิญญรัตน์
ไวฑูรย์	สินธุฉนิชย์
วิชาดา	อัคนีทัต
ศุภวีน	จันทนโอ
ศิลปพัฒน์	แสนบัลลังเพชร
ศิริ	สิงห์คนอง
ศิริพร	โตพิกุล
ศรีพนม	ไคว์สุรัตน์
ศุภววรรณ	ศฤงคารินทร์
ศิริรัตน์	ตันศรีมงคล
ศรีรัตน์	รัฐสุพานะ
สุทัย	ตันท์พาณิชย์
สุจิตรา	ขันธหิรัญ
สุชาติ	วิบูลย์เมธ
สุภา	วัฒนา
ละอาด	กำลัง
สุนันท์	จันทร
ลงวน	ตั้งใจ
สงบ	ทองใบ
สุธา	ชัชวาลวงศ์
สุนทร	คงเพชร
เสถียร	ตุลารักษ์
สนาน	สุจิตกุล
สุวัจกัซัย	ชิตบัณฑิตย์
สุจิต	ประเสริฐวรรณกิจ
สนิท	กะลัมพะเทติ
สุพจน์	สิงหาญจนาวงศา
สุคนธา	สุระมานะ
สุวรรณา	บุญนุช
สมมา	บุญส่ง
โสภณ	ศรีปณะ
สมลักษณ์	อังศวานนท์
โสวัจจ	วงศ์สุพรรณ
สุวิภา	สุธวณิชนันท์
สละ	ชื่นภิรมย์
เสน่ห์	ห้วงศรี
สุนทร	เทพปัทมภ์
สุมาลี	ตานุชนม์
สมสมร	เคารพธรรม
สุพินทร	สุศรีวรพถมิ
สุธิดา	อินทรน้อย

สาวิตรี	เสียด
ลัจจา	ทัฬหันธ์
สมกิจ	จามิกรณ์
สงวน	สาริดานนท์
สุปริดา	เบญจวรรณาท
สุนีย์	หยกชัยกุล
สุชีวิน	โสภณพันธุ์
สกุล	สีอรรถธรรม
สมชัย	เสียดลือชา
สมชัย	สุชาติเจริญย้ง
สมลักษณ์	จตุกระบวณพล
สุนา	วรายน
เสรี	บุญสิทธิ์
สิริพันธ์	พิศลยบุตร
สุภาพ	สุคนธ์ทรัพย์
สมทรง	ศาลิคุปต์
สราญภัทร	อนุเมติราชกิจ
สุวรรณ	มณีนิตช
สุชาดา	ชาญวิทยารมณ
เสถียร	อาชวินียุต
สุภา	บุญลาธร
สมชาติ	ลิขิตจันทรสกุล
สมบัติ	จันทรไกรวัล
ร.อ.สุรจิต	ชมาฤกษ์
สมบัติ	โพธิกิจ
สนิท	มณีนิล
สมนึก	วิริยะวงศ์
สุชัย	เขตขาน
พล.ต.ท.สมบุรณ์	สมประเสริฐ
สุวรรณา	นิมพงษ์ศักดิ์
สามารถ	เมฆะวนิชย์กุล
สุคนธ์	มณีนีล
สุดา	ศรีสกลกิจ
สุวิทย์	โพธิสถิตยนิยง
สมศักดิ์	แย้มผล
สุวิทย์	กอบวิริยะกิจ
พล.ต.สำราญ	ชูประทุม
เสงี่ยม	ภ.กมลากล
สุภัทรา	แก้วชาญศิลป์
สมเกียรติ	หิรัญลาภ
สุเมธ	จิรายุภาส
สุริย์รัตน์	ธนสุกาญจน์
สุทัศน์	อุศิริจันทร
ดร.สุดารัตน์	สารสว่าง

ดร.สิริจิตต์	เดชอมรชัย
สลิล	สินจำหน่าย
สุมาลัย	ภาคสุวรรณ
สุมาลี	จริยะสกุล
หัสสุตม์	วิฑิตวิริยกุล
หลัก	คำกิจการย์
พ.ต.ด.หิรัณย์	ผิพรรณ
อำพล	สิงห์โกวินทร์
อรุณี	วชิรานวงศ์
อาษา	ศิริพุทธิชัยกุล
อรุณี	วิสุทธิกุล
อุบล	กุลวิสุทธิ
อรพินธ์	ปัทมลิขิตสกุล
อัมพร	สุนทรสวัสดิ์
อำนวย	เปล่งวิทยา
อภิญา	สุวรรณเกสร
เอนก	ภูวสิน
อริยา	เศรษฐวรวิจิตร
อนงค์ศิริ	ไชยะกุล
อุดม	เจริญรัตน์
ร.ต.ด.อุทัย	ไกรศรีวรรณะ
อุดม	ชำนาญผล
สมาน	โพธิกิจ
อำนาง	พานิชเจริญ
เอนก	ปัทมาสิงห์ ณ อยุธยา
อารีย์	ช.สรพงษ์
อนงค์	จาดุธรรมผล
พ.ต.ท.อนันต์	เดยวิเศษ
อนงค์	ลือวัชรสุภาภรณ์
เอนก	บุกรัตน์พงษ์
อุทิศ	สุทธโสเม
อรพรรณ	นิลกำแพง
อิริราช	มณีนาค
อัมพร	นิละโยธิน
อัจฉรา	ดานะวิไล
อร่าม	ทองน้ำดัยก
เอกวัฒน์	อมรวินัน
อรชูลี	พิศลยบุตร

42. รายละเอียด 400 บาท

จำนวน 7 ราย เป็นเงิน 2,800 บาท

ขวัญสกุล	เต็งอำนวย
พล.ต.ด.จิรัช	ชูเวช
นิลิตา	กลางณรงค์

ไพบูลย์ เรืองเดช
มาลี สุนทรธรรม
ศุทธิณี บุษประมุต
พ.อ.อุดม ชลสุวัฒน์

44. รายละเอียด 300 บาท

จำนวน 32 ราย เป็นเงิน 9,600 บาท

กฤดายุทธ์ ชมภูมิ่ง
ร.อ.กริชเดช เจริญธำมรงค์
กาญจนา แพรกทอง
เกษรินทร์ วงษ์เหลือง
ขวัญมิตร เหลืองบริบูรณ์
จงรักษ์ ศุภกิจเจริญ
จันทร์เพ็ญ ตูเทศานนท์
ชาญชัย แทนสถิตย์
พ.อ.ชโลม พรรัตน์พันธุ์
พล.ต.ชาลิต พุมพาร
นิติ มุลจนะบาตร
พล.ร.ต.บุญเอก ผลประไพ
พรทิพย์ วรธนะวาสิน
พิจิตร ศายะศิลป์
น.อ. (หญิง) พวงทอง เสมาเงิน
พรพิมล เจริญโพธิ์
มานิจ อนันตธนพงศ์
มาโนชญ์ สิทธิกุล
ลักษณ์ ธนาทิพย์
รัตพล บุญปัญญา
เรวดี แทนวันชัย
วิภา เหลืองมณี
วัชรินทร์ เรืองพานิช
พ.อ.วิชัย ภาเวช
ศิริเดช เอื้ออุดมสิน
สมทรง กนิธินันท์
สุดาพร วิจิตรพัฒน์พงศ์
สมภาพ พิทักษ์
ห่าน พันธุ์พันธ์
ร.ต.อาบ เก่งพล
พ.อ.อุดม สุวรรณปาริมา
อานนท์ คำหรือชอบ

45. รายละเอียด 250 บาท

จำนวน 3 ราย เป็นเงิน 750 บาท

ยงยศ ทศนารมย์
รัชนิ โคบุตร
อัศพล เกตุระกุล

46. รายละเอียด 200 บาท

จำนวน 31 ราย เป็นเงิน 6,200 บาท

กิตติมา จารุอำพรพรรณ
จรัสรัตน์ พิทักษ์ตระกูลศิริ
ฉวี มากพุ่ม
ชูจิต จิตประไพ
ชัยวัฒน์ สุนทรจารุ
ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิจ
ชเอม ชูชัย
ลิตติมา โชติธนประสิทธิ์
ทิพาพร สุวรรณลักษณ์
นภาพร โชติวิธานต์
บุญเกิด นนทพนาผล
พนอ เจริญศิริ
พัชรจิตร เงินดี
มณฑิยา อยนเวศน์
ระพี ดุริสยะนันท์
รัชนิ อังกะกุล
รัชนิ แสนฤทธิ์
วิวัฒน์ พัฒนพูนสิน
วิเชียร สาธิตโกวิทชัย
วิระศักดิ์ จุลละเกษ
ศิริลาส จุลกะ
สมพงษ์ ขจรชัยกุล
สุทธิ ฉายโณมเลิศ
สุรินทร์ เปรมอมรกิจ
สมยศ พลอยสุวรรณ
สยามพร คล่องวัฒนกิจ
สุนิรัตน์ ปิณฑวิรุจน์
บ.หนึ่งพันธ์ จก.
อรุณี เสงเสโย
อรุณ-เปรมฤดี สันธนาภรณ์
อนันต์ หล้าคำ

47. รายละเอียด 100 บาท

จำนวน 35 ราย เป็นเงิน 3,500 บาท

คมปรัชญ โคตรประทุม
คนอง แก้วหาภาพ
ชิตพัทธ์ โอภาสานนท์
ดร.ชัย กาญจนาคม
ชุดิมนต์ บุญมาก
เชาวดี ทองทวี
ณรงค์ฤทธิ์ กรอาทิตย์
เดช ทาสี
ติษยา พินโยยัง
ตามทิพย์ ไกรพรศักดิ์
นิภาภรณ์ ทองธีราช
นงนุช แก่นใจ
นันทนา สาธิตาภรณ์
บวรลักษณ์ โคธนะกุล
ปณิธิ สุขสมบูรณ์
เพียร มหายศนันท์
พรทิพย์ ตั้งตรงพาณิชย์
พงษ์สมุทร ฐานภทโท
มัทน บรรดาคำดี
มะลิ คุปตณิน
เยวานุช พูลพรรณ
ลักขณา สุวรรณมา
วนัญญา วรณจรัส
ศศิธร พนิกรณ์
ศิริ ศรีสวัสดิ์
สาริณี จิระพงษ์พันธ์
น.อ.สฤณี ปิ่นสุวรรณ
สมศรี พงษ์พิทักษ์กุล
สถาปนา ชารงคร
สุพันธ์ พงษ์ชาลิต
สุรีย์ เหลืองสุวรรณ
สุทธยา ภักธโกศล
สมหมาย ลวณะวณิชย์
อำนาจ อำไพพร้อม
เอี่ยมศรี เหล่าไทย

ยอดยิ่ง โสภณ เรียบเรียง

รวมรายชื่อผู้บริจาค 1,520 ราย เป็นเงิน

3,822,938.77

บวก ผู้ไม่ประสงค์ออกนามอีกจำนวนหนึ่ง เป็นเงิน

20,165.65

รวมรายรับทั้งสิ้น

3,843,104.42

หมายเหตุ 1. ชื่อ สกุล ของผู้บริจาค อาจจะผิดพลาด เพราะท่านเขียนด้วยลายมือที่เพี้ยนทำให้ที่กองคลังฯ ไม่ชัดเจน
2. ข้อผิดพลาดอื่นหากมี ต้องขออภัยด้วย

คณะกรรมการจัดสร้างอนุสาวรีย์ ศาสตราจารย์ปรีดี พนมยงค์

ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

คณะกรรมการอำนวยการ

ประธานอำนวยการ ศาสตราจารย์สุภชัย พิเศษฐานิช

รองประธาน

รศ. ดร.นริศ	ชัยสูตร	นายสัมผัส	พึ้งประดิษฐ์
นายมานิจ	สุขสมจิตร	นายศักดิ์	กอบแสงเรือง
นายเดชอุดม	ไกรฤทธิ	ศ.เกษรี	ณรงค์เดช
นางเอมอร	ณรงค์	นางดารพรรณ	นาคฉัตรีย์
นางธิดา	ศรีไพพรรณ	นายศักดิ์ชัย	เจียรพาณิชย์
นายสรศักดิ์	สิริวัฒนวงศ์	นายพระนาย	สุวรรณรัฐ
นายจีระพงษ์	สิววยะวิโรจน์	นายจารุพงศ์	เรืองสุวรรณ
นางผาณิต	พูนศิริวงศ์	นายนพดล	เฮงเจริญ
นางปรางทิพย์	ทวีพาณิชย์	นายชวลิต	เศรษฐเมธีกุล
พล.ต.พิบูลย์	จันทโรจน์วงศ์	นายสุโข	สุวรรณศิริ
พล.ต.ท.ดรุณ	โสทธิพันธ์	พ.ต.อ.เอนก	ณ นคร

คณะกรรมการดำเนินงาน

ประธานดำเนินงาน นายยอดยิ่ง โสภณ

รองประธาน

อ.วนิดา	พันธุ์แก้ว	ผศ.สมชาย	วิริยะยุทธการ
รศ.สมนึก	สุขพงษ์ไทย	นายสรศักดิ์	สุชาติ
นางชวนพิศ	ฉายเหมือนวงศ์	ดร.สมัคร	เจียมบุรเศรษฐ
นายไพโรจน์	เอื้อบุญกุล	นายมนูญ	พุดทอง
น.ส.วนิดา	ปิยะมาตา	รศ.บำรุง	สุขพรรณ
นายสุภัทร	เอกกุล	นายเกรียงไกร	เศรษฐไกรกุล
ผศ.สมยศ	เชื้อไทย	นายเสรี	เวชโซ
นายมานิต	ปางมณี	นายนที	แสงอุดมเลิศ
นายมนัส	คำภักดี	นายวัชชัย	วิไลลักษณ์
นายวัฒนชัย	สุคนธ์	นางวรรณวิไล	พรหมลักษณ์

ปรีดี พนมยงค์ ประดับไว้ในใจชน

อนุสาวรีย์ ปรีดี พนมยงค์ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นอนุสรณ์แห่งคนดีศรีแผ่นดิน ให้เป็นที่ปรากฏไว้ในแผ่นดินถึงคุณงามความดีของท่านผู้นี้ ที่ได้สร้างคุณูปการไว้ต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างใหญ่หลวง อันเป็นแบบฉบับแก่ นักศึกษา ประชาชนและอนุชนจักได้ศึกษา ยึดถือเป็นแบบอย่างและสืบทอดเจตนารมย์เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติและความผาสุกสมบูรณ์ของประชาชนสืบไป

ด้วยความศรัทธา และกตัญญูทวนเวทต่อผู้มีพระคุณของบรรดาศิษย์เก่า และชาวธรรมศาสตร์ทั้งปวงจากอดีตจนถึงปัจจุบันรวมทั้งประชาชน อนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จึงได้สำเร็จลุล่วงด้วยพลังแห่งความสามัคคี ด้วยจิตและปณิธาน ด้วยความ “รำลึกเกียรติคุณ-หนุนกตเวทิตะ-สามัคคี ปวงชน-เพื่อชาติและราษฎรไทย” ให้อนุสาวรีย์ปรีดี พนมยงค์ ประดับไว้ในใจชน

ประธานคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือ
ที่ระลึก พิธีเปิดอนุสาวรีย์ ปรีดี พนมยงค์
ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

คือวิญญานเสรี
คือดาวที่ดำรง
คือเทียนที่ลาร้าง
คือเกียรติที่กำจกร
คือแสงธรรมที่นำฉาย
คือผู้ประกาศนาคำ
ผู้พลิกประวัติศาสตร์
คือเสรีรองเรือง
อาลัยท่านอามาลา
แต่เจตนาจินต์
คือหริตและมัลลย์
สายใยไม่หยุดยั้ง
แม่โถมจักผองาด
ปรีดี พนมยงค์

ชื่อปรีดีพนมยงค์
อยู่คู่ฟ้าสถาวร
แต่ส่องทางไว้สุนทร
และจารใจผู้ไฝ่ธรรม
คือความหมายที่เลิศล้ำ
"ธรรมศาสตร์และการเมือง"
ประชากราษฎรให้โลกเลื่อง
ระยับอยู่คู่ฟ้าดิน
จากประชาทั่วนินทร
จักสืบล่วงเป็นพลัง
จากดวงใจชนรุ่นหลัง
แต่ยังอยู่อย่างยืนยง
ธรรมศาสตร์จักดำรง
ประดับไว้ในใจชน

"เฉินซัน" ประพันธ์